

༡༡ །སྒོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་དཀའ་འགྲེལ་སྤྲོས་དོན་གནད་ཀྱི་སྣོད་པོ་གསལ་བྱེད་ལས། ལྷག་ཆེན་ཚོད་
སྒོར་སྤྲོས་ཀྱི་ལེགས་བཤམ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཞུགས་སོ།། སེམས་འོད་གསལ་དག་པ་གངས་ཀྱི་རིམ། །ལམ་
ལྷག་ཆེན་འོད་བརྒྱའི་སྣང་བ་གསལ། །སྤྱོད་མེ་ཤེས་ལྷན་པའི་དྲི་མ་བཟུས། །མཚོག་བདུད་ཚིའི་ཐེགས་སྤོང་
འབབས་དེར་བསྟོད། །ངན་རྟོག་རི་བོ་ལྷ་མིན་མགོན་ཀྱི་ཐོལ། །རྣམ་དཔྱད་སྟོ་བར་བཞུ་ཡང་མ་ཚིམ་
བར། །གནས་སྤེའི་མཚོ་ཆེན་རྒྱབ་གཅིག་གིས་བཟ་བའི། །སྤྲོ་མཁས་བྱང་སྤོང་ཆེ་དེ་ལྷག་གི་གནས། །གཉིས་
འཇུང་རང་བཞིན་མཛེས་པའི་གོམ་སྤྲོས་ལ། །འགྲན་འདོད་མ་སྤྲོས་གར་སྤྲོས་བསྐྱར་བའི་མོད། །མི་གཙང་
འདམ་དུ་ཉམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལ། །ལྷ་རྣམས་རྟོན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཁེལ་ཞེས་ཐོས། །ཚོས་སྟོང་ཉིད་རང་
གཟུགས་མ་མཐོང་ཡང། །སྤྲོ་རྟོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་འཇུག་པར་གོ། །ཚིག་མཚོན་ཆའི་ན་བུན་དབྱིངས་སུ་
ཡལ། །དེད་རྟོག་གི་མཁན་རྣམས་འོད་གསལ་ངང། །ཞེ་མ་རྟོ། །ཁོང་སྤྲོ་མའི་མཁན་པོ་སྤྲོ་མས་བསྐྱུས། །ཚོས་
ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རང་ཚུགས་ཞིག །རི་མཐོན་པོའི་བུ་ཚུང་ཐང་ལ་འབྱུངས། །ཚོས་རྟོག་གའི་གཞུང་ལ་སྤྲོས་
གནས་འཚོལ། །ཞེ་ལ་ལ་རྟོ། །ཚོས་ཚིག་གི་བདག་པོ་འདུལ་བ་ལས། །འཁོས་སྤྲང་བུས་ལྷ་བ་ཐོས་སོ་ལོ། །ས་
ནགས་བཙས་མཁའ་ལ་འཕགས་སོ་ལོ། །ཁོང་རྒྱལ་བའི་གསུང་ཡིན་བདེན་ལས་ཆེ། །སྤོན་རྒྱ་གར་འཕགས་
ལུལ་བྱུབ་ཐོབ་ཀུན། །སྤྲར་ཐོས་བསམ་སྤྲངས་ནས་བརྟུལ་ཞུགས་སྟོད། །དུས་དེར་གི་རྟོགས་ལྷན་རྒྱལ་པོ་
རྣམས། །སྤོན་དབེན་པ་བསྟེན་ནས་གྲོང་མཐར་འབྱུངས། །ཚོས་ཐོས་པ་བྱེད་ཟེར་ཚོལ་ཚོལ་སྤྲོ། །གཏམ་བྱང་
པོའི་བདེན་ཚིག་དག་རྩ་ཤུ་ཤུ། །ནང་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་བཙོན་དུ་ཤོད། །སྤྲོ་སྤྲང་བ་གྲོགས་ཀྱིས་རང་པོ་
ལོག །ལུང་རིགས་པ་སྤྲར་སྤྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས། །སེམས་སྟོགས་མའི་ཟེ་ཁ་སྤོན་པ་བས། །ཚོས་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་ཐོལ་འགོས་ཀྱིས། །དག་སྤྲོ་བཙན་བསྐྱུངས་ན་མི་ལེགས་སམ། །མདའ་བྱང་པོ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་
འཕངས། །འཕེན་གཅིག་གི་པོས་ལེན་བུས་ན་པམ། །སྤྱོད་མེ་ཤེས་ལ་འཕངས་ཀྱང་རྒྱབ་ལ་འཕོག། །གཞན་ས་
འོག་གནས་ཀྱང་མི་འདར་རམ། །ཞེས་བཞད་གང་ཉམས་ལྷན་ཀྱི་ཚིག་སྤོན་དུ་བཏང་ནས། །རྩ་བའི་ས་བཙན་
བཞི་པ་གཞན་ཀྱི་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པ་ལ། །ཚོས་རྗེ་ས་སྤྲོ་བཞེ་ཏམ། །པོད་ཁ་བ་ཅན་ཀྱི་
མཁས་བྱུབ་གོང་མ་དག་གི་ཉམས་བཞེས་ལ་འཇུག་བ་མི་མངའ་ཡང། །རྫོད་བྱེད་ཚིག་གི་འགོས་རྒྱང་ཐད་དང།
མཐོང་བརྒྱད་ལྷག་ལེན་རྒྱང་ཐད་ཐོར་ཡང་དུ་གནང་བ། །སྤྲོ་བསམ་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་གནད་མ་ཐེན་པར། །ལྷ་
སྟོམ་སྟོད་གསུམ་དང། །མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ལག་ལེན་འཚོལ་མར་སོང་ན། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པར་
དགོངས་པའི་ལྷག་བསམ་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྤོངས་ཏེ། །སྤོམ་པ་གསུམ་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་

བཅོས་ཆེན་པོར། ཚུལ་བཞིན་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་གཡར་དམ་རྒྱས་པར་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ལ། ས་དགེ་བོ་དོང་བཀའ་
སྤྲུལ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་སྡོངས་རྣམས་མགྲིན་པ་བཏེགས་ཏེ། དགག་སྐྱབ་དང་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་འབེལ་བའི་
བཀའ་མཆིད་སློང་བ་ལ་སློབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པར་སྤང་མོད། འོན་
ཀྱང་ཆེས་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་དགག་སྐྱབ་དང་། རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་མཐའི་གནད་དང་།
འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནད་ལ་སློབ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཅི་ཡང་མ་ཤར་བཞིན་དུ། གང་ཟག་དང་བྱ་བ་མཐའ་
ལ་སྤང་ཞུགས་ཀྱིས་ལུང་རིགས་ལྟར་སྤང་གིས་སྤུན་འབྲེན་དང་། ཚིག་རྒྱུ་དང་རག་འབྲུལ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ཅ་ཅ་
སློག་པ་ནི། རང་རང་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་ཅིང་། བསྟན་པ་ལ་པན་པར་ཡང་མ་ཁུམས། ད་ལན་སྐབས་འདིར་ས་སྐྱ་
བས་སྤྲུལ་ཆེན་བཀག་གོ་སྟམ་པའི་རྣ་བ་ཁབ་ལྟར་སྤྲུལ་ཅིང་། སྤྱིང་ལ་རྒྱལ་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་དག་གིས་ལན་དུ་
བསམ་པའི་ཚིག་ཚུལ་ངན་ཤགས་སྤྱར་ལེན་པ་མང་དག་གཅིག་རྣ་བས་ཐོས་ཤིང་། མིག་ལམ་དུ་འང་སྤང་མོད།
རྣམ་དཔྱོད་དང་སྤུན་པས་དབྱེད་པར་རིགས་ཤིང་། ལན་བྱ་བའི་འོས་སུ་མི་སྤང་བས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་
ཆེད་དུ་སྤུལ་དོན། བདེན་མཐོང་བྱ་བ་ཐོབ་དངོས་མའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་རྒྱན་མ་ཉམས་ཤིང་། ཕྱི་ཤེས་བྱ་
རིག་པའི་གནས་སྤུལ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སློབས་པ་བརྟེན་པ། དཔལ་ལྷན་

༩༥༽

འབྲུག་པ་སྐྱལ་སྐྱེ་ཞེས་སྟུན་པའི་གྲགས་པ་སློབ་པ་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་ལ། སྤྱིང་ལ་རབ་
 དགའི་བདུད་རྩིས་གསོས་འདེབས་པ། གང་དུ་སྐྱེའི་སྣང་བརྟན་ཤར་བ་དང་མ་ཤར་བ་ལས། བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 ལ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྩོམ་གསལ་པར་རུས་པའི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་སྐྱེས་ཆེན་པད་མ་དཀར་པོ་ཞེས་
 མཚན་གྱི་དགེ་ལེགས་དང་ལྡན་པ་དེས། ལྷག་ཆེན་མན་ངག་གི་བཤམ་སྐྱུར་རྒྱལ་བའི་གན་མཛོད་ཅེས་པའི་
 བརྟན་བཙུན་བཙུན་པ་དེར། དུས་དེར་གི་དབལ་ལྡན་ས་སྐྱེ་པའི་རྗེས་འབྲང་དག་ལ་མཁས་མོངས་ཀྱི་ཉམས་
 སད་པའི་བྱིར། ཉམས་ལྡན་གྱི་གསུང་གིས་སྟུན་འབྲིན་དང་། འགོག་བྱེད་ལན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་གནང་བ་
 བློ། མཁས་པ་ལ་འོས་ཤིང་། དཔྱད་པར་རིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་ལ། འདི་ལ་ལན་དུ་བཀའི་གནང་བ་ཡང་ཐོབ་
 བས། མཁས་པ་དཔྱོད་ལྡན་དག་གསན་པར་བྱ་བའི་འོས་སོ། །དེ་ཡང་བརྟན་བཙུན་དེ་ཉིད་ལས། རྗེད་བྱེད་
 ཆོག་གི་ལྷག་ཆེན་དང་། བཛོད་བྱ་དོན་གྱི་ལྷག་ཆེན་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། དང་པོའི་སྐྱབས་སུ་གྲུབ་པ་སྤེ་བདུན་གྱི་
 རང་ཚོན་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་ལྷང་བྲངས་པར། འབྲིན་རྒྱལ་བའི་ཆོག་ཁོ་ནས་དབང་ཐོབ་པ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗོ་
 རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་སོགས་གསུངས་པའང་མཐོང་། གཞུང་འདི་ཆོད་མར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ། འབྲིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པས་དབང་བསྐྱུར་གྱི་གོ་མི་ཆོད་དེ་དབང་དེ་རྟུན་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། བརྟན་གཉིས་འདི་བར་ཡང་།
 འབྲིན་རྒྱལ་བའི་སྤྱིན་བྱེད་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པར་བཤམ། །གསང་འདུས་རྒྱུད་ཟིན་ཡིན་པར་དེ་ནས་གསལ། །ཞེས་
 སོགས་བྲིས་སོ། །དེའི་ལན་བློ། དེ་སྐད་

༩༩

སྐྱོ་བ་དེ་ནི། གྲིས་པ་སློབ་གྲོས་མ་སློན་པའི་རྣམ་དགོད་ཀྱི་མིག་གི་རྒྱ་དོན་ཟབ་མོར་ལྷ་མ་བཟོད་པའི་བསྐྱབ་ཉེས་
 ཀྱི་བབ་ཚོལ་ཁོ་ནར་བཅད་དོ། །ཅིའི་སྲིད་སྐྱུ་ལ། ལོ་རྒྱུ་ཉིའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་ལེ་ཏུ་བཅུ་བདུན་པར། ཡེ་ཤེས་
 རྗེ་དབང་བསྐྱུར་བའི་ཚོག་ཞེས་པ་སྐྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བའི་ཚོག་ཞེས་སྐྱུར་བ་དེ་ནི། དབང་གོང་མ་
 གྱིན་རྒྱལ་སྤྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱུར་བའི་ཚོག་ཡིན་པས། དེ་སློན་གྱེད་ཀྱི་དབང་ཡིན་གསུངས་པ་ནི། བཏག་ཅིང་
 དབྱེད་པ་མ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་དབང་གིས་སློན་ཟེན་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ཞེས་ལ་བསྐྱུར་དགོས་པར་བཤད་ཀྱི། དབང་
 གིས་མ་སློན་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ལ་བསྐྱུར་བས་ཚོག་པར་མ་བཤད་པའི་སྲིད། འདི་རྗེ་ལྷར་ཤེས་སྐྱུ་ལ།
 བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དབང་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསོལ་བཏབ་ཏུ། ལུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཟེན་ཅན་གྱིས། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་
 མཚོག་ཐོབ་སྟེ། །རང་གི་རིག་པའི་རོ་བོ་ལ། །བདག་ནི་ཤེས་ཏུ་ངེས་པ་སྐྱེས། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་འདི་ཉིད་
 ནི། །འགྲོ་བ་གཞན་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཚོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་འདི་འཕུང་སྲིད། །སྐྱ་མ་མཚོག་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །ཞེས་སློབ་མ་དེ་ལ་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ཟེན་པར་བཤད་པའི་སྲིད་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ཏུ་དང་པོར།
 རྗེ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐྱུར་བས། །དངོས་གྲུབ་མཚོག་ནི་བསྐྱུབ་པར་བྱ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ལྡན་ན། །སྲིས་
 པའི་དགྱིལ་འཁོར་སོགས་གཞན་དུ། །དབང་བསྐྱུར་བ་ནི་ལེན་ཞེ་ན། །འདི་ནི་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་ན། །སྲིས་བསྐྱུབ་སོགས་ཀྱི་དབང་མི་དགོས་ཞེས་པའི་ཚོག་གི་
 ལུས་པ་དང་། །གཞན་དུ་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཚོག་གི་ལུས་པས། །སློབ་མ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་

སྐྱེས་ཟིན་པ་དང་། དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མ་གཟིགས་པར་ཟད་པའི་སྲིད་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་
 གྱི་ཡེ་ལུ་བཙུ་བ་ལ་ཡང་། རྗེ་རྗེའི་ཐེག་རྣམས་གདབ་པ་དང་། །ཚོན་ཅི་དག་ཀྱང་བཤེ་བ་ནི། །སྲགས་གྱི་སེམས་
 དབས་མི་བྱ་སྟེ། །བྱས་ན་དངོས་བྱུབ་རྙེད་པར་དཀའ། །ཞེས་བྱ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐེག་གདབ་པ་དང་། ཚོན་
 ཅི་བཤེ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱའོ། །སྲགས་གྱི་སེམས་དབའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པའི་སྲིད། སྲགས་
 བེ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་སྐོངས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་
 བེ། བྱང་ཚུབ་རྙེད་དཀའ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས།
 སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་། རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་རྙེད་པར་དཀའ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་འདིར་སྐྱབས་
 གྱི་སྲགས་གྱི་སེམས་དབའ་དེ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་ཟིན་པ་དང་། ལས་དང་པོ་བ་མིན་པར་གསལ་
 བར་བཤད་འདུག་པའི་སྲིད་དང་། སྲགས་གྱི་སེམས་དབས་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྒྱས་པ་མ་རྙེད་པར་
 ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞེས་པར་འཇུག་འདུག་པའི་སྲིད་དང་། གནད་ཀྱི་དོན་ནི། གསང་འདུས་ལས།
 སྲགས་གྱི་སེམས་དབས་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྲགས་གྱི་སེམས་དབའ་དེ་དང་། ཡེ་ཤེས་བྱུབ་པར་བཤད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་མིང་ཅན། བྱིན་རྣམས་བྱ་ཡུལ་གྱི་སྦོམ་མ་དེ་གཉིས་གནད་གཅིག་པས། དེར་
 སྐྱབས་གྱི་སྲགས་གྱི་སེམས་དབའ་ཡང་ཡིན། སྲར་དབང་གིས་སྦྱིན་མ་ཟིན་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མ་ཐུན་གཅིག་ཡོད་ན། བྱིན་རྣམས་དེ། ལས་དང་པོ་བ་

།།

ལ་སློན་གྱི་ཡིན་གསུངས་པ་སྐྱབས་བདེན་ནའང་། དེ་འདྲའི་གཞི་མ་སྐྱབས་མི་སྲིད་པར་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་ལུང་
དེས་བསལ་བེན་བསལ། གསང་འདུས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་ལུང་དེས། འུམ་རྒྱལ་སློན་གྱི་ཡིན་པར་
བསྐྱབས་པ་ནི། ལུང་དོན་ལ་དབྱུང་པ་མ་ཞུགས་པའི་ཉལ་འགྲོས་སུ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག གཞན་ཡང་རྣམ་
དཔྱད་བྲལ་བ་མང་པོ་དག ལྷིང་འགྲེལ་ལས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །སྐྱལ་བ་བྲལ་བའི་བདག་ཉིད་
ལ། །སྐྱབས་རྒྱ་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབས་སོགས་ཀྱི། །ཡིད་འོང་བདག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན། །སྐྱབས་རྒྱ་དཀྱིལ་འཁོར་
སྐྱབས་སོགས་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད། །སྟོན་པར་གྱིད་པ་མ་འོངས་པའི། །སློབ་དཔོན་
རྣམས་ནི་བདུད་ཀྱི་རིགས། །ཞེས་སོགས་དང་། གསང་འདུས་སོགས་ལས། དོ་རྗེའི་ཐེག་རྣམས་གདབ་པ་
དང་། །ཚོན་ཅི་དག་ཀྱང་དགྱེ་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་སློན་
གྱིད་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར། འུམ་རྒྱལ་སློན་གྱིད་དུ་འདོད་པ་དང་། དབང་དང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་མ་བརྟེན་
པར་རྫོགས་རིམ་རྒྱང་པས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་སོགས་ནི། ལྷ་མེད་ལམ་གྱི་གནད་བཅོས་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་
སྤང་སྟེ། བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་ཡེ་ཤེས་གོང་མ་གོང་མ་སྐྱེས་ནས། འོག་མ་དེ་དག་ཚོལ་བ་ཆེར་མི་དགོས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྤང་ཚོག་པའི་ལུང་ལ། ལས་དང་པོ་བསལ་དེ་དག་སྤང་ཚོག་པའི་ལུང་དུ་སྐྱར་འདུག་པའི་སྲིར་
པོ། །འདི་རྗེ་ལྟར་ཤེས་སྟམ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དོ་རྗེ་སྐྱེད་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་འཛིན་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། ལག་པའི་སྐྱབས་རྒྱ་བཅིང་བ་དང་། འདུག་སྤངས་དང་། སྤང་བའི་བྱུང་པར་ལ་

༧༩༽

སོགས་པ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འདྲི་བ་རྟེན་པའི་ཐ་སྐྱད་ལྷན་པར་དུ་བྱས་ལ། སྤྱི་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སློན་མ་
རྣམས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི། རྒྱུད་དེ་དང་དེའི་ངེས་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་འདི་ལ། སྤྱོད་རས་གྱིས་གཟིགས་པ་ཏ་རེ་
ལོང་དུ་མ་སོང་ན། དེ་ཀས་ཚོགས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་ཡང་། སྤང་སྤྱིར་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་
སྤྱིར། །ཞེས་ལུང་གི་ཚོས་རྣམས་ཚུ་ཐོན་པའི་ཟམ་བ་བཞིན་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ས་ཐོབ་ནས་ལུང་
ལ་གཙོ་བོར་སློབ་མི་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལས་དང་པོ་བས་ལུང་ལ་སློབ་མི་དགོས་པར། ལུང་སྤང་ཚོགས་
པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་འཁོར་མཚོགས་དབང་བཞི་ཡང་། སྤང་མ་
སློན་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ལ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དེ་བསྐྱར་ཡུལ་གྱི་སློབ་མ་མཚོགས་དེ་ནི། སྤང་དབང་གིས་སློན་ཟེན་
བར་སློབ་མ་མཚོགས་དེ་ངོས་འཛིན་པའི་གཞུང་ཚོགས་གི་རུས་པ་ལས་ཤེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་གན་མཛོད་ལས།
སློབ་དཔོན་ཡན་ལག་མེད་པའི་དོ་རྗེས་མཛོད་པའི་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱུབ་པའི་ལུང་དངས་ནས། འདི་ལ་
གསུམ་པའི་དབང་མ་བྱུང་། དབང་གི་ཚོ་གའི་འགྲོས་འདི་ལྟ་བུ་མི་འཐད་ན། སློབ་དཔོན་ཚད་མར་བྱུར་བ་དེས་
ཅི་ལ་གསུངས། འཐད་ན་ནི་ཀ་དཔེ་མ་ངེས་པར་དགོས་པ་ཅོའི་འདོད་པ། ཇོ་ཞུ་སྒྲི། ཞེས་བ་བྲིས་སོ། །དེའི་
ལན་ནི། དོ་རྗེ་སྤྱིང་འགྲེལ་ལས། དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སློབ་དང་ལྡན་པས། དབང་ལ་འཚོལ་བའི་སློན་སྤངས་ལ། དབང་
བཞི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་འདི་ཚད་མར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ། རྒྱ་དུས་
དབང་བཞི་བསྐྱར་ཚུལ་འཚོལ་མར་མཛོད་པ་པོ་རྣམས་ནི།

༩༠༽

གྲེལ་ལྷན་པ་རྣམས་ལྟེན་། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཏན་ལ་དབབ་བཤ། དབང་གསུམ་པ་བོར་ནས་གཞན་གསུམ་
 བསྐྱར་བའི་ཚོགས་དེ་འབྲམ་མེད་ཅིང་། འུང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་སླ་མ་ལ་གསང་
 ཡུམ་སྤུལ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་དང་། གསང་བ་སྤུབ་པར་སྤྲུག་ཏུ་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་
 ཞེས་བཤད་པ་དེ་གཉིས་ནི། རྣམ་འགྲུལ་པ་མངོན་སྲོད་དང་ཀུན་བཟང་གི་སྲོད་པ་སོགས་སྲོད་པའི་ཆེ་ཉོགས་པ་
 བོགས་དབྱུང་བའི་སྤྱིར། བཞེ་བ་ཉེན་ཅན་བསྐྱར་ནས་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། ལས་དང་པོ་པ་ལ་བསྐྱར་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། འུམ་དབང་གིས་མ་སློན་པ་ལ་གོང་མའི་དབང་ལམ་བསྟན་ན་ཅ་ལྟུང་དང་། དེས་སློན་ཀྱང་གོང་མ་
 གསུམ་རང་རང་མ་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་གསང་བ་བསྟན་ན་ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བར་ཚད་ལྡན་ལས་བཤད་པས་
 གསུམ་པ་མ་བསྐྱར་བར་བཞེ་བ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉུབ་འགྲོས་ཏུ་གར་པ་ཏ་ཆེན་མི་མཛད་པས་སློན་གྱིད་
 དབང་བསྐྱར་ཏུ་ལ་བས་གསུངས་པ་བཞེན་མཛད་པར་རིགས་སོ་ཞེས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་
 སོ། །ཡང་དང་པོའི་སྐབས་སྟེ། རབ་དབྱེ་ལས། ལྷ་རོ་ཚོས་དུག་ཅེས་བྱའི་ཁྲིད། །མི་ལ་ཡན་ཚད་དེ་ལས་
 མེད། །ཅེས་སོགས་བྱངས་ནས། དེའི་རྗེས་འབྲང་དག དེ་ལས་མེད་དང་། དེ་ལ་མེད་ལ་མི་འཆམ། དེ་ནི་སློངས་
 པ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ། ཚོས་དུག་བོར་ཞེས་པའི་ཚོགས་ལ་མ་བརྟགས་པས་སོ། །ཚོད་ཁྲིའི་ནི། ལྷ་རོ་ཚོས་དུག་ཅེས་
 བྱའི་ཁྲིད། མི་ལ་ཡན་ཚད་དེ་ལས་མེད་དེ། དུགས་པོ་མན་གྱིས་ཚོས་དུག་བོར་བས་སོ། །དེ་བོར་ཏེ། དུགས་
 བོས་སྤྲུག་ཆེན་སོགས་སྐྱས་ལམ་རིམ། ཡང་པག་གུས་ལམ་འབྲས་ཏེ། གཞན་གྱི་གདམས་ངག་སློམ་བཞེན་པར་
 འདུག་

༼༡༽

བའི་སྲིད་རོ་ཞེས་བའོ། །སློམ་བཞིན་བ་ཞེས་བས། སྲུང་དེ་ལ་ཞུགས་བ་ཅམ་མིན་ཞེས་ལུས་བ་བཏོན་བའི་
ལུགས་སོ། །ཞེས་སོགས་སློགས་སྲ་བཀོད་ནས། ལན་དངོས་གཞིའི་ཚེ། ཚུད་བའི་ལན་ནི། ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ཡིན་བ་དང་། ལམ་འབྲས་སློམ་བཞིན་བ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་བས། དགག་བ་འདི་ནི་
སློགས་ཚོས་མ་གྲུབ་བའི་གཏུན་ཚིགས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཚར་བཅད་གྱི་གནས་སུ་སྤྱང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་
བྲིས་སོ། །འདིའི་ལན་ལ་གཉིས། དངོས་ལན་དང་། འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚར་བཅད་གནས་སུ་
སྤྱང་ཞེས་བའི་ལན་དང་། སློགས་ཚོས་མ་གྲུབ་ཅེས་བའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་རྒྱལ་བ་ཚར་བཅད་གྱི་
གནས་སུ་སྤྱང་ཞེས་བ། རྟོག་གེ་ལ་གྲགས་བའི་ཚར་བཅད་རྗེས་འཛིན་གྱི་འཇུག་བ་མ་ཤར་བའི་སྲི་བརྟོན་གྱི་
གསུང་དུ་སྤྱང་ངོ། །ཅིའི་སྲིད་སྣམ་ན་བཤད་བར་བྱ་སྟེ། འོ་ན་འདིར་ས་སྐྱ་བ་སྲུང་རྒྱལ་བ་ཡིན་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། སྲུང་རྒྱལ་བ་ཚར་བཅད་བྱུང་གསུངས་བ་ལགས་སམ། སྲིད་རྒྱལ་བ་ཡིན་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྲིད་རྒྱལ་
ལ་ཚར་བཅད་བྱུང་གསུངས་བ་གང་ལགས། དང་པོ་སྲུང་ན་མི་རིགས་ཏེ། སྲུང་རྒྱལ་བ་ཚར་བཅད་འབྱུང་བ་ལ།
སྲུང་རྒྱལ་གྱིས་སྲིད་རྒྱལ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་སྲུང་སྲུང་བཀོད་བ་ཅམ་གྱིས་ཚིག་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྲུང་རྒྱལ་གྱིས་དམ་
བཅད་དང་སྐྱབ་བྱེད་སྲུང་སྲུང་བཀོད་བ་ལ། སྲིད་རྒྱལ་གྱིས་སུན་འབྲིན་ཡང་དག་བཟོད་ན། སྲུང་རྒྱལ་ལ་ཚར་
བཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་བ་ལ། སྐབས་འདིར། སྲུང་རྒྱལ་ས་སྐྱ་བས། སྲིད་རྒྱལ་ལུག་ཆེན་བ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་སྲུང་སྲུང་
བཀོད་དུ་ཚུགས་ཡང་། སྲིད་རྒྱལ་ཁྱེད་ལ། རྟོགས་དེའི་སློགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བ་ཅམ་ལས།

༼ ༡༩ ༽

སུན་འབྲིན་རྣམ་དག་བཟོད་རྒྱ་བད་མའི་འདབ་ཅེར་སྐྱེད་བའི་ཚུ་ཐེགས་ཚམ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་
བ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་སྤྱིར་རྒྱུ་ལ་ཚར་བཅད་འབྱུང་བ་ལ། སྤྱིར་རྒྱུ་གྱིས་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྤྲང་འཕངས་བ་
ཚམ་གྱིས་མི་ཚོགས་གི་སྤྱིར་རྒྱུ་སྤྱིར་སྤྱིར་ཡང་དག་བཟོད་བ་ལ། སྤྱིར་རྒྱུ་ལ་སྤྱིར་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་
བའམ་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྤྲང་འཕངས་བའི་ཚོ། སྤྱིར་རྒྱུ་ལ་ཚར་བཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་བ་ལ། སྐབས་འདིར། སྤྱིར་
རྒྱུ་ས་སྤྱིར་བས། སྤྱིར་རྒྱུ་སྤྱིར་ལ་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྤྲང་འཕངས་སྤྱིར་བྱེད་ཀྱང་། སྤྱིར་རྒྱུ་སྤྱིར་ལ་སྤྱིར་བྱེད་
རྣམ་དག་འགོད་རྒྱ་ཏིལ་འབྲུ་ཚམ་ཡང་མི་འདུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཚར་བཅད་ཀྱི་གཞན་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཤེས་
བྱེད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་རྒྱུ་གའི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་སྤྱིར་ཐོ་རིགས་གཏེར་ཅུ་བར། རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་སྤྱིར་ཡོན་
གྱིས། །ཚར་བཅད་བ་དང་རྗེས་འཛིན་འཇུག། །དེ་ལྟར་སྤྱིར་ལ་རྒྱུ་ལ་མཇུག་ཡོད། །མིན་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་བར་
གསུངས། །ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། རྒྱུ་ལ་སྤྱིར་བྱེད་ཡང་དག་བཟོད་བ་ལ། སྤྱིར་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱིར་མ་
བཟོད་ན་སྤྱིར་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་སྤྱིར་བྱེད་ལྟར་སྤྲང་བཟོད་བ་ལ། སྤྱིར་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱིར་ཡང་དག་བ་བཟོད་
ན་རྒྱུ་ལ་མཇུག་ཞིང་། དེས་སྤྱིར་བྱེད་ལྟར་སྤྲང་བཟོད་ཀྱང་། སྤྱིར་རྒྱུ་སྤྱིར་མི་བཟོད་བའམ། སྤྱིར་ལྟར་སྤྲང་
གཉིས་བཟོད་ཀྱང་། རྒྱུ་ལ་སྤྱིར་མ་འབྲིན་མ་ཤེས་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མཇུག་མེད་དེ། སྤྱིར་ཚན་ཡིན་ཡང་
སྤྱིར་བ་དང་སུན་འབྲིན་མ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱུ་ལ་སྤྱིར་རྒྱུ་ལ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིར་བ་འཛོམས་
ལུས་མ་ལུས་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་བ་ལྟར་

།།།

དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་སོ་སྟུམ་ན། འོ་ན་ཚུད་རིགས་ལས། སྲིར་རྒྱལ་བས་དེའི་དངོས་པོ་གོ་བར་
བྱས་ན་འགྲུང་གི། གཞན་དུ་ན་གཉིས་སོ་གཅིག་ཀྱང་རྒྱལ་བ་དང་པམ་བར་མི་འགྲུང་རོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་
བས་སྐྱབ་བར་བྱེད་པ་སློབ་ཅན་བརྗོད་ནའང་། སྲིར་རྒྱལ་བས་སློབ་མ་བསྟན་ན་པམ་བའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་པན་ཚུན་བྱས་པ་ཉེ་བར་འཛོམས་པ་ལ་སྟོས་ནས། རྒྱལ་བ་དང་པམ་བ་
རྣམ་པར་འཛོག་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་དགོངས་འཚལ་ལམ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བམ་གྱི་སློབ་ས་ཚར་
བཅད་དང་རྗེས་འཛིན་གྱི་གནད་ཤེས་དགོས་ནའང་། ལྷག་ཆེན་འདིའི་མགོ་མཇུག་མང་སོང་། རྒྱལ་བ་ལ་ཚར་
བཅད་རྣམས་ལ། ཞེས་ཡང་ཡང་བཀའ་བསྟུལ་བ་ནི། བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་བརྗོད་རྣམས་ཀྱིས། །འདི་དེ་མི་ཤེས་
ཀྱིས་སྤངས་ཡིན། །ཞེས་རྒྱང་འཕེན་གྱི་སྟོང་ལ་འཕངས་པའི་རིགས་པ་དེ་པམ་ལེན་དུ་སྤང་བས། བདག་པས་
གཞན་གཅེས་སློམ་པའི་རྒྱལ་སྐས་ཆེན་སོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །གཉིས་པ་སྟོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ལན་
ནི། ལྷག་རྒྱ་ཆེན་སོ་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེད་རང་གི་གདམས་ངག་ཡིན་པའི་སྲིར་
གསུངས་པར་སྤང་ཡང་དེས་སློབ་མི་འཕོངས་ཏེ། སྟོགས་སྐྱེའོང་དུ་མ་ཚུད་པའི་ལན་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །ལམ་
འབྲས་སློམ་བཞིན་པ་མ་གྲུབ་གསུངས་པ་ཡང་། སྟོགས་སྐྱེ་མ་མ་དགོངས་པའི་ལན་ནོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་
ནི། ལས་དང་ལ་ལ་མ་འཚམ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་བདེན་ཏེ། མི་ལ་ཡན་ཆད་དེ་ལ་མེད། །ཅེས་པའི་གཞུང་
ལོད་ན། མི་ལ་ཡན་ཆད་ལ་རྣམས་ཚོས་དུག་

༩༡༽

མེད་ཟེར་བར་སོང་བས། དེ་འབྲེལ་གཏམ་མི་ལམ་དུ་ཡང་མི་འབྲུང་བའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་ལས་མེད་ཅེས་བའི་འབྲུ་
གཞོན་ལ། རྗེས་འབྲང་འགའ་ཞིག་རྗེ་མར་བ་ལ། ཟབ་དོན་ཚོས་རྒྱག་དང་། རྗེས་ལས་མེད་ཅེས་གཉིས་
སྲུ་གཤམས་བའི་དང་སོ་ནི། སློན་བྱེད་དབང་གི་ཚོས། གྲོལ་བྱེད་ཐབས་ལམ་གྱི་ཚོས། རྗེས་ལས་མེད་ཅེས་སྲུག་རྒྱ་
ཚོན་སོའི་ཚོས། གྲོགས་དམ་ཚིག་དང་སློམ་བའི་ཚོས། སློན་པ་སོགས་འབྲེན་བའི་ཚོས། གྲུབ་པ་འབྲས་བུའི་
ཚོས་དང་རྒྱག་ལ་བྱེད། ཟབ་དོན་ཚོས་རྒྱག་ཚད་མ་འདི། མི་ལས་མར་བ་ལ་གསལ་གྲང་། །མི་ལས་རྒྱགས་སོ་
དང་། རས་རྒྱང་པ་ལ་སོགས་ལ་རྗེས་ལས་མེད་ཅེས་ཚོས་རྒྱག་ཅམ་ལས་མ་གཞན་བས། མི་ལ་ཡན་ཚད་དེ་ལས་
མེད། །ཅེས་བ་དེ། ཟབ་དོན་ཚོས་རྒྱག་ཚ་ཚང་བ་དེ་ལ་དགོངས། ཚོས་རྒྱག་ལུགས་གསུམ་གསལ་བ་སོགས་
རྗེས་ལས་མེད་ཅེས་རྒྱག་ཅམ་ལ་དགོངས་གསུངས་བའང་སྤང་མོད་གྱི། ཁོ་སོ་ཅག་ནི་འདི་སྐད་སྐྱེ་སྐྱེ། རྗེ་མི་ལ་
ཡན་ཚད་ལ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་མེད་བའི་ཚོས་རྒྱག་གཅང་མ་དེ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ལས། དུས་སྲིས་འགའ་ཞིག་
གིས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་མེད་བའི་ཚོས་རྒྱག་གཅང་མ་དེ་སོར་ནས། མངའ་བདག་མི་ཉི་བ་སོགས་བརྒྱུད་པ་གཞན་ནས་
བརྒྱུད་བའི་སྲུག་ཚོན་སོགས་དང་། ལམ་འབྲས་སོགས་དང་བསྐྱེད་བའི་ཚོས་རྒྱག་སློམ་བཞིན་དུ། བརྒྱུད་པ་
གཞན་དེ་དག་གི་མཚན་ནས་མི་སློམ་བར་གཅིག་ཁོ་ནའི་བརྒྱུད་པ་འདེད་པ་མི་རིགས་ཉེ། བརྒྱུད་པ་གཉིས་
ཚར་གྱི་གདམས་པ་སློམ་བར་སོང་བའི་སྲིད་ཞེས་བ་སྐྱེ། སློན་སོ་ནི། ཚོས་ཐ་དད་བསྐྱེད་མ་བྱེད་བར་
ཉམས་སྲུ་ལོངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པ་སྐྱེ། གཞུང་དེའི་རང་མཚན་ལས། ཞི་བྱེད་དང་།

༼ ༡༥ ༽

རྫོགས་ཆེན་དང་། ལམ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ཅལ་ཅལ་མང་པོ་བསྐྱེས་ནས་ཞེས་དང་། ཚོས་གཞན་ནས་བྱུང་།
བརྒྱུད་པ་གཞན་ནས་འདེད། ཅེས་སོགས་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་ཚོས་དྲུག་པོར་ནས་ཞེས་པ་དང་། གཞན་
ཀྱི་གདམས་པ་གསོལ་བ་ཞེན་དུ། །ཞེས་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལོངས་པའི་ཚུན་པ་ནི། མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་དང་
མཚུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཕྱག་ཆེན་ལ། བརྗོད་བྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་སོ། །འཆད་བྱེད་སྐྱེ་མའི་
མན་པ་དེ་ལ་ཚུན་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཞན་གྱིས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་ཚུལ། མ་ཞོར་བཀའ་
བརྒྱུད་པས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། །ཞེས་སོགས་དངས་ནས། ཞེས་
སྤྱོད། །དེའི་དབང་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་དཔེའི་ཡི་ཤེས་སུ་འདོད་པར་
སྤང་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོ་བོ་རྣམས་ཉ་པ་ནི། །དབང་བསྐྱུར་དུས་སུ་མཐོང་ལམ་སྟེ། །དེ་ནི་སྤྲད་ཅིག་དེ་ལ་
འགག། །ཚོས་མཚོག་རྗེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནི། །འགག་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པར་གྲག། །དེ་ནི་དཔེ་ཡི་ཡི་ཤེས་
ལ། །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བཏགས་པར་ཟད། །འདིས་དང་པོ་དང་། འཕགས་པ་ལྟ་ཡི་སྟོན་བསྐྱེད་སུ་བདེན་པ་
མཐོང་ཡང་ལས་མཐའ་ལ། །ཆགས་པར་གསུངས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི། །རང་བྱུང་ཡི་ཤེས་རྟོགས་པ་ནི། །དཔེ་ཡི་
ཡི་ཤེས་ཉིད་ལ་དགོངས། །གཉིས་པའོ། །དེ་གཉིས་གཞན་ཕྱགས་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་། དེ་དང་ལམ་འབྲས་ལ་
སོགས་པ། །བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཐུན། །དེས་ན་དེ་གྱི་མཐོང་ལམ་ནི། །འཕགས་པ་མིན་ལ་འབྱུང་
མི་སྟོན། །ཅེས་པའི་ཆོག་འདིས། དེ་གཉིས་དང་རང་ཕྱགས་

༩༡༦༽

མ་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་བའི་སྲིད། རང་ལུགས་ཇི་སྐད་སྐྱེས་པ་དེར་ཟད་དོ། །དེ་ནི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་
ལམ་ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། འབྲས་བུ་ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚོན་གྱི་དངོས་བྱུང་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བས་སོ། །རྐང་
བ་སྲི་མ་དེས་ནི། དེས་ན་གང་ཟག་དབང་པོ་རབ། །དབང་བསྐྱར་ཉིད་གྱིས་གྲོལ་བར་གསུངས། །ཞེས་བཤང་།
རྗེས་མེད་དུ་བཏང་ལ་སྲི་མ་འདིའི་ཆོག་གིས། དེས་ན་བྱུང་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ནི། །སྲོགས་རེའི་ཐབས་གྱིས་གྲོལ་
བ་མིན། །ཞེས་བཤང་ཆོད་མས་བསལ་བར་བྱས་སོ། །དབང་བསྐྱར་གྱི་དུས་སུ་སྐྱེས་པའི་མཐོང་ལམ་དེ། ཚོས་
མཚོན་རྗེས་གྱི་མཐོང་ལམ་མིན་པ་རྣམས་འདི་བཞེད་བཤང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡས་བབས་གྱི་མཐའ་ཁོ་ན་ཚོས་མཚོན་
མཐའ་མ་ཡིན་པ་དེའི་འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་སུ། རྒྱའི་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གམ་རྒྱའི་བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་འབྲེད་པ་
ལས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་སྲིར་རོ། །འདིས་ནི་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གནད་ལ་རྩོད་པ་པོ་སྐྱེན་པར་འབྲུམས་འབྲུམས་
འདྲའོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྲིས་སོ། །འདིའི་ལན་ལ། འདི་དག་ནི་སྲོགས་སྲིའི་སྐྱེ་རངས་མ་ཤར་བའི་དགག་པའི་ཉི་མ་
ཁོ་ནར་སྐྱང་དོ། །རྗེ་སྐྱེས་སྐྱེས་ན། དེད་གྱི་ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། །དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཞེས་བ་
དེས། དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་དུ། རོ་བོ་རྣམས་ཉ་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་ནི། །སྲོགས་སྲི་མ་ལོངས་པ་སྟེ། གཞུང་དེས། ལྷ་རོ་ཉ་
བ་དབང་དུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན། དེ་དང་དེད་གྱི་ལུགས་འདི་
མ་སྐྱེན་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །འོ་ན་གཞུང་དེའི་དོན་

།།

ཅེ་ཡིན་སྐྱུ་ལྷན། བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་འགའི་གསུང་འཕྲོས་ལས། ལྷ་རྩེ་ཉ་པ་དབང་དུས་སུ་མཐོང་ལམ་སྟེ། དེ་
མི་བརྟན་པར་དེ་མ་ཐག་འགག་ཚོས་མཚོག་རྗེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟེས་ནས། དེའི་རྒྱུན་འགག་པ་མེད་ཅེས་པ་ལྷ་
རྩེ་ཉ་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་པ་འདི། ལྷ་རྩེ་ཉ་པའི་གསུང་དངོས་ཀྱི་ཟིན་སོ་ཡོད་པ་བདེན་ན། དབང་
དུས་སུ་དབེའི་ཡེ་ཤེས་སྟེས་པ་ལ་མཐོང་ལམ་དུ་མིང་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བཤ་ཆེན་དེའི་དགོངས་པ་
སྒྲངས་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྟེས་ནས་གོ་མི་ཚོད་པ་དེ་འདྲའི་འཁྲུལ་པ་ཁོང་ལ་མི་མངའ་བའི་སྲིད།
གཞུང་དེའི་དོན་དེ་ཀར་སྤང་སྟེ། གསུངས་པར་གྲག་ཅེས་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བཏགས་པར་བད། །ཅེས་
པའི་ཚིག་གི་རྣམ་པ་ལས་ཤེས་པའི་སྲིད། གནད་དེས་ན། དབང་བསྐྱར་དུས་སུ་སྟེས་པའི་མཐོང་ལམ། ཚོས་
མཚོག་རྗེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལྷ་རྩེ་ཉ་པའི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་སྤང་བ་ནི། མཁས་
པའི་སློན་གཏམ་རང་འབྲུགས་ཀྱིས་ཤོར་བ་སྟེ། དབང་བསྐྱར་དུས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཚོན་ཉིད་ལ། ཚོས་མཚོག་
རྗེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མིན་ལ། ལྷ་རྩེའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཁོ་བོས་མ་སྐྱས་པའི་སྲིད་དང་། དབང་བསྐྱར་དུས་སུ་
མཐོང་ལམ་སྟེ། །དེ་ནི་སྐྱད་ཅིག་དེ་ལ་འགག། །ཅེས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་མིང་ཅན། ཉམས་ཉོགས་མི་བརྟན་པ་དེ།
ཚོས་མཚོག་རྗེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྐྱས་མོད། དེ་བྱིད་ཅག་སྐྱབ་པ་གནད་ན་ནི། ལྷ་རྩེ་
ཉ་པའི་ཞབས་ཉོག་ཏུ་ཨེ་འགོ་བརྟག་དགོས་ཏེ། དེས་མཐོང་ལམ་གྱི་གོ་མ་ཚོད་པར། ཚོས་མཚོག་རྗེས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་དང་བྱེད་པར་དབྱེ་འདུག་པའི་སྲིད་ལོ། །ཡང་ས་སྐྱབས་ལ། རྗོགས་རིམ་

༼༡༽

གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དཔེ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ། འཕགས་པ་ལྟ་ཡི་སྐྱོད་བསྐྱུས་
སྟུ། །ཞེས་སོགས་འདྲེན་པའང་སྐྱོགས་སྣ་མ་ལོངས་པ་སྟེ། གཞུང་དེས། སྐྱོད་བསྐྱུས་སྟུ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ལ་དཔེ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྐྱུན་ལ། དེ་དང་དེད་མ་ཐུན་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །འོ་
ན་རི་ལྟར་སྐྱུ་ལ། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱོད་བསྐྱུས་ལས། གལ་ཏེ་སྐྱབ་པ་པོ་བདེན་པ་མཐོང་ཡང་། སྐྱོན་གྱི་བག་
ཆགས་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞིང་ལས་དང་། ཚོང་རྒྱེད་བཀྱར་ལ་སོགས་པས་གཡེངས་པས་སྐྱོད་པ་མ་སྐྱུད་
པ་དང་། འགྱུར་བ་ཚུང་བས་སྐྱོད་པའི་ཚོགས་རྫོགས་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་སྲིད་པ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་རམ། རྗེ་འཆང་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བས། རྟག་པ་
དང་། ཚད་པ་དང་། འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བུ་ལ་འགག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཤད་ལན་གྱི་
སྐབས་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་ཞེས་པ་དེ། རིམ་སྒྲ་རྫོགས་རིམ་སྐབས་ཀྱི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དཔེ་ཡེ་
ཤེས་ཅམ་སྐྱེས་པ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་མཐོང་གི་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། རྟེན་གང་ཟག་དེ། ཞིང་ལས་དང་ཚོང་ལས་སོགས། ལས་ཐ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་བཤད་འདུག་སྤྱིར་
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། འཇུག་གཞི་དེ་འདྲ་ག་ལ་འབྱུང་། དེས་ན། དེ་དང་ལམ་འབྲས་ལ་སོགས་པ། །བྱུབ་
ཐོབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཐུན། །ཞེས་པ་ཡང་། དབང་དུས་དང་། རྫོགས་རིམ་ཡེ་ཤེས་ལ་དཔེ་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་རྣམས་ལ་ཉེ་བ་དང་། འཕགས་པ་ལྟ་དང་། བི་རྩུ་བ་གསུམ་དགོངས་པ་མ་ཐུན་

༡༩༽

ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་རོ་བས། དབང་བསྐྱར་དུས་སུ་མཐོང་ལམ་སྟེ། དེ་ནི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འགག། །ཅེས་
པའི་སྐབས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཡང་། མཐོང་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབས། འཕགས་པ་ལྷ་ཡི་སྟོང་
བསྐྱུས་སུ། །བདེན་པ་མཐོང་ཡང་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་མཐོང་དེ་ཡང་། མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་
ཟིན་པས། མཐོང་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་སྟེས་པ། འཕགས་པ་མིན་པ་སོ་སྟེ་ལ་མི་སྲིད་པ་འདི། གྲུབ་ཐོབ་དེ་རྣམས་
དགོངས་པ་མ་ཐུན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་བའི་སྲིད་རོ། །གནད་དེས་ན་གསུང་ལས། དེ་ནི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ།
མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། འབྲས་བུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་གཏན་མེད་དུ་
ཐལ་བས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཏྲགས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བསལ་བ་རྒྱུད་པ་ཞིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱུང་བ་སྟེ།
རིགས་པ་མཐུན་པར་ཨེ་འགྲོ་ན། གལ་ཏེ་དབང་དུས་དང་རྫོགས་རིམ་སྐབས་སུ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མི་
སྟེ་བར་ཁས་སྐྱེས་པའི་སྲིད་གསུང་རྒྱ་ཡིན་ན་ནི། གོང་དུ་དོ་སྟོན་ཟིན་པས། རྒྱན་པོའི་མཚང་བརྟོལ་བ་བཞིན་
ལོ། །ཡང་གསུང་ལས། རྒྱུད་པ་སྲི་མ་དེས་ནི། དེས་ན་གང་ཟག་དབང་པོ་རབ། །དབང་བསྐྱར་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་
བར་གསུངས། །ཞེས་པའང་བདེན་མེད་དུ་བཏང་ལ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་
བཏང་བ་སྟེ། གོང་དུ། དབང་དུས་སུ་གྲོལ་བ་མེད་པར་ཁས་མ་སྐྱེས་པའི་སྲིད་རོ། །ཡང་གསུང་ལས། རྲི་མ་
འདིའི་ཚིག་གིས། དེས་ན་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྟོགས་རེའི་ཐབས་ཀྱིས་གྲོལ་བ་མིན། །ཞེས་པའང་ཚད་
མས་བསལ་

། ༣༠ །

བར་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་མི་བདེན་ཏེ། དབང་གིས་གྲོལ་བ་དེ། ལྷོགས་རེའི་ཐབས་ཀྱིས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པའི་
སྲིད་ཏེ། ལས་འཕྲོ་ཅན་རང་གི་རང་གིས་ཁམས་འདུ་བའམ། མོས་གྲུས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁམས་འདུ་བ་ལྟ་
བུའི་གང་ཟག་རབ་སྐྱེད་དབང་དུས་སུ་གྲོལ་བ་ཡང་སྲིད། བཙུན་འགྲུས་ཅན་འབད་ཚོལ་གྱིས་ཁམས་འདུ་བའི་
དབང་པོ་ཐ་མ་ལ། སྐྱེད་དབང་ཐོབ་རྗེས་སུ་ལམ་རིམ་གཉིས་ལ་བཙུན་པ་དག་ཏུ་བྱས་པའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་གྲོལ་
བའང་ཡོད་མོད། དེ་དག་ཐབས་དེ་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་འདྲེན་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་རེ་རེ་རྒྱུང་བས་
གྲོལ་བ་ནི་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། རབ་དབྱེ་ལས། སྐྱེ་མའི་ལས་འཕྲོའི་བྱེ་བྲག་དང་། །རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་བར་
གྱིས། །ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་འདྲེན་ནི། །ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བྱེད་པར་གསུངས། །དཔེར་ན་ནད་པའི་ལུས་བརྟམ་
པ། །བཟའ་དང་བཏུང་བས་བྱེད་མོད་གྱི། །དེ་ཡི་ཡི་ག་འབྲེད་པ་ནི། །ཟས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡིན་པ་བཞིན། །ཞེས་
བཤད་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད། རབ་དབྱེ་ལས། དེས་ན་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ལྷོགས་རེའི་ཐབས་ཀྱིས་
གྲོལ་བ་མིན། །དབང་དང་རིམ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི། །ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པས་གྲོལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་
གསལ་ལེ་བ་གཟུགས་བཞིན་དུ། དབང་དང་ལམ་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མི་སྲིད་པ་
ལྷོགས་སྐྱར་བྱས་ནས། མདའ་མང་དུ་འཕེན་པ་ནི། སྐྱེ་མའི་སྤང་ཆེན་ལ་མདའ་འཕེན་པའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
རྣ་རོ་དང་ནི་མི་ཉི་པའི། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ལས་དང་ཚོས་དང་ནི། །དམ་ཚིག་དང་ནི་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེ། །གསང་སྔགས་རྒྱུད་ནས་རི་སྐད་དུ། །བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཁོང་བཞེད་དོ། །ཞེས་པ་ནི།

༩༡༽

རྫོང་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་མ་མཐོང་བར། དེ་སྐད་ཟེར་སྐྱམ་ནས་སྐྱར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། ལྷ་རོ་པའི་དགོས་དོར་འགྲེལ་
ཆེན་དང་། བསྐྱེད་འཕྲོལ་མཉམ་པའི་གཉིས་ཀ་མ་སྐྱུན་བར། ལས་དང་ཚོས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །དམ་ཚིག་ཅེས་བྱ་འོད་
གསལ་ཉིད། །ཅེས་བཤད་པ་དང་། མི་ཉི་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བཤད་པའི་ཁྲུངས། དབང་བསྐྱར་ངེས་བསྐྱུན་ཡིན་ལ་
དེར། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །དེ་ཡི་སྟེང་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །གང་
ལས་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་ལོ། །ཞེས་དང་། །སྐྱ་སྐྱུབ་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བཤད་འགྲོས་དེ་ཀ་ཡིན་པས། །བོད་དུ་གྲགས་
པའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱུན། །ཐོས་པ་ཅམ་དུ་མ་བཞག་པའང་། །ཚིག་ཉམས་སུ་ཟད་དོ་ཞེས་བྲིས་སྤང་དོ། །དེའི་ལན་
ལྟེ། དེ་སྐད་གསུངས་པ་དེ་ཅིར་འགྱུར་བརྟག་དགོས་ཏེ། །རབ་དབྱེ་མཁན་པོས། །ལྷ་རོ་མི་ཉི་གཉིས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་
བཞིའི་རྣམ་གཞག་གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྟེ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་མཛད་ཀྱི། །རང་བཟོ་མི་མཛད་ཅེས་བཤད་པ་ལ་
སྐྱུན་འབྲེན་གནང་བ་ལྟེ། །ཁོང་གཉིས་ལྟེ། །ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་བཞིན་མཛད་ཟེར་བ་
ཞེད་རང་གིས་མ་གོ་བ་ཡིན་ཟེར་བར་སོང་འདུག་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་ལྷ་རོ་མི་ཉི་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ལུང་
འདྲན་གནང་བ་དེ་ལྟེ། །རབ་དབྱེ་ལས། །སྐྱུན་པོ་མཁས་པར་འཚོས་པ་འགལ། །མདོ་རྒྱུད་ལུང་སྦྱོར་བྱེད་མོད་
ཀྱི། །དེ་ནི་སྐྱུན་པོ་ཁ་འགས་སྟུང་། །གང་དུ་འགྲོ་བ་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དེས་ཟེན་པར་སྤང་སྟེ། །ལྷ་རོ་མི་
ཉི་གཉིས་ཆར་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པ་དེར། །ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྣམ་སྟེ་བའི་ཕྱག་ཆེན་དེ་ལྟེ། །ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་
དང་། །དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བཤད་འདུག་པ་ལས། །ཞེད་ནི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་
དང་། །རྒྱུད་སྟེ་འོག་མའི་ཕྱག་ཆེན་

༼ ༣༣ ༽

སོགས་འཚོལ་བ་ཞིག་བཞེད་པར་སྤང་བས་མདོ་རང་རྐང་ལས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་མ་བཤད་པ་དང་ཁས་
 གྲངས་འགལ་འདུག་པའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་དངོས་བཏགས་སྤེལ་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དོ་གསུང་ན། མཐོལ་ལོ་
 བཤགས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་རོ་མི་ཉི་གཉིས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་རྒྱུད་སྤེལ་བཤད་པ་བཞིན་
 བཞེད་ཟེར་བ་འོལ་ཚོད་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་གསུང་རྒྱ་
 ཡིན་ན་ནི། ལྷན་པ་མ་དེས་ཏེ། རྒྱུད་སྤེལ་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་གོ་རིམ་ལ། ཕྱག་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་
 པར་བྱེད་དགོས་པའི་དེས་བ་མི་འདུག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སོ་སོ་ལས། ལས། ཚོས། དམ་ཚིག་ཕྱག་ཆེན་བཞིའི་
 གོ་རིམ་དང་། ལས། ཚོས། ཕྱག་ཆེན། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་གོ་རིམ་དང་། ཚོས་དང་། ལས་དང་། དམ་
 ཚིག་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཞེས་སོགས་གོ་རིམ་མི་མ་སྤུན་པ་མང་དག་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣོད་སོའི་
 རྒྱུད་ལས། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིར་བྱས་ནས།
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིད་དགོས་པར་བཤད་པ་སོགས་མང་དག་སྤང་བའི་སྤྱིར་
 དོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་སྐལ་ལ་བཞག་ །ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། ཚིག་ཉམས་ཅོམ་དུ་བྱེད་དོ། །ཡང་ཕྱག་ཆེན་དེ་
 ཉིད་ལས། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པར་འདི་སྐད་གསུངས། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མི་ཤེས་
 པས། ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མི་ཤེས་ན། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མིང་ཅོམ་ཡང་། །ཉོགས་པ་ཉིད་ནི་མི་སྲིད་
 གསུངས། །འདི་ནི་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེར་ནི་དེ་ལས་ལོག་པ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་
 དགའ་ཞིང་མགུ་བས། ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་གཏམ་ཅོམ་ཡང་མི་ཤེས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མི་ཤེས་པས། ལས་
 ཀྱི་

༼ ༩༩ ༽

ཕྱག་རྒྱའང་བཙུག་མ་འབའ་ཞིག་ལས། མ་བཙུག་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བར་ག་ལ་
འབྱུང། རིགས་མ་ལུན་པའི་རྒྱ་ལས་རིགས་མ་ལུན་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་གི། རིགས་མི་མ་ལུན་པ་ལ་མ་
ཡིན་ལོ། །རི་ལྷོང་ས་ལུང་ས་བོན་ལས། ས་ལུང་སྐྱ་བུ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་གི། ཀོ་ཏ་པ་ལས་ཀི་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་
དུ་མ་བཙུག་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རང་བཞིན་ལས། མ་བཙུག་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འབྱུང་ངོ། །དེའི་སྤྱིར་
ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རྒྱ་ལས། མི་སྤྱད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་བུ་བ་བྱིས་སོ། །འདྲིའི་ལན་
ལ། འདྲི་ཀི་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བར་འདྲི་སྐྱད་གསུངས། །ཞེས་པའི་གཞུང་ལུགས་
སྐྱབ་འབྱེན་པའི་ཚོལ་གྱིས་རང་ཉིད་སྐྱབ་སྤྱང་བར་སོང་བས། ལུང་བསྐྱབ་སྐྱ་མ་དེ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་སྤྱིར་སྐྱམ་ན།
སྤྱད་རང་གིས་བྱངས་པའི་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུང་དེས་ཀི། མི་སྤྱད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་འབྱུང་
དགོས་པར། ས་ལུང་ས་བོན་ལས་ས་ལུང་སྐྱ་བུ་འབྱུང་བའི་དཔེས་གཏུན་ལ་ཕབ་ནས་སྤྱད་ཅག་གི་ཚོས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱའི་མིང་ཅམ་ལ་ཡང་མ་བཞེན་པའི། མདོ་རྒྱུད་ལས། ཕྱག་ཆེན་གྱི་མིང་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ཆེན་
ཡིན་ལོ། །ཞེས་དངོས་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་དགེ་མ་སྤེ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གཞོན་
སྤྱད་དུ་མ་སོང་སྟེ། ལོ་རིམ་ཅུང་ཟད་བསྐྱོལ་དུ་ཟེན་ཡང། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྣམས་སྤེ་བའི་ཕྱག་ཆེན་དེ། ཚོས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་ཕྱག་ཆེན་དེ་ཀི་
རྒྱུད་སྤེ་འོག་མ་དང་མདོ་རང་རྒྱུད་ལས་མི་འབྱུང་བར་ཀོ་ཏ་པའི་ས་བོན་ལས་

། ༡༤ །

ས་ལྷུག་མི་འགྲུང་བའི་དཔེ་སྐད་ལ་ཕབ་འདུག་པའི་སྤྱིར་དོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པའི་བསྟན་བཅོས་
ལྷུ་ལྷུ་བ་ཀྱིས་མ་མཛད་ཅེས་སྐྱེད་བ་དང་། འགའ་ཞིག་དེ་ལ་ཚིག་སྐད་བཅད་དང་ལྷུག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཕྱི་
མ་ལྷུ་ལྷུ་བ་ཀྱིས་མཛད་གསུངས་པ་གཉིས་སྒྲུང་བའི་སྤྱི་མ་འདི་དག་པར་སྒྲུང་སྟེ། རབ་དབྱེད། ཚིག་སྐད་བཅད་དུ་
བསྐྱེད་པ་མ་གཏོགས། རང་མཚན་ལས་འདི་སྒྲུང་ཅེས། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་མི་ཤེས་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོའི་མིང་ཅམ་རྟོགས་པར་ག་ལ་འགྲུག། ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་བཤད་པའི་
སྤྱིར་དོ། །ཡང་ཕྱག་ཚེན་གན་མཛོད་དེ་ཉིད་ལས། དབང་བསྐྱར་བཞི་པ་མ་ཐོབ་པར། །ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་སོགས་
སྟོམ་དང་། །ཞེས་བཤད་ཚིག་སྟོམས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོའི་སྐྱེ་སྐྱོད་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་འདང་
བཤད་ལ། དེ་དག་ཅམ་ཞོག་རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོ་དེ་ཉིད་འདུས་པར། རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་ཕྱག་རྒྱ་ཚེ། །སྐྱེ་
གསུང་ཕྱག་སྤྱིས་མཚན་པ་ལོ། །ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཕྱག་ཚེན་དུ་བཞག་པ་དང་། བཏྟག་གཉིས་ལས། དེ་
ལས་སྐྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དེ་ཡི་བདེ་བ་ཟ་བ་ཉིད། །དེ་དང་སྟན་ཅིག་ཕྱག་རྒྱ་ཚེ། །བདེ་བ་སྐྱིན་པའི་དངོས་
གུབ་འགྲུག། །ཞེས་པ་ལས་རྒྱ་ཕྱག་ཚེན་དུ་བཞག་པ་དང་། དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་ལས། དུང་ཅན་མ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་
ཚེ། །དེ་ནི་གཏུམ་མོར་བཛོད་པར་བྱ། །སོ་སོར་སྐྱེད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེ། །ཉམ་མཁའ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གཏུམ་མོ་དང་། ལྷུ་ལྷུས་ཕྱག་ཚེན་དུ་བཞག་པ་སོགས་མ་སྐྱེད་པས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྲིས་སོ། །དེའི་ལན་ནི།
དབང་བསྐྱར་བཞི་པ་མ་ཐོབ་པར། །ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་སོགས་སྟོམ་དང་། །ཞེས་པའི་ཚིག་

༼ ༣༥ ༽

སྒྲོམས་སོ་གསུངས་པ་དེ་མ་བཏགས་པ་དག་གི་དོར་མད་པར་སྤང་སྟེ། བཞི་བ་མ་ཐོབ་ཀྱང་དབང་འོག་མའི་
སྐབས་སུ་ཕྱག་ཆེན་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །རབ་དབྱེའི་དགོངས་པ་ནི་སྤྱི་མིང་མཚོན་བྱ་དོན་
གི་ཕྱག་ཆེན་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཏགས་པ་སྟེ། མཚོན་བྱ་དོན་གི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་དབང་བཞི་བ་མ་ཐོབ་པར་མི་སྐྱེ་བའི་
སྤྱིར་དོ། །སྤྱིར་གྱི་རྒྱ་མཚོན་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་དེས་ནི། དམ་བཅའ་དེ་ཡང་ཚུད་གསལ་པར་སྤང་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་མིང་བཏགས་ཚད་ཕྱག་ཆེན་མཚོན་ཉིད་པར་ཁས་སྤངས་པས་མཐར་མི་སྐྱབ་པོ་ལ་བ་སྤང་ཞེས་
བཏགས་པའི་མི་དེ་ཡང་བ་སྤང་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དངོས་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཅི་
ཡང་མ་སྤེད་འདུག་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་ཡང་འབྱུང་སྟེ། འདིར་བསྐྱེད་རིམ་དང་ལས་རྒྱ་
སོགས་ཕྱག་ཆེན་དུ་ཁས་སྤངས་ནས། འོག་ཏུ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་དོས་འཛིན་པའི་ཚེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
དོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་དོས་བཟུང་འདུག་པའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་མ་དེ་དག་ཕྱག་ཆེན་མཚོན་ཉིད་པར་ཁས་མི་ལེན་
ན། ཚོད་ལན་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། དབང་བཞི་བ་མ་ཐོབ་པར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པ་མི་འཐད་ན།
བསྐྱེད་རིམ་དང་ལས་རྒྱ་སོགས་ལ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་མིང་བཏགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་པར་
སོང་འདུག་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཅི་སྟེ་ལས་རྒྱ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་སྤྱིན་ཅིས་མ་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ན་གཞི་གྲུབ་ན་
ཤེས་སྤྱིན་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཕྱག་ཆེན་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཅིས་སོགས་ཀྱང་གསུངས་པར་རིགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ཡང་ཆེལ་ལ་འགོ་བར་སྤང་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དབང་བསྐྱུར་དག་དང་

༼ ༣༤ ༽

མ་འབྲེལ་བ། །དེ་ལ་སྤྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཀའ། །ཅེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་གི་པའི་གཞུང་མ་
དམིགས་པ་དང་། མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་འཚང་རྒྱ་བར་ཁས་སྦྲངས་པ་དང་ནང་འགལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་འཐད་ན།
གཞི་སྤྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡུལ་ཅི་ནས་མི་ཐོན། གཞི་སྤྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐ་སྙད་ཁས་མི་ལེན་སྟམ་ན། བཏྲག་གཉིས་
སྟུ། ག་བྱར་ཉིད་ནི་བདག་མེད་མ། །བདེ་བ་བདག་མེད་ཚུལ་ཅན་ཉིད། །དེ་ཡི་བདེ་བ་སྤྲུག་རྒྱ་ཆེ། །སྟེ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་གནས། །དང་པོའི་དབྱུངས་ཡིག་རང་བཞིན་ཏེ། །སློབ་ཞེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
བཏྲགས། །ཞེས་པ་སྤྲུབ་བམ་ཞེས་བྱ་བ་བྲིས་སོ། །འདིའི་ལན་ལ་གསུམ། དག་གི་པའི་གཞུང་མ་དམིགས་ཞེས་
པའི་ལན། མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་འཚང་རྒྱ་བར་དང་འགལ་བའི་ལན། གཞི་སྤྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡུལ་ཐོན་པ་དང་འགལ་བའི་
ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དབང་བསྐྱར་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ། །དེ་ལ་སྤྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཀའ། །ཅེས་པ་ནི་སློབ་མེད་
དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྲུག་ཆེན་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བ་རྒྱུད་ལས་བཀའ་བ་སྟེ། མདོ་རྒྱུད་ཚད་
ལྡན་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་བཤད་གསུངས་པ་འདི། ཤེས་ལྡན་གཟུར་
གནས་ཤིག་གིས་འགོ་བཤམ་མི་རིགས་ཏེ། བཀའ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་ཐོག་འབབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
སྤྱིར་རང་གིས་ཀྱང་སྤྲུག་ཆེན་མཚན་ཉིད་པར། སྤྲུག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ཚན་སྤྱི་མ་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་ལ་བཞེད་
བར་སྦྲང་ལ། སྤྲུག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ཚན་སྤྲུག་ཆེན་དེ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཁོ་ནར་
བཤད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤྲུག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ཚན་

། ༡༧ །

གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་ལ།
ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་སམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་།
ཕྱག་རྒྱ་དེ་བསྟེན་བ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཆར་སླ་མེད་དབང་གིས་སློན་བ་ཞིག་དགོས་པའི་སྲིབ་ཏེ། དམ་ཚིག་
དག་དང་མི་ལྡན་པའི། །རིགས་མ་བསྟེན་པར་དགའ་བ་དང་། །ཞེས་དབང་གིས་མ་སློན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་བ་ལ་
ཡན་ལག་གི་ལྗང་བ་འབྲུང་བར་བཤད་པའི་སྲིབ་པོ། །རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་དགོངས་འཆའ་
པོ། །དེས་ཀྱང་མི་དགོངས་ན་བརྟག་པ་གཉིས་པར། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྣོན་པ་ནི། །ཞེ་མི་རྣམ་པར་རབ་དུ་
གནས། །ཞེ་མི་རྣམ་པའི་བདེ་ཆེན་པོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱིད་རང་གིས་གོང་དུ་བྲངས་པའི། བདེ་བ་བདག་མེད་
ཚུལ་ཅན་ཉིད། །ཅེས་པ་དེ་དག་གནད་གཅིག་པས། དེ་སྐབས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡང་དབང་ལ་སྟོན་
མི་དགོས་པར་འགྲུར་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་བསྟེན་བའམ་སྟོན་བའམ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་གཏུན་ནས་མི་དགོས་
འདུག་པའི་སྲིབ། གལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་འདོད་ཐོག་ཏུ་བབ་པོ་སྟོན་ན། གཞུང་སྲ་མ་དེའི་འཕྲོད་ཉིད་ལས། དབང་ལས་
ཡང་དག་ཤེས་པར་འགྲུབ། །ཞེས་དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དབང་ལ་སྟོན་པར་བཤད་པ་དེ་མ་དགོངས་སམ། ཅི་
སྟེ་ད་དུང་པན་དགོངས་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཚོ་རངས་པར་མ་གྱུར་ན། འདི་སྐད་ལྷ་འཆའ། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་རྒྱད་ལ་འཆར་བ་ལ་སླ་མེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་དགོས་ཏེ། རྒྱད་སྟེ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་
པར་ཞོག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད་

༼ ༣༽

ཉུང་དུ་ཞེས་ལས། རྒྱལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་འོད་གསལ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལས་མི་རྙེད་དོ། །ཞེས་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་
རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ནང་གི་རྒྱལ་རྒྱ་བཞི་བཤད་པའི་སྐབས་ལ། མཆེད་པ། ཉེར་ཐོབ། འོད་གསལ་བཞིའི་རྒྱས་སྤེལ་བའི་
འོད་གསལ་ལས་རྙེད་པར་བཤད། རང་གི་རྒྱལ་རྒྱ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཞི་པོ་དེ་ནི། སྤྱིའི་
རྒྱལ་རྒྱ། ལས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱ། དམ་ཚིག་གི་རྒྱལ་རྒྱ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱ་བཞི་ལས་རྙེད་པར་
བཤད། སྤྱི་ནང་གི་རྒྱལ་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་དབང་བཞི་ལས་རྙེད་དགོས་པར་བཤད་པས། སྐལ་བ་དང་
ལྡན་ན་འདི་ལ་འཁྲུལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཁོ་པོའི་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས།
ནང་གི་རྒྱལ་རྒྱ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་བཞིའི་ནང་ཚན་འོད་གསལ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། བཙམ་ལྡན་
འདས་མས་གསོལ་བ། བཙམ་ལྡན་འདས་འོད་གསལ་ཞེས་བསྐྱི་བ་རི་ལྟར་ལགས། གང་དུ་གནས་པ་ཡིན།
བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱུལ་བ། འོད་གསལ་ནི་ནམ་མཁའའི་ཁམས་ན་གནས་པའི་ཐེག་ལའི་ངོ་བོ་སྟེ།
དེས་ནི་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གཟུང་འཛིན་གྱི་འི་མས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་གནས་
ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མིན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལ་གསལ་སྤང་ཆེད་རྙེད་པ་ཐེག་ལའི་མིང་ཅན། རང་བཞིན་
འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལ་ངོས་བཟུང་བར་སྤང་སྟེ། རང་གི་རྒྱལ་རྒྱ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ནི། གཟུང་བྱ་ཞེ་སྤང་།
འཛིན་བྱེད་འདོད་ཆགས། གཉི་ལྷུག་གསུམ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་ལ་གསལ་སྤང་རྙེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངོས་
འཛིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ནང་གི་རྒྱལ་རྒྱ་འོད་གསལ་དེ་ཡང་། སྤྱིའི་རྒྱལ་རྒྱ་བཞི་ལས་གཙོ་བོར་
སྤྱིའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱ་ལས་རྙེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བཙམ་

༼ ༣༤ ༽

ལྡན་འདས་མས་གསོལ་བ། དེ་ཞིག་འོད་གསལ་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་རྟོག་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
བ། ལས་དང་། དམ་ཚིག་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་སོ་ཞེས་བཤད་བས་སོ། །སྤྱི་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱ་
རྣམ་བཞི་ཡང་། ལྷ་མེད་དབང་བསྐྱར་བ་ལས་རྟོག་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མས་གསོལ་བ།
ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ཉིད་གང་ལས་རྟོག་པར་འགྱུར་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། དབང་བསྐྱར་བ་
སྤྱི་ལོ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་རྟོག་དོ་ཞེས་བཤད་བས་སོ། །དབང་དེ་ཡང་གྲིན་རྒྱལ་ས་ཚམ་
མ་ཡིན་གྱི། སློན་གྱི་དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མས་གསོལ་བ། སྤྱི་
ནང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་གནས་གང་དུ་གནས་པར་གྱུར། མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ། རང་གི་རོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ། དེར་དབང་ཇི་ལྟ་
བུ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། འདིར་དབང་ནི་བཞི་སྟེ། སློབ་དཔོན་དང་། གསང་བ་དང་།
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་བཞི་བའོ། །ཞེས་སོགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མས་གསོལ་བ།
དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ། སློབ་དཔོན་ཇི་ལྟ་བུས་བུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་བ། སློབ་དཔོན་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་སུ། རུལ་ཚོན་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ་ཞེས་
སོགས་བཤད་བས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། །སྤོད་ཀྱིས་བདག་ལ་ཞུས་པ་གང་། །ཉོན་ཅིག་ལྟ་མོ་རབ་ཏུ་
བཤད། །ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ནི་འདིར་བཞིར་དབྱེ་བ་སྟེ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་

། ༣༠ །

དང་། ཚོས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་ལོ། །གང་ཞིག་ལས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་ལོ། །སྤང་བའི་རང་བཞིན་དགའ་བའི་ལོ་དང་ལྡན་
སའོ། །གང་ཞིག་དམ་ཚིག་གི་སྤྱད་ཀྱི་དེ་ལོ། །སྤང་བ་མཆེད་པའི་རང་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལོ་དང་ལྡན་
སའོ། །གང་ཞིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་དེ་ལོ། །སྤང་བ་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་ཁམས་ཀྱི་ལོ་དང་ལྡན་སའོ། །གང་ཞིག་
ཚོས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་དེ་ལོ། །འོད་གསལ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལོ། །སྤྱད་ཀྱི་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་འོད་གསལ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལས་
མི་རྟོག་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱུད་འདིའི་དངོས་བསྟན་ལ། སྤྱིའི་སྤྱད་ཀྱི་བཞི་ལོ། །དགའ་བའི་ལོ་དང་ལྡན་
པའི་གཞོན་ལུ་མ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལོ་དང་ལྡན་པ། ཁམས་ཀྱི་ལོ་དང་ལྡན་པ། འོད་གསལ་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཀྱི་གཞོན་ལུ་མ་བཞི་ལ་དངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། རང་གི་སྤྱད་ཀྱི་བཞི་ལོ། །སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་
གསལ་དང་བཞི་ལ་དངོས་བཟུང་བར་སྤང་བས། སྤྱིའི་སྤྱད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལོ། །སྤྱད་ཀྱི་ཆེན་པོ་གསལ་བ་བ་ཡིན་ལ། རང་
གི་སྤྱད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལོ། །མཚོན་བྱེད་དཔེའི་སྤྱད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ལྡན་སྐྱེས་དེ་ལོ།
མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལོ། །ཞེས་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་། ལྟན་བརྒྱུད་བཞི་ལྡན་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལོ།
ཞེས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལོ། །ལུང་དེ་གསལ་ལྟར་སྤང་གིས་སྤྱད་ཀྱི་སྤང་བར་གཤམ་ལུ་མ། དེའི་སྤྱིར་
བདག་ཅག་གི་སྤྱོད་པས་སྤྱད་ཀྱི་བཞིའི་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་ཆེན་པོ། སྤྱད་ཀྱི་ཆེན་པོ་དང་དང་འབྲེལ་མི་
དགོས་ཞེས་སྤྱད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་བཞིན་ཅན་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་དེ་གཞན་མཛེས་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་རྒྱུད་སོ་སོ་
ལས། སྤྱད་ཀྱི་བཞིའི་གོ་རིམ་དང་། དངོས་འདྲིན་དང་། འདྲིན་མཚམས་མི་གཅིག་པ་ཁ་དེ་སྤང་བས། སྤྱོད་ཀྱིས་
དེའི་མིག་ཅན་

༼ ༣༡ ༽

དག་གིས་དངོས་བཏགས་མ་སྤེ་བའི་བབ་ཚལ་དང་། མིང་ཚམ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཚལ་གཏམ་མ་སྤྲོ་ཞིག་ཅེས་
གདམས་སོ། །ཚ་བའི་གཉིས་བ་ནི། མདོ་ལུགས་ཀྱི་འཚང་རྒྱ་བ་དང་ནང་འགལ་ཞིང་། ཞེས་ཚོད་བ་ནི། འབྲེལ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྲུང་སྟེ། མདོ་རང་རྐང་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། དེ་ཁས་སྤངས་ན་ཡང་། མདོ་རང་
རྐང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁུན་བ་དེ་ཕྱག་ཚེན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཚོད་བ་འདི་ནི། ལྷོ་འདི་ན་སྟག་མོ་ལས་
མ་སྤྲེས་པའི་སྟག་སྟག་ཡོད་དེ། བྱང་པ་གི་ན་འགྲོང་མོ་ལས་སྤྲེས་པའི་འགྲོང་སྟག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བ་སྟེ།
དབང་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་ཚེན་ཡོད་དེ། མདོ་རང་རྐང་ལ་བཏེན་ནས་སངས་རྒྱས་འབྲུང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་
བཀོད་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པ་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་སོ་ཡུལ་ཅི་ནས་མི་ཐོན་ཞེས་པའི་སྟུན་འབྲིན་ཡང་ལྷར་
སྤང་ཁོ་ན་སྟེ། གཞི་ཕྱག་ཚེན་གྱི་ཐ་སྟོན་ཁས་ལེན་དུ་ཚུགས་ཡང་། དེས་ཕྱག་ཚེན་གྱི་གོ་མི་ཚོད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །དེས་གོ་ཚོད་ན་རང་ཉིད་ལ་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་འབྲུང་སྟེ། རང་གི་ཕྱག་ཚེན་ངོས་འཛིན་པའི་ཚོ། བྱང་
དོན། དེས་དོན། མཐར་ཐུག་གསུམ་དུ་སྤེ་བའི་མཐར་ཐུག་དེ་ཀ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་
ཡང་ཡིན་ལ། བདེ་གྱེ་དུས་འཁོར་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་པ་སྐྱད་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་རོ་ཏ་བས་བཞེད་
པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བ་ཡིན། ལྷ་སྐྱབ་དང་མི་ཉི་པའི་ཕྱག་ཚེན་དང་། དམ་རྒྱར་འདིའི་ཕྱག་ཚེན་བསྐྱས་སོ་ཞེས་
སོགས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་ཉེ། ཐར་ལམ་གྱི་སྟེ་ཀ་མ་ཟེན་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་
དུས་ཕྱག་ཚེན་དེ། བདེ་མཚོག་གྱེ་དོར་

། ༣༩ །

སོགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་བ་དངོས་སུ་ཐལ་བ་དང་། དེ་དག་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་
ནང་ཚན་གང་རུང་དུ་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་ཀྱང་འདོད་ན་དངོས་བཏགས་གཏན་ནས་མ་སྤེད་པའི་ཉེས་བ་སྟེ། སེམས་
ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། དེས་གོ་མ་ཚོད་པར། འོན་ཀྱང་སློབ་བྱུང་བྱི་མས་
བསྐྱབས། །དེ་བསལ་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་གསུང་དགོས་བ་བྱུང་འདུག་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་
ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །འབྲུང་བར་མེད་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དེས་གོ་མ་ཚོད་པར། དག་གྱུར་བ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་ཉིད། ཅེས་གསུངས་དགོས་བ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་། ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱོན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྐྱབ་བྱ་དེ་དོན་སྤྱོད་བ་ཡི། །གཞུང་དང་ལམ་ལ་དེ་སྐྱེས་བཏགས། །ཞེས་གཞུང་ལམ་
ཀྱི་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་མི་ཚོད་འདུག་པའི་སྤྱིར་དང་། འབྲུང་བར་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་ནི་དབང་ལས་
ཉིད་དགོས་པར་བཤད་འདུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་རྒྱུད་དང་མདོ་སོགས་ལས་བཤད་ཚོད་ཀྱི་ཀ་
དཔེ་མ་དེ་མི་དགོས་ཏེ། ཅིག་ཅུར་བ་དང་། ཐོད་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་བ་ལམ་ཚོད་ཆེ་བར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་གསུང་ན།
འབྲུང་རིགས་རྣམ་དག་གི་འདུག་སློབ་པོར་སྤྱོད། དེ་ནི་ཅི་ཞེས་བྱ་ན་ཞེས་སྤྱིང་ལས་རྒྱུང་དུར་གནས་བ་ལས་མ་
མཆིས་ཏེ། གནས་རྩལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་རོ། །ཡང་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ན། བཏག་
གཉིས་ལས། བདེ་བ་བདག་མེད་རྩལ་ཅན་ཉིད། །དེ་ཡི་བདེ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་སུ་བཤམ། ཞེས་བ་
ཡང་མི་མད་དེ། རང་བྱིན་རྒྱབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཕྱག་ཆེན་དུ་ངོས་འཛིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །

། ༣༣ །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཉེན་པ་ཁ་འཚོམ་ཉིད་སྐོམ་གྱི། །རིམ་གཉིས་ལས་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་མི་
ཤེས་སོ། །འདི་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། །འཇུག་ཕྱག་སྐྱེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དགག་བས་སོ། །དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཁས་མི་
ལེན་དགོངས་ན། །སྐྱུ་ལྷོ་ལ། །གཉི་ཕྱག་དམ་ཚིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ཞེ་སྤང་ཉལ་ཏུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ཕྱག་དོག་ལས་གྱི་
ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། །འདོད་ཆགས་ཚོས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །ཕྱག་རྒྱ་དེ་དག་རྣམ་འགྲུབ་བས། །རྫོགས་བར་བྱེད་བ་བསྟེན་
བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་བ་ཅི་རེད་ན། །ཞེས་བྱ་བ་བྱིས་སོ། །ལན་ནི་འདི་ཡང་ཚུ་ཤིང་གི་སྤྱིང་པོ་དང་མཚུངས་བ་
སྟེ། །སྤྱིར་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་ནི། །སྤྱིང་བྱ་ཉོན་མོངས་བཞི་དང་སྤྱིར་བ། །སྤྱིན་བྱེད་དབང་བཞི་དང་སྤྱིར་བ།
དགའ་བ་བཞི་དང་སྤྱིར་བ། །ཚད་མེད་བཞི་དང་སྤྱིར་བ། །རྣམ་འགྲུབ་བཞི་དང་སྤྱིར་བ། །ཉེན་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་
དང་སྤྱིར་བ། །འབྲས་བུ་སྤྱི་བཞི་དང་སྤྱིར་བ་སོགས་མང་དག་སྤྱང་མོད། །དེ་དག་ལ་དངོས་བཏགས་ཆེན་པོ་ཡོད་
བ་མ་སྟེ་བར་སོ་སོ་ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། །འཇུག་ཕྱག་སྐྱེ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་མིང་བཏགས་པའི། །གཉི་ཕྱག་
དམ་ཚིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་གྱི་གཉི་ཕྱག་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། །ཞེ་སྤང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོ་ཡང་། །ཞེས་སོགས། །དེ་དག་ཕྱག་ཆེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས། །མིན་ན་ནི་གོང་གི་སྤྱིན་
འགྲེན་ལ་འབྲེལ་མི་འབྱུང་སྟེ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དབང་དང་རིམ་གཉིས་གང་རུང་ལ་སྟོས་མི་དགོས་སྟེ།
གཉི་ཕྱག་དམ་ཚིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་བ་ལྟར། །ཉོན་མོངས་བཞི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་མིང་
བཏགས་པ་ཡོད་པའི་སྟེར། །ཞེས་བར་སོང་བས། །བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྟེར་པོ། །མདོར་ན་ཕྱག་
ཆེན་ཡེ་ཤེས་དབང་

{ ༣༥ }

རིམ་གང་རྒྱུ་ལ་སྟོན་དགོས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ། འཇུག་ལུགས་ལྷན་ཆེན་སྟོན་ལ་གཏོང་བར་སྒྲུང་སྟེ།
 རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་གཅིག་ལུས་ཚོགས་ལོ། །ཡང་གན་མཛོད་ལས། ལྷན་པོ་ལྷན་རྒྱ་ཆེ་བསྟོན་པ། །པལ་ཆེར་
 དུད་འགྲོའི་རྒྱ་རྒྱ་འགྲུལ། །སྟོགས་ཚོས་རང་གིས་མ་གཟིགས་པར། གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ངག་ཏུ་འདུག་པས།
 གངས་ཅན་གྱི་རིང་ལུགས་འཛིན་རྒྱ་ལགས་སམ། རིང་ལུགས་དེ་རྣམ་འགྲེལ་དུ། བདག་མཐོང་མིན་ཡང་གཞན་
 དག་གིས། །མཐོང་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཅེས་ཁ་ཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བཀག་བཞིན་ཏོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་ངོ་ཞེ་
 བ། རང་ལ་གཞོན་དེ། ལྷན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དབང་བཞི་བ་ཐོབ་ནས་སྟོན་རྒྱ་དེའི་གདུལ་བྱ་ནི། དབང་པོ་རྣམས་པོར་ངེས་
 པས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྲིས་སོ། །འདིའི་ལན་ལ་གཉིས། མགོ་བསྐྱེ་བའི་ལན་དང་། རྣམ་མའི་ལན་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 ལུག་འབྲིན་དེ་ལྟ་བུས་ནི། དཔལ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱང་ལུག་འབྲིན་པར་སྒྲུང་ངོ། །ཅི་ལྟར་སྟུང་ན། ལྷན་རྒྱ་
 ཀྱིས། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་རྒྱུ་རྣམས་ལུང་བར་འགྲུལ། །རི་ལྟར་སྐྱལ་ལ་བཟུང་ཉེས་
 དང་། །རིག་སྒྲགས་ལོག་པར་བསྐྱབས་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་སྟོགས་ཚོས་རང་གིས་མ་གཟིགས་པར་
 གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ངག་ཏུ་འདུག་པས་གངས་ཅན་གྱི་རིང་ལུགས་སོ། །སྟོགས་ཚོས་རང་གིས་གཟིགས་ན། རང་
 ལ་གཞོན་པར་འགྲུལ་ཏེ། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བལྟ་བའི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྟོན་ལུལ་གྱི་གདུལ་
 བྱ་དེ་ཡང་། ཟབ་མོ་ཁུ་འཁྲིག་ཅན་འདིག་པ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་སྟོང་པོ་ཅན། །ལུང་རྒྱལ་སྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་
 ལའོ། །ཞེས་དང་། སོ་སོ་སྐྱེས་པོའི་དུས་ནའང་སྟོང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། བྱང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 འགྲུང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་དབང་རྣམས་དུ་ངེས་པས་སོ། །ཞེས་མཚུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་མི་མཚུངས་ཏེ། སྟོང་བ་ཉིད་
 ལ་ལྟ་

{ 34 }

ཉེས་ན། །སྐྱོན་དེར་འགྲུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིབ་སྣམ་ན། །ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་སྐད་སྒྲིག་སྟེ། རིམ་གཉིས་ལས་
བྱང་ཡེ་ཤེས་ལ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དེ་མི་སྐྱོམ་ལེགས་ཀྱང་། །དབུ་མའི་སྐྱོམ་
ལས་སྣག་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ལྷན་པོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྣམ་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱོམ་
ཉེས་པ་དང་། སྐྱོམ་མ་ཤེས་ན། སྐྱོན་དེར་འགྲུར་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་སྲིབ། བསྐྱལ་བར་མཚུངས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྒྲིབ་ཀྱིས། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་སྣོད་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀུན་དེས་པར་འབྲིན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྣོད་
པ་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་སྒྲིབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་སྲུན་དབྱུང་བར་སོང་བས། འཇིགས་ཤིང་
གཡང་ཟ་བའི་སྲུན་འབྲིན་དུ་སྣང་ངོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་ཡང་དེས་འཇུག་མོད། འོན་ཀྱང་ཅུང་ཟད་གསལ་
བར་བྱས་ན། སྐབས་འདིར་རྒྱལ་བ་གངས་ཅན་གྱི་རིང་ཕྱགས་འཇིན་པར་སོང་གསུངས་པ་དེ། དགོངས་པའི་
དབྱིངས་སུ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཤིང་། རབ་དབྱེ་མཁན་པོས། ལྷན་པོ་ཚོས་ཅན། རྫོང་ལན་འགྲོར་འགྲོ་སྟེ། རྫོང་གིས་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་པའི་སྲིབ། ཞེས་པ་ཞིག་བཀོད་པར་བསམ་བཤམ། ཡང་ན་བསམ་པ་དེ་བཞིན་ལ། རྫོང་
གིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྐྱོམ་ཉེས་པའི་སྲིབ། ཞེས་པ་ཞིག་བཀོད་པར་བསམ་བཤམ། ཡང་ན་
ཚོས་ཅན་མེད་བཞིན་དུ་པལ་ཆེར་ལན་འགྲོར་འགྲོ་སྟེ། ལྷན་པོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་པའི་སྲིབ། །ཞེས་པ་
ཞིག་བཀོད་པར་བསམ་ནས་དབྱུང་བ་གནང་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་ཚོས་ལས་ཁུབ་པ་ལ་སྐྱོན་
བཏང་ན་བཟང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་ཚོས་རང་གིས་གཟེགས་

། ༣༦ །

བས་རང་ལ་གཞོན་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་པོས་སྤྲུལ་ཆེན་ངོས་མ་བེན་པར་སློམ་པའི་སྤྲུལ་ཆེན་དེ། སྤྲུལ་ཆེན་
མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲིལ། སློང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཞེས་པ་དེ་ཡང་། སློང་ཉིད་ངོས་མ་བེན་པ་ལགས་
བས། དེའི་སློང་ཉིད་དེ་ཡང་སློང་ཉིད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲིལ་ན། དེ་གཉིས་སློན་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་
དགོངས་འཚལ་ལམ། དབྱུང་པ་གསུམ་པ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལ། རྒྱལ་བས་སྤྲུལ་ས་
ཚོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དབྱུང་པ་མི་རིགས་པའི་སྤྲིལ་རོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དམར་འདོན། ལྷན་དབང་གིས་མ་
སློན་པར་རྟོག་པ་ཁ་འཚོམ་ཅམ་དང་སློང་པ་ཐལ་གྱུང་ཅམ་སོགས་ལ། སྤྲུལ་ཆེན་དུ་རྫོམ་ནས་སློམ་པའི་ལྷན་པོ་
རྣམས་ཚོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་སློམ་དེ་ལས་སྤྲུལ་ཆེན་མཚན་གི་དངོས་གྲུབ་སོགས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་གྱི། ཉེས་ན་
ངན་འགྲོ་འམ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སམ། ཉན་ཐོས་འགོགས་པའི་རང་རྒྱ་ཅམ་མམ། རི་ལྟར་བཟང་ཡང་པར་
སྤྲིལ་དབྱུང་མའི་སློམ་དང་ན་མཉམ་པ་ཅམ་ལས་སྤྲུལ་པ་མི་འགྱུར་སྟེ། སྤྲུལ་ཆེན་ངོ་མ་ཤེས་པར་སྤྲུལ་ཆེན་དུ་རྫོམ་
ནས་སློམ་པའི་སློམ་པ་པོ་ཡིན་པའི་སྤྲིལ། ཞེས་པར་སོང་ལ། སྐབས་འདིར་རྟོག་གི་འུ་ས་བཀའ་ཀྱི་ཚུལ་
གསུམ་ཚང་མ་ཚང་སོགས་ཀྱི་ཞེས་དཔྱོད་གནང་བ་སྐབས་བབ་ཀྱི་སྤྲུལ་འབྱེན་རྣལ་མར་ཨེ་འགྲོ་ན་སྟེ། འགྲོ་
དེས་ན་རང་ཉིད་ལ་མཛད་དཀའ་འགྱུར་བའི་སྤྲིལ་རོ། །དེ་དག་ནི་གན་མཛོད་ལས། གཞན་གྱིས་སྤྲིལ་ཅི་ལོག་ཏུ་
བཤད་ཚུལ། ཞེས་པའི་བཀའ་ལན་ལས་འཕྲོས་པའོ། །ས་བཅད་འདི་ཅམ་གྱིས་མཐོན་པ་བཏེགས་ནས་པན་
ཚུན་དུ་ཚོས་སློང་པའི་ལས་གསོག་པར་མི་བྱ་སྟེ། ངན་འགྲོ་འི་

། ༣༧ །

རྒྱུ་ལྷི་ལྷི་ལྷི་། །བརྒྱ་དཀར་ལོ་ས་འདི་ལྷ་ར་དབྱུང་པ་ལ་ནི། དགོས་པ་སྣང་སྟེ། ལྷོགས་འགའ་ཞིག་དབྱུགས་དབྱུང་
བ་དང་། ལྷོགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཞལ་གྱི་རྒྱངས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་པའི་ཚིག་དོན་མ་སྟུན་བཏགས་པའི་ཆེད་དུ་སྣང་
བའི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་། །ཡང་གན་མཛོད་ལས། གཉིས་པ་མ་ལོར་བཀའ་བརྒྱུད་པས་བསྟན་ཚུལ་ལ། ལྷག་རྒྱུའི་རྣམ་
གངས་ལས་གང་ཡིན་ལ། ལྷག་ཆེན་དེ་རང་གི་དོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེས་ཚིག་མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀར་བསྟན་
ཚུལ། དེ་དཀར་པོ་ཚིག་ལྷུ་བ་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནད་བཤད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རོ་བོ་རྒྱ་རོ་ཏུ་པས་གསུངས་
པའི་ལྷག་རྒྱ་བཞི་པར་འོང་སྟེ། ལྷག་རྒྱ་དང་པོ་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ལྷི་
ཆེན་པོ་ལམ་ཆེན་མོ་རྣམ་ཀུན་མཚོགས་ལྷན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཛོད་པས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་གསུངས་པའི་
ལྷག་རྒྱ་བཞི་པ་ཇི་ལྟ་བུར། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་རྒྱལ་བ་མི་ཉི་པས་གསུངས་པའི་ལྷག་ཆེན་དང་དམ་
རྒྱུ་འདིའི་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟུས་སོ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བས་ན་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་ཚམ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་
བ་མང་ཡང་། འདིར་བསྟན་ཆགས་ལམ་དང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་དུས་ཀྱི་གྲོལ་ལམ་དེའོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྲིས་
སོ། །དེའི་ལན་ནི། འོ་ན་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་རང་རྒྱུད་གི་ལྷག་ཆེན་དང་། མདོ་རང་རྒྱུད་གི་ལྷག་ཆེན་སོགས་ཀྱང་།
འདིའི་ལྷག་རྒྱ་བཞིའི་ལྷག་ཆེན་སོགས་སུ་འདུས་སམ་མ་འདུས། འདུས་ན་འདི་སྐབས་ཀྱི་ལྷག་རྒྱ་བཞི་ནི། ལྷ་
མེད་དབང་ལས་རྟེན་དགོས་པར་ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལའི་རྒྱུད་ལས་བསྐྱབས་བཞིན་པས་གཞོད། མི་འདུལ། ཇི་སྟེན་
བཤད་པ་དེ་ནི་དངོས་བཏགས་རྣམ་པར་མ་སྟེ།

། ༣༩ །

བའི་གསུང་དུ་སྒྲུང་བས་དངོས་བཏགས་སྤྱེ་ནས་སྤྱོད་བར་རིགས་སོ། །ཡང་གན་མཛོད་སྤྱོད་མ་དེའི་འཕྲོ་ལས། དེ་
ཡང་དབྱུ་མ་བས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་དང་། བདག་བརྗོད་པ་དང་། ལྷ་བ་ཀུན་བརྗོད་པའི་སྐབས་
གསུམ་དུ་སྤྱེ་བ་དང་། སྤྱིར་མི་ལྡོག་པ་འཁོར་ལོའི་མདོར། ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སྤྱོད་བའི་རིམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་། དབལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོར། བསོད་
ནམས་གྱི་ཚོགས། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ཚོགས། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གསུམ་ལ་བཞི་བའི་རིམ་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་
འདིར་ཡང་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་ཞལ་སྤྱོད་སྤྱེ་སྤྱོད་བའི་ལྷ་བ་སྤྱོད་ལགས་ཀྱང་། །མ་ཉོགས་པ་ལ་འཁྲུལ་སྤྱོད་
སྤྱེ། །ཉོགས་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་སྤྱོད་སྤྱོད་། །མཐར་ཐུག་དོན་ལ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་། །སྤྱིན་བྲལ་མཁའ་ལྷ་དག་གོ་
གསུངས། །ཞེས་མ་ཉོགས་པའི་སྐབས། །ཉོགས་པ་འདར་བའི་སྐབས། །མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་གསུམ། དེ་དག་
ཀྱང་སོ་སོ་སྤྱེ་བའི་གནས་སྐབས་དང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། །སངས་རྒྱལ་
གྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་ཤེས་བར་བྱ་དགོས་པའི་དང་པོ་ནི། །གཉིས་མེད་དམ་ལྷུང་འཇུག་ཅམ་བཤའ་ཀྱང་།
སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས་སྤྱོད་དམ། །ཐ་དད་གཅིག་ཀ་འཇུང་སྤྱེ། །དོན་གཉིས་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་ལན་ནོ། །དེ་
དག་གི་སྤྱོད་པ་བཟུང་ནས། །འཁྲུལ་པ་འཁྲུལ་པ། །མ་འཁྲུལ་པ་མ་འཁྲུལ་པ། །ཀུན་རྗོད་ཀུན་རྗོད་དང་། །དོན་དམ་
དོན་དམ་རང་རང་སྤྱེ། །པན་ཚུན་འགལ་བ་ལྷ་བྱུར་བཤའ་བ་རྣམས་བཟུང་བས་བྱང་དོན། །སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་དེ་
ཀ་བདེན་པར་བཤའ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་གཉིས་སྤྱོད་ཟད་པས་ན་གཉིས་མེད་ཉོགས་པ་ཞེས་བཞག་
དེའི་དབང་

། ༣༩ །

གིས་ན་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཚོས་སྐྱུ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅི། འབྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་འཆར་
བས། རྩོགས་སྤྱི་ཡང་བྱེ་བ་མི་སྲིད་བས། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དམ། ཐམས་ཤེས་དབྱེར་མེད་སོགས་ཀྱི་
གནད་ཀས་བདེན་བ་གཅིག་སྟེ་དོན་དམ་བའི་བདེན་བའོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་དབང་རྗེས། རྣམ་རྟོག་གི་རང་བཞིན་
ཤེས་ཅ་ན། །གང་ཤར་འདི་ཚོས་སྐྱུར་ཁྲོལ་ལོ་ལོ། །ཞེས་དང་། ས་ར་ཏ་ཆེན་པོས། རྟོགས་བར་གྱུར་ན་ཐམས་
ཅད་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལས་གཞན་ཞིག་སྤྱི་ཡུལ་རྟེན་མི་འགྱུར། །ཞེས་བས་སོ། །འདི་ནི་དེས་དོན་ལོ། །གསུམ་བ་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞིགས་བ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སྒོས་གཞལ་བ་ནི། རྒྱལ་བའི་དབང་པོས། རྣམ་མཁའ་ལ་
འདོམ་གྱིས་འཇལ་བ་དང་། །ཀུན་ཁྲུབ་ལ་སྐྱོར་ལེར་གཅོད་བ་རྣམས། །བྱེད་དོན་རང་མེད་དེ་བྱེད་མཁའ་
མང་། །ཞེས་གསུངས་བར་ཟད་ལ། ཞེས་སོགས་ནས། དེ་ནི་མཐར་ཐུག་ཅེས་བའི་སྐབས་ཏེ། དེས་ན་བྱང་དོན་
དུ་འདི། དེས་དོན་དུ་འདི། མཐར་ཐུག་ཏུ་འདི་ཞེས་ཤེས་བྱེད་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་བྲིས་སོ། །འདི་དག་པལ་ཆེར་
སྤྱིང་གི་བཅུད་དུ་གྱུར་བ་ལྟར་སྤང་མོད། དབྱེད་བར་བྱ་བའི་གནས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་སྤང་སྟེ། དེ་ཡང་གནས་སྐབས་
གཉིས་བར་རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྐྱུར་བཞེད་བ་མི་འཐད་དེ་བྱང་འཕགས་མཉམ་བཞག་ན་གཉིས་སྤང་མེད་བ་དང་རྗེས་
ཐོབ་ཀྱི་གཉིས་སྤང་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་བཤད་བའི་བྱིད། སངས་རྒྱས་སར་རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྐྱུར་ཁས་མི་ལེན་བ་
ཡང་ཁས་སྤངས་འགལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞིགས་བ་ཚད་མར་བྱས་ནས་རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྐྱུར་བཞེད་ཅེས་
རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྐྱུར་བྲིས་ལན་དུ་བྲིས་སྤང་བའི་བྱིད་ལོ། །འཕགས་བ་སྐྱུ་སྐྱུབ་ལུགས་ཀྱིས། ལྟོན་བས་ཚོས་

༩༠༽

སྟོན་པའི་རིམ་པ་དང་པོ་ནི། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བརྒྱུག་། ཅེས་པ་སྟེ། བདེན་བཞི་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་
ལ་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཆད་ལྟ་ངན་པ་སྟུན་སྟུང་ནས། ལྟ་བ་བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྟོན་པ་
ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྤང་སྤང་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའོ། །འདི་ནི་བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་པ་
དང་། རེ་ཞེག་ཉེས་ཀྱན་འབྱུང་བའི་གནས། །མེད་ཉིད་རྣམ་པར་བརྒྱུག་ཟེན་གྱིས། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། སྐྱེ་བ་
མེད་པ་བདེན་པ་གཅིག་ཡིན་ན། །དེ་ལ་གཞན་དག་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་བཤད་པའི་གཞན་དག་
བདེན་པ་བཞི་ཞེས་ཟེར་ཞེས་པ་དེའོ། །འདི་བྱང་དོན་ཡིན་ཞིང་། དབྱ་མའི་ལྟ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པས། མ་
རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་དང་སྐྱུར་ཡང་འགྲིག་པར་སྤང་ངོ། །རིམ་པ་གཉེས་པ་ནི། བར་དུ་བདག་ནི་
བརྒྱུག་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། འདིར་དངོས་སྤྱོད་པ་ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྟོག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་
བའི་དབྱ་མའི་ལམ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་བདེན་པ་གཅིག་ཡིན་ན། །ཞེས་པ་དང་། བདག་
མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྱུར། །ཅེས་པ་དང་། རིགས་པ་གང་གིས་ཡོད་ཉིད་ཀྱང་། །བརྒྱུག་པར་འགྱུར་བ་
མཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་དངོས་སྤྱོད་པས་བདེན་གྲུབ་ཁས་སྤངས་པ་ལ། གཞོན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཆར་ལྟར་པལ་པ་
དང་། སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཡིས། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་བརྒྱུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་བཤད་
པ་དེ་འདིའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལྟ་བ་འདི་ནི་ཉན་རང་དང་སྟུན་མོང་བའི་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་སྟེ། ལྟ་བ་འདི་
ཅུམ་ལ་ཉན་རང་དང་ས་ཏུག་པ་མན་གྱི་བྱང་སེམས་མ་སྟུན་པའི་གནད་གྱིས་ས་ཏུག་པ་མན་ཆད་

༩༩༽

།ཀྱིས་ཉན་པར་སློབ་གྲོས་ཀྱིས་བེལ་ཀྱིས་གཞོན་མི་རུས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་སྒྲོག་ལདི་སྟོན་པའི་ཤེས་
 ལྷན་གྱི་མདོ་སོགས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཞིང་། འབགས་པ་རྣམ་གསུམ་གྱི་མཉམ་བཞག་ལ་གཉིས་སྣང་མེད་
 །ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཉིས་སྣང་བཅད་པ་མི་བདེན་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྣང་བྱ་བདེན་མེད་ཏུ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་
 འཆར་བའི་གནད་ཀྱིས། སྣང་བྱ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞེས་དབལ་ལྡན་ལྷ་བས་བཤད་འདུག་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །གནས་སྐབས་དང་པོ་དེར། བདེན་གཉིས་དང་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་སོགས་ཐ་དད་སོ་སོར་ཁས་ལེན། གནས་
 སྐབས་གཉིས་པ་འདིར་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་སོགས་ཁས་ལེན་གསུངས་པ་ནི།
 རྣམ་དཔྱད་ཆེར་མི་སྣང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྐབས་སུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་བྱེད་པ་དེ་སྤིང་བུ།
 བདེན་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་དང་། འབྲུལ་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་སོགས་རྣམ་དབྱེ་མ་འཆོལ་བ་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །གནས་སྐབས་གཉིས་པ་འདིར། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྦྱུ་དང་། ཉན་
 མོངས་བདུད་ཅི་དང་། འབྲུལ་པ་ཡི་ཤེས་སུ་འཆར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སློམ་མཉམ་འཇོག་པ་དག་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པ་ལ་འབྲུལ་གཞི་སྣང་ཡང་མཁས་པའི་གཏམ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྦྱུ་ཡིན་ན། རྣམ་རྟོག་ཀྱང་
 ཡིན་ཚོས་སྦྱུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཞེག་ཁས་ལེན་རྒྱ་དགོས་པ་ལས། དེ་འདྲ་དེ་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་
 དེ་གང་ཏུ་ཡང་མི་སྤིང་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་རྟོག་སོགས་

༼༤༽

རང་ཡལ་དུ་སོང་བ་ལ། རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྐྱའི་མིང་འདོགས་ན་མིང་ལ་མི་བརྟན་མོད། དོན་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་
སྲིད་ཏེ། སྤྱིན་ནམ་མཁར་དུངས་པའི་ཚེ། སྤྱིན་ནམ་མཁར་ཡིན་ཞེས་སྐྱ་བ་དང་མཚུངས་པའི་སྲིད་ལོ། །གལ་ཏེ་
གན་མཚོན་ལས། སེར་པོ་དུང་གི་གཤེས་སམ་མདངས་ག་ལ་ཡོད་ནའང་། བད་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་རིགས་པ་
ལས་མེད་པས་མ་མཐོང་བ་བཞིན། མ་རྟོགས་ན་འབྲུལ་བར་སྤང་རུང་། རྟོགས་ན་ཚོས་སྐྱར་འཆར་བ་ཡང་དེ་ལྟ་
བུ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀའི་མཚན་གཞིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ཀ་འཛིན་པ། དུང་སེར་མཐོང་དང་དུང་སེར་པོར་མ་
མཐོང་བ་གཉིས་ཀའང་སེར་པོར་བཏགས་པའི་དུང་དེ་ཀ་མཚན་གཞིར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་
རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྐྱའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་གཏད་བཤམ་ཤོས་ཡིན་ན་སྤྱིང་པོ་མི་སྤང་སྟེ། སེར་པོར་བཏགས་པའི་དུང་
སེར་པོར་སྤང་ཡང་ཁོ་རང་དཀར་པོ་ཡིན་པ་བཞིན། འབྲུལ་བར་བཏགས་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་འབྲུལ་བར་སྤང་ཡང་
ཁོ་རང་ཚོས་སྐྱ་ཡིན་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དེའི་ཚེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་ཁོ་རང་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་
དང་། རྣམ་རྟོག་རྟོགས་ན་ཚོས་སྐྱར་འཆར་བ་ཡང་། དུང་དང་དཔེ་དོན་མི་འགྲིག་སྟེ། མིག་མ་བསྐྱད་པས་དུང་
སེར་པོར་མ་མཐོང་དཀར་པོ་ཁོ་རང་མཐོང་བ་བཞིན། རྫོ་མ་འབྲུལ་བའི་འཕགས་པས་རྣམ་རྟོག་འབྲུལ་བར་མ་
མཐོང་། རྣམ་རྟོག་ཁོ་རང་མཐོང་ཞེས་པ་དང་སྐྱར་དགོས་པ་ལས། དེའི་ཚེ་རྣམ་རྟོག་ཁོ་རང་ཡང་མེད་པར་སོང་
བ་ཡིན་གྱི་དེ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ལོ། །ཅི་སྟེ་རྣམ་རྟོག་ཤར་ཡང་འཛིན་པ་མ་ཞུགས་པའོ་སྟུམ་ན། དེས་
ཚོས་སྐྱར་མི་འབྲུབ་སྟེ།

{ ༤༣ }

ཐེག་ཆེན་མ་དག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཉིས་སྤང་ཤར་ཡང་བདེན་འཛིན་མ་ཞུགས་པས། དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 མིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་ཞེས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་བཤད་པས་ཚོས་སྐྱུར་ག་ལ་རིགས། ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་
 རྣམ་འགྲུབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཆགས་སོགས་སྤང་ཅམ་ཤར་བ་ན། ལྷ་བའི་རྩིས་ཟེན་ཏེ་བདེན་མཐོང་དུ་སྒོམ་སོང་
 བའི་ཚོ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རང་གོམ་དུ་སོང་སྲིད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཚོས་སྐྱུ་དངོས་སུ་སོང་བ་ཅི་ལ་
 ཡིན། དེས་ན་ས་སྐྱུ་བ་ཆེན་པོས། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡི། །དབང་དུ་སོང་ན་གོམ་བ་མེད། །རྣམ་པར་རྟོག་
 བ་ཡེ་ཤེས་གྱི། །དབང་དུ་སོང་ན་འཁོར་བ་མེད། །ཅེས་པ་འདི་དང་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ། གནད་འགྲོམ་ཤེས་ན་
 དགོངས་དབྱིངས་གཅིག་ཏུ་འབབ། རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྐྱུ་འཛིན་སྦྱོར་པ་མཁས་པ་དགེས་པའི་གཏམ་མ་ཡིན་
 ཡང་གཏུལ་བྱ་སློ་རྒྱུང་འཁྲིད་པའི་བྱང་དོན་ཅམ་དུ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག གནད་དེས་ན་རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྐྱུར་ཁས་
 མི་ལེན་ན། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་སོགས་ཁས་ལེན་པ་ཡང་འགལ་བ་གསུངས་པ་ཡང་མི་མད་དེ། འདོད་ཆགས་
 སོགས་ཟད་ཅིང་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་སོགས་མིང་བཏགས་ཀྱང་། དེ་འདོད་ཆགས་
 སོགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །སྐབས་འདིར་བདེན་པ་གཅིག་ཅེས་པའི་གོ་བ་བཟང་སྟེ། འཕགས་
 བ་རྣམས་གསུམ་གྱི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་དོན་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་ཐོབ་གྱི་གཟིགས་དོན་
 སྤང་ཆ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །རིམ་བ་གསུམ་པ་ནི། མཐའ་མར་ལྷ་བཞི་ཀུན་བརྒྱུག་པ། །གང་
 གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐབས་འདིར་མཐའ་འཛིན་འགོག་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། ཡོད་
 མེད་ཡིན་མིན་

།།

སོགས་མཚན་མའི་སྐྱོས་པ་མཐའ་དག་བཅད་དེ། ལུ་བཞིའི་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་ལུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་དེ་འདྲིར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ལྷ་བ་འདི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ས་བདུན་པ་ནས་འབྱུང་བའི་
གནད་གྱིས། ས་བདུན་པ་ནས་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་སློབ་གྲོས་སྟོབས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པར་བཤད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སྟོང་སོར་གྱུར་ནས་བདེན་གཅིག་གྱང་། །གྲུབ་པ་མཐོང་ཞེས་
དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་གྱང་བསྟན། །ཅེས་དང་། ཅི་ཡང་
མེད་ཅེས་གོམས་པ་ལས། །དེ་ཡང་སྤྱིས་ནས་སྟོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གྱང་། གནས་སྐབས་གསུམ་པ་
འདི་ཉིད་དོ། །དེས་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྐྱོས་ལས་སྐྱོས་པ་ནི། །སྟོང་བ་ཉིད་གྱིས་
འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བར་དུ་བདག་སྟོབ་གི་ལྷ་བ་དེས་སུན་
སྤང་བ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱོས་པ་ནི་མཚན་འཛིན་ཅམ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལྷ་བ་སྤྱི་མ་འདིས་སུན་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
ལྷ་བ་ཀུན་སྟོབ་གི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་གྱང་ངེས་དོན་གྱི་
མདོ་ཡིན་མོད། བྱང་ཚུབ་སྟོང་སོར་འདུག་ནས་བདེན་གཅིག་གྱང་། །གྲུབ་པ་མ་མཐོང་ཞེས་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་
གྱིས་ནི་ཡང་དག་ཤིས། །རྒྱལ་བའི་སྐྱོས་སོ་མི་གསུང་བཞུགས། །ཞེས་དང་། རབ་དབྱེས། དེ་སྤྱིར་དམ་པའི་དོན་
དུ་ནི། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱོས་བྲལ་ཡིན། །སངས་རྒྱལ་ཉིད་གྱང་ཡོད་མིན་ན། །ཚོ་ག་གཞན་ལྷ་སྐྱོས་ཅི་
དགོས། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལ་དགོངས་སམ་སྟུམ། གནད་

༩༥༥༽

དེས་ན། བྱང་དོན། དེས་དོན། མཐའ་ཐུག་ཅེས་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་རི་ལྟར་རིགས་ཏེ། བྱང་དེས་གཉིས་སུ་མ་
འདུས་པའི་བཀའི་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་རོ། །གནད་དེས་ན། རྗེ་མི་ལས། རྟོགས་པ་རྣམས་
ལ་སྐྱུ་མར་འཆར། །མཐའ་ཐུག་དོན་ལ་སྐྱང་མ་སྲོང་། །ཞེས་པ་ཡང་གནས་སྐབས་གཉིས་པ་དེ་དང་འགྲུབ་ཏེ།
འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱང་གཞི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་བཞག་ལ་གཉིས་སྐྱང་ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ། །དེ་ལ་
གན་མཛོད་འདི་ཉིད་ལས། གཞི་རི་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་ངོ་ཞེག་ལ་ངོས་འཛིན། དེས་ན་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་གཟིགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་སྟོས་ནས་ཀུན་རྗོད། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་སྟོས་ནས་དོན་དམ། དེའི་སྲིར་
མཁས་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བཏགས་ཏེ། དེ་ཞེག་པའི་དོན་དམ་དེས་ན་དེས་དོན་མཐའ་
ཐུག་གཉིས་འབྱེད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་མོད། དེ་སྐད་གསུངས་པས་འབྱེད་སྐབས་མི་སྐྱང་སྟེ། བྱང་
སེམས་ཀྱི་གཟིགས་ངོ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་དེས་དོན་ཡིན་པ་ཡང་འགལ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་ངོ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། དེ་དེས་དོན་མ་ཡིན་པ་ཡང་འགལ་བས། དེས་
དོན་དུ་མ་འདུས་པའི་མཐའ་ཐུག་ཅེས་བཞག་པ་ལ་རྣམ་དབྱེད་མེད་པའི་སྲིར་དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གན་
མཛོད་ལས། ཚོས་མཚོག་པ་ཚུན་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་མི་སྐྱེ་བས་ཐོས་བསམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དབུ་མ་བར་ཁས་སླངས་
ཀྱང་། དོན་འཛིག་རྟོག་པའམ། ཉན་ཐོས་པའམ། རྣམ་རིག་པ་གསུམ་གང་རུང་ཞེག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ས་དང་
བོ་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བར་བཤད་པའང་རྗེས་མེད་དུ་བཏང་སྟེ།

༩༩༩

ས་དང་པོ་བས་གཟིགས་ངོ་དེ་དོན་དམ་བདེན་བ་མིན་བས། ཚོས་ཉིད་མིན། དེ་མ་ཡིན་བས། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་
 དེ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད་དོ། །ཡང་སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་བདེན་བ་མཐོང་བར་ཡང་མི་
 འགྲུར་ཉེ། བྱང་སེམས་འཕགས་བས་དོན་དམ་བདེན་བ་མཐོན་སྲུང་དུ་མ་གཟིགས་བས་སོ། །གལ་ཉེ་བྱང་
 སེམས་འཕགས་བས་གཟིགས་ངོ་དེ། དོན་དམ་བདེན་བ་མཚོན་ཉིད་མ་ཡིན་གསུང་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་
 བར་ཐལ། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་སྒྲིས་ན། འཁོར་གསུམ་ཞེས་གྲགས་བ་དེར་
 གདོན་མི་ཟེལ། །ས་དང་པོ་མན་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་ཉེ། ས་དང་པོར་ཚོས་ཉིད་མཐོན་སྲུང་དུ་
 མཐོང་བ་ལ། ཚོས་མཚོག་གི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཉིད་ལ་གསལ་སྒྲོང་ཐོབ་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྐྱེ་དགོས་བར་སྒྲུང་
 བའི་སྲིད་ཉེ། རི་ལྷར་མར་དོའི་བཅུ་བཞི་ལ། །ལྷ་བ་ཅུང་ཟད་མཐོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐེག་མཚོག་ལོས་རྣམས་
 གྱིས། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་ཅུང་ཟད་གསལ། །ཞེས་བཤད་བ་དང་། སྒྲགས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་སྐབས་
 སུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་སྐྱེས་ན། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་ན་འཕོས་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་
 མེད་བ་ཅན་དུ་ཐལ་བས་སོ། །ཡང་གན་མཐོང་ལས། དེས་ཚོག་སྐབས་སུ་ཁོ་བོའི་ལྷ་མ་འབྲུག་བ་རིན་པོ་ཆེའི་
 ཞལ་སྒྲན་ས། ལྷག་རྒྱ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་མཛོད་ཡང་བཤད་ལ། དེ་ཀ་བཤད་བས་ཚེན་པོ་བཤད་བ་ཡིན་མོད། འོན་
 ཀྱང་ཚེན་པོ་དང་མ་སྐྱར་བས་མཛོད་དེ་མི་གསལ་བར་མཛོད་བསྟན་དུ་སོང་། སྒྲགས་སུ་དེ་གཉིས་སྐྱར་བས་
 ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྲིད་རྒྱས་བཤད་དོ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་བྲིས་སོ། །འོན་འདུལ་ལྷུང་ལས། བཅུན་བ་ཆེ་
 དང་

ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་ནི་རྟེན་པ་ལེགས་པར་རྟེན་དེ། གང་གི་སྲིར་བཅུན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆེན་
 བོས་དབང་བསྐྱར་བས་དབང་བསྐྱར་མོད་ཀྱི། བདག་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལས་རབ་ཏུ་
 བྱང་སྟེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་དགོ་སློང་གི་དངོས་པོ་ཐོབ་སྟེ། གང་གི་སྲིར་བདག་གིས་ཀྱང་རྟེན་པ་ལེགས་
 པར་རྟེན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སོགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་
 བས་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་མིང་ཅན་དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་མཚན་
 ཉིད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདུལ་བ་སྲུལ་བརྒྱ་བ་ལས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དཔལ་ལོན་དབང་བསྐྱར་ཡིན། །ཞེས་
 པ་དེ་ཡང་། དེར་ཐལ་བ་དང་། མདོ་ལས་བཤད་པའི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་དེ་ཡང་དེར་ཐལ་བ་དང་།
 མཐར་དབང་སྐྱུག་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་དེ་ཡང་དབང་བསྐྱར་མཚན་ཉིད་པར་ཐལ་ཏེ། མདོ་ལས་བཤད་པའི་
 སྐྱུག་རྒྱུའི་མིང་ཅན་དེ་ཡང་སྐྱུག་ཆེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །ཡང་གན་མཛོད་ལས། བཞེ་བ་དེ་དགར་
 བོ་ཆེག་ཐུབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནད་བཤད་པ་ནི། ཞེས་སོགས་སྐབས་སུ། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་ལེ། ཁ་ཅིག་དགར་སོ་
 ཆེག་ཐུབ་ལས། །འབྲས་བུ་སྐྱུ་གསུམ་འབྱུང་ཞེས་ཟེེ། །གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་མི་སྲིད། །གལ་ཏེ་གཅིག་
 ལས་འབྲས་བུ་ཞེག་། །འབྱུང་ཡང་ཉན་ཐོས་འགོག་པ་བཞེན། །འབྲས་བུ་དེ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འབྱུང། །ཞེས་པའི་
 ཆེག་བར་མ་སྲི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་པས་རང་ལ་གཞོད་དེ། རྒྱ་མཚན་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བར་ཁ་
 ཚོན་བཅད་ནས། ཡང་ཉན་ཐོས་འགོག་པ་

༡༥༩༽

རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུར་བཤད་བས་སོ། །དོན་ཡང་མི་འཐད་དེ། ས་ར་ཉལ། སེམས་ཉིད་གཅིག་
བུ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། །གང་ལས་སྲིད་དང་སྲུང་ན་འདས་འཕྲོ་བ། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་
སྟེ། །ཡིད་བཞིན་ལོར་འབྲའི་སེམས་ལ་སྤྲུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། རྩ་བ་གཅིག་ལས་སྲོང་པོ་གཉིས། །རྒྱ་
མཚན་དེ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ །ཅེས་བཤད་པ་དང་། སྐྱུར་རས་གཟེགས་ཀྱིས། དཔལ་བོའི་རིམ་བ་བདག་གིན་
བརྒྱབ་པ་ཡི། །རིམ་བ་དག་ཀྱང་ཐར་པའི་ལམ་མ་ཡིན། །ཤེན་ཏུ་རྣམ་དག་རིམ་བ་གཅིག་བུ་ནི། །ཐར་པའི་སྤྲད་
དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། །ཅེས་དང་། །ཞེས་སོགས་ནས། རྣམ་འབྲུར་མ་ཀུན་སྲོད་ལས། གང་དུ་བདེ་
ཚེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་བུ་ཉིད། །གཅིག་བུའི་ཉམས་ཀྱིས་དུ་མའི་གར་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣོ་
རྗེའི་ཚིག་ཐམས་ཅད་རྣོག་པས་སྐབ་པའི་ཚིག་གོ། །མདོ་ལུགས་ལ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱེངས་ལ་
དབྱེར་མེད་སྲིད། །གཙོ་བོའི་ཐེག་པ་དབྱེར་མ་མཚེས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱེངས་ལ་དབྱེར་མེད་སྲིད། །རིགས་
ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །བརྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་པ་དང་མདོན་
སུམ་དུ་འགལ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་པར་ཡང་ཐལ་བས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྲིས་སོ། །འདིའི་ལན་ལ་གཉིས། རྩ་བའི་རྩོད་པའི་ལན་དང་། དེའི་
སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མགོ་བསྐྱེ་བའི་ལན་དང་། རྣམ་མའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཤེར་
སྲིན་གྱི་སྐྱེད་གཞི་པར། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་བཅོམ་པ། ཟག་པ་ཟད་པ། སོགས་བཤད་པ་དེའི་

༡༥༩༽

མཇུག་ཏུ། གང་ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སློབ་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་འོ་ཞེས་པའི་
ཚིག་སྲི་མ་དེས་ཚིག་སྲ་མ་དེ་བཀག་པར་ཐལ། སྲ་མ་དེས་ཐམས་ཅད་དག་བཅོམ་པའོ་ཞེས་ཁ་ཚིན་བཅད་ནས།
སྲི་མ་དེས་ནང་ཚིན་གཅིག་སློབ་པ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་སྲིར་རོ། །ཡང་བརྟག་གཉིས་ལས། གཞན་གྱིས་བརྗོད་
མིན་ལྟ་ཅིག་སྟེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་། བྱེད་སྲ་མས་བྱེད་སྲི་མ་བཀག་པར་ཐལ། བྱེད་སྲ་མས་གང་དུ་ཡང་མི་
ཉིད་ཅེས་བསྟན་ནས། བྱེད་སྲི་མས། ལྷ་མའི་དུས་ཐབས་བརྟེན་པ་སོགས་ལས་རྟེན་པར་བཤད་པའི་སྲིར། དེ་ནི་
སྲ་མ་སྲིར་བཏང་། སྲི་མ་དམིགས་བསལ་ལོ་གསུང་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་དེ་སྐད་སྲ་མ་ཅི་གསུང་། ཡང་མི་
གཅིག་ལ་བྱ་སྟེན་པ་ཞིག་ལས་མེད་པ་ལ་བསམས་ནས། ཁོ་བོ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་སྲས་པའི་ཚོ། ཚིག་སྲི་མ་དེས་
སྲ་མ་དེ་བཀག་པར་ཐལ། སྲ་མས་བྱ་མེད་པར་ཁ་ཚིན་བཅད་ནས་སྲི་མས་བྱ་སྟེན་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཁས་
ལྷངས་པའི་སྲིར། ཅི་སྟེ། སྲ་མ་དེ་ནི་དམན་པ་ལ་དགག་སྲ་སྲུང་བའོ་ཞེས་གསུང་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་སྲ་མ་ཅི་
གཏམ། དེ་ནི་མཁས་པ་ཀུན་ལ་གྲགས་པའི་སྲིར་བཏང་། དམིགས་བསལ་སོགས་ལ་འགལ་བར་བརྟུང་དུ་མི་
རུང་ཞེས་པ་སྲིའི་ལན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་མའི་ལན་ནི། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་མི་སྲིད་པ་ནི་
དེས་པ་སྟེ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་དང་། ལྟ་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་གཉིས་དེས་
པར་འཚོག་དགོས་པའི་སྲིར་ཏེ། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས། རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པར། །རྗེས་སུ་
དཔོག་པ་

༼༥༠༽

གང་ཡིན་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་འབྲུང་དུ་རྒྱུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་འབྲུང་བར་
ངེས་པ་ལ་དངོས་རྒྱ་བྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཚང་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་ཡན་གར་བས་འབྲས་བུ་གཏན་
ནས་སྐྱེད་མི་བྱས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་གཅིག་གིས་ནི་ཀུན་འབྲུབ་
པའི། །འབྲས་བུ་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱས་པ་ཡང་། །རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ལ་སྣོས་པ་
ཡིན། །ཞེས་དང་། སྐྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་གཅིག་གིས་ནི་ཀུན་བྱས་པ། །དེ་ནི་གང་ནའང་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པས། ལུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་ཚེ། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་
བུ་གཅིག་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ལ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་
པར་སྐྱུར་མི་དགོས་པར་ཚིག་ཟེན་དེ་ཀ་ཁས་སྤངས་པས་ཚོག་ཅེས་པ་ཡང་གནད་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །འཕྲོ་བ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བུ་རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་། འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་སྲིད་ཀྱང་། ཐོབ་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནས་མི་ཚོག་སྟེ། འཕྲོ་བ་བྱ་སྤང་འདས་ལྟ་བུ་ལ་ཐོབ་བྱེད་ཚོགས་ལམ་སོགས་ལམ་བཞི་
ཚང་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཐོབ་བྱེད་བར་ཚད་མེད་ལམ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་ནང་ཚན་སེམས་སེམས་བྱུང་
སོགས་དུ་མ་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་ཁྱེད་རང་གི་ཉན་ཐོས་འགོག་པ། རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་
བསྐྱེད་པའི་དཔེར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ན། ལུགས་མད་ཀྱང་། དེ་ནི་གནད་མ་ཟེན་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་འགོག་
པ་དེ་འབྲས་བུ་གཅིག་པའི་དཔེར་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་པའི་

༼༥༽

དཔེར་བརྒྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། གཞུང་དོན་དངོས་ནི། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ལ།
གལ་ཏེ་བྱིད་ཀྱི་དཀར་པོའི་ཚིག་སྐབ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་སྲིད་ནའང་། འབྲས་བུ་སྐྱུ་
གསུམ་མི་འབྱུང་བས་ཉན་ཐོས་འགོག་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་འབྲས་བུ་
འབྱུང་བར་ནི་བྱིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱོངས། འབྲས་བུ་སྐྱུ་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་དེ་ལ་མ་ཚང་འདུག་པའི་སྲིད་ཞེས་
བཤོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་འགོག་པ་དེ། འཕྲོ་བ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཕྲོ་བ་བྱེད་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་
ཡིན་ཏེ། མར་མེ་ལེ་བ་ལྟ་བུར་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་གོགས་སུ་མེད་པའི་སྐྱུ་བསྐྱེད་ཀྱང་འགོག་པ་རྒྱུ་
བ་ཞེག་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་གཅིག་ལུ་མ་ངེས་ཏེ། གསུམ་གྱི་བར་དུ་དེ་ཐོབ་
བྱེད་ཐབས་མང་པོ་ཞེག་བརྟེན་དགོས་པའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན་པ་རོལ་གྱི་ཚོད་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་
ཡལ་ལོ། །གཉིས་བ་དེའི་སྐྱུ་བྱེད་ཀྱི་ལན་ལ་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་སྐྱུ་བྱེད་ལུང་རིགས་
འདྲ་སྐྱང་བ་སྐྱུར་རྗེས་སྐྱམ་ལྟར་མཁས་པ་ལ་འོས་པའི་གཏམ་དུ་མི་སྐྱང་ངོ། །དེ་ལྟར་སྐྱམ་ན། སེམས་ཉིད་
གཅིག་པོ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ནི་གཅིག་ལུ་ཞེས་པའི་མིང་ལ་འབྲུལ་བ་སྟེ། དབྱུང་ན་འཛིག་པས་
སོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་ན་ནི་འབད་ཀྱང་མི་གོལ་བའམ། ཡང་ན་ནི་འབད་མེད་དུ་གོལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བར་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ནི་སེམས་གཅིག་ལུ་ཡིན་གྱི། གོགས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སོགས་
གཏན་ནས་མི་དགོས་པའི་སྲིད་དང་། ཐར་བ་ཐོབ་

༼༥༩༽

ལ་ཡང་རྒྱ་སེམས་གཅིག་ཤུས་ཚོག་གི་དེ་ལ་ལྷ་སྒྲོམ་སྒྲོན་པ་སོགས་ལམ་ལ་འབད་ཚོལ་གཏམ་ནས་མི་དགོས་
བའི་སྲིད། ཉགས་གཉིས་པོ་མ་གྲུབ་ན། འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་རྒྱ་མང་དུ་མཆིས་བས། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་
མེད་བའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱལ་གྱིས་བསྐྱས་བ་བཞིན་འགྱུར་སྤང་ངོ། །ཅི་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་སེམས་གཅིག་ཤུའི་ཚོའམ་ལོ་སྒྲུབ་ན། དེ་གཅིག་ཤུས་འབྱུང་གཞི་བྱས་བར་སྤང་མོད། འོ་ན་འཁོར་བར་
འབྱམས་བ་ལ་འཕེན་བྱེད་ཡན་ལག་གསུམ་དང་། འགྲུབ་བྱེད་ཡན་ལག་གསུམ་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་
ན་རྒྱ་ལྷག་ཏུ་འགྱུར། མི་དགོས་ན། ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཞེས་བཤད་པ་དེ་བདེན་མེད་དུ་བཏང་
ངོ། །དཔེར་ན། ཉན་སྐྱབ་སྐྱེ་བ་ལ་ཉན་གྱི་ས་བོན་གཙོ་བོ་ཡིན་མོད། གྲོགས་ཚུ་ལུང་བོད་གཤེར་སོགས་ཚང་
དགོས་བའི་ཚེ་ཉན་སྐྱབ་དེ་ཉན་གྱི་ས་བོན་གཅིག་ཤུ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་སྐྱེན་མཁས་བའི་དབུས་སྐྱེ་
ལྷར་མཛེས། མདོར་ན་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། སེམས་ཉིད་གཅིག་
ཤུ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། ཞེས་སོགས་འདྲེན་པ་ནི་ཐལ་ཆེས་ཏེ། འཛིག་ཉེན་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་
སྟོན་ཐོག་སོགས་སྐྱབ་བ་ལ་ཡང་། རྒྱ་ས་བོན་ཚུ་ལུང་སོགས་མི་དགོས་བར་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་སེམས་གཅིག་ཤུས་
ཚོག་བའི་སྲིད་ངོ། །དེས་ན་གཞུང་དོན་ནི་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་
བ་ཡིན་གྱི། སེམས་གཅིག་ཤུ་ལས་རྒྱ་གཞན་མེད་ཅེས་སྐྱེ་བཞིན་བར་གཟུང་དུ་མི་བྱང་སྟེ། དོན་སྐྱེ་བཞིན་
ཡོངས་ཉོགས་ན། །བདག་ཉིད་ཉམས་ཤིང་སྟོ་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་བའི་ལུང་བསྐྱབ་ཐོག་ཏུ་བབ་བ་ཡིན་བའི་
སྲིད་ངོ། །ཡང་རྩ་བ་གཅིག་ལ་སྟོང་པོ་གཉིས། །

༼༥༩༽

ཞེས་སོགས་ཀྱང་རང་ལ་ཁས་ལྷངས་ནང་འགལ་བསྟན་པར་སྤངས་སྟེ། སེམས་ཉིད་གཅིག་ལྷན་གྱི་ས་བོན་
ཏེ། །ཞེས་པར་འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མེད་པར་ཁས་ལྷངས། ཅུ་བ་གཅིག་ལས་སྤོང་བུ་
གཉིས། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ །ཅེས་པར་རྒྱ་ཡལ་ག་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་འབྲུང་བར་
ཁས་ལྷངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །གལ་ཏེ་ཅུ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྤོང་བོ་གཉིས་སུ་གྲེས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་
འབྲུང་ཞེས་པའོ་སྟུམ་ན། འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མི་འབྲུང་བ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྐྱབས་སུ་
འབྲུང་བའི་སྲིད་རྟོ། །ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལྷན་འབྲུང་། །ཞེས་པའོ་སྟུམ་ན། ཅུ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལྷན་འབྲུང་བ་ཡང་མི་བདེན་པར་ཐལ། དེ་ལས་འབྲས་བུ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་
འབྲུང་བའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རིམ་པ་གཅིག་ལྷན་ཞེས་སོགས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་
སྦྱིན་པའི་དུས་དག་ཏུ། །ཚུལ་ཁྲིམས་བཏང་སྟོམས་བཞག་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར། རང་རང་གི་ཆེ་བ་
བརྗོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཆིག་ཟིན་ལྟར་མི་བདེན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདེན་ན་བདག་གིན་རྒྱལ་བས་གྱི་རིམ་པ་ཐར་བའི་
ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འགྲུབ་མ་ལྟར་སྤོང་ལས། གང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བུ་
གཅིག་ལྷན་ཉིད། །གཅིག་ལྷན་ཉམས་གྱིས་དུ་མའི་གར་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་ཡང་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ཅམ་སྟེ། སྐྱེ་
བཞིན་པ་ལྟར་ན། དེ་གཅིག་ལྷན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་རང་གཅིག་ལྷན་
འབྲས་བུ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་དོ་སྟུམ་ན། ཁས་ལྷངས་འགལ་ཏེ། འབྲས་བུ་གཅིག་ལས་མེད་པར་
ཁས་

།༥༥།

སྒྲུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་མདོ་ལུགས་ལ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་སྤྱིར། །གཙོ་བོའི་
ཐེག་པ་དབྱེར་མ་མཆིས། །ཞེས་སོགས་དང། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་སྤྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་
ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་མདོན་སུམ་དུ་འགལ་གསུངས་པ་ནི། ལྷོགས་སུ་མ་སྤྱིན་པའི་གཏམ་སྟེ། གཞུང་གི་དོན།
རྟེན་ཚོས་དབྱིངས་ལ་དོ་བོའི་སློན་ནས་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང། བརྟེན་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པ་གསུམ་ཐ་དད་པའི་
དབང་གིས་རིགས་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཞེས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རྟེན་ཚོས་དབྱིངས་གཅིག་ཁོ་ན་ལས། བརྟེན་པ་
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པ་གསུམ་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལྷ་སྐྱབ་སོགས་འགའ་ཞིག་ལྟར་ན། ཚོས་
དབྱིངས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང། བྱམས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་
གསལ་ལ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་བཞེད་པ་ལྟར་ན་འདྲ་དེ་གཅིག་སུ་ཁོ་ན་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་སྐྱེ་
བར་མི་འཆད་པའི་སྤྱིར་དང། གལ་ཏེ། འཕགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་སྤྱིར། །ཞེས་པ་ལ་འབྲུལ་མཆིས་ན། དེ་ནི།
ཚོས་དབྱིངས་དམིགས་བར་བྱས་པ་ལས། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་སྐྱེ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཚོས་
དབྱིངས་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་མིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་ཐལ་གསུངས་པ་ནི། མི་ལམ་གྱི་ཚིག་སྟེ་མཐར་ཐུག་
ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་མི་འཐད་
པའི་སྤྱིར། །ཞེས་འབྲེལ་མེད་བཀོད་པར་སྒྲུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །འདི་ལ་འབྲེལ་ཇི་

༼ ༥༥ ༽

ལྷ་མེད་སྣམ་ན། རིགས་པ་ལས་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པས། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་
ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྲུང་བ་བསྐྱབ་མི་ལུས་པའི་སྲིར་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་དེ་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་
ལས་བྲུང་བའི་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཏེ། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པ་ལ་སྣོས་
ནས་ཐེག་པ་གཅིག་ཅེས་བཤད་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་སྐྱ་གསུམ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་
པའི་སྲིར་དང་། དེ་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་བྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་ལོ་དང་བྱེད་རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཆ་ཚང་བ་
ལས་བྲུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །ཡང་གན་མཛོད་ལས། ཁ་ཅིག་ཆེག་ཐུབ་སྒོམ་པ་ཡིས། །རྗེས་ལ་བསྐྱོ་བ་བྱ་
དགོས་ཟེད། །འོ་ན་ཆེག་ཐུབ་གཉིས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དངས་ནས། འདི་ནི་བྱིས་པའི་སྐྱོན་ཀ་སྟེ། འཐད་
ན་རང་ཉིད་ལ་འང་རིམ་གཉིས་རིམ་གཉིས་སུ་བཞག་ཏུ་མི་ཡོང་། འདི་ཡང་དོན་དམ་པའི་སྤྱོད་སུ་ལོང་གཏམ་
སྟེ། ཁོ་ལོ་ཅག་གི་སྤྱོད་སུ་ལ་འདི་ཀ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས། རྒྱལ་དབང་རྗེས། གདོད་ནས་རྣམ་
དག་གི་བྱང་ཚུབ་སེམས། །མ་བཅོས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ལ། །མཁའ་ལྷ་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆེ། །འདི་
སེམས་བསྐྱེད་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་མི་འཐད་ན། གསང་བ་འདུས་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་གྱི་
སེམས་འདི་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། །ལུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །གཟུང་དང་
འདྲིན་པ་རྣམ་སྤངས་པ། །ཆོས་བདག་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་པས། །རང་སེམས་གཞོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ། །སྟོང་བ་
ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཏག་གཉིས་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའི་ཐབས་

༩༥༦༽

དང་ནི། །རང་གི་བརྒྱུ་བརྒྱུ་བ་པའི་རིམ་པས་ཀྱང་། །ཀུན་རྫོག་དོན་དམ་ཚུལ་ཅན་གྱི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་
བསྐྱེད། །ཅེས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། །འདི་ལྟ་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། །མོས་གུས་
སྐྱེ་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། །གནས་ལུགས་སྐྱེ་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། །བསྐྱོ་བ་སྐྱེ་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། །གཤེས་ལུགས་ཀྱི་
དགོ་བ་བཤད་པ་མི་འཐད་ན། །ཚོས་མངོན་པའི་སྤྲེགས་བམ་རྒྱུ་བ་ཏུ་སྐྱུར་རིགས་ཞེས་དང་། དབང་བསྐྱུར་བ་
སྐྱེ་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། །གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་ལུང་འདྲེན་བསམ་ལས་འདས་
པ་དང་བཅས་པ་གྲིས་སོ། །ལན་ནི། །འདི་དག་ཀྱང་། །སྤྲེགས་སྐྱེ་བུ་གནད་མ་དགོངས་པར་སོང་སྟེ། །ཆེན་མཉམ་
ཀྱི་རྗེས་ལ་བསྐྱོ་བ་བྱེད་དགོས་ན། །ཆེན་མཉམ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་དུ། །ཆེན་མཉམ་ཆེན་མཉམ་ཡིན་པའི་
སྐྱེ་བུ་བྱེད་ལས་གཞན་འགོད་རྒྱ་མ་བུར་བའི་སྤྱིར་དང་། །དེར་མ་ཟད། །གཞན་ཡང་སྐྱོས་བྲལ་ལམ་སྟོང་ཉིད་རྒྱང་
བ་ལ་སྐྱེ་བུ་རྒྱ་ཆེན་དུ་མིང་བཏགས། །དེ་ལ་དཀར་པོ་ཆེན་མཉམ་ཏུ་མངའ་གསོལ་ནས། །དེ་གཅིག་སྐྱེ་བུ་ཚོགས་སྐྱེད་
བྱེད་པ་ནི་ཉམས་ལེན་གཞན་རྒྱུན་གཅོད་པའི་སྐྱོན་ས་ཚོས་ཀྱི་གནད་བཅོས་པར་དགོངས་ནས། །སྤྱི་རབས་
རྣམས་ལ་བརྟེན་བས་གདམས་པ་སྟེ། །ལ་ལ་སྐྱོས་བྲལ་རྒྱང་བ་ལ། །དཀར་པོ་ཆེན་མཉམ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །འདི་ཡང་
གནད་རྣམས་བཅོས་པར་དོགས། །ཞེས་སོགས་དང་། །གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་མི་སྲིད། །ཅེས་སོགས་
རིགས་པའི་གསང་མདའ་འཕངས་པའི་ཚོ། །དེའི་ལན་དུ། །རང་གི་ཚོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ཅམ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་
སྐྱེལ་ན། །ཉེ་བར་མཁོ་བ་ལས། །མདའ་དེ་ལ་ཆེས་བྱེད་དེ། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་འདི་ཀ་ཡིན། །སེམས་བསྐྱེད་
གཞན་ལྔ་མི་དགོས། །སྐྱོ་བ་ཡང་འདི་ཀ་ཡིན། །སྐྱོ་

༼༥༽

གཞན་སྒྲིམ་མི་དགོས། དབང་བསྐྱར་ཡང་འདི་ཀ་ཡིན། དབང་བསྐྱར་གཞན་མི་དགོས་ཞེས་སོགས་སྐྱབ་ནི།
སྐྱབ་བསྐྱོ་བ་བྱེད་དགོས་པ་དང་ཁས་སྒྲུངས་འགའ་བར་མ་ཟད། ཉ་ཅང་ཐལ་བའང་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱུང་ཐོབ་
རྣམས་ལ་དགོངས་གཞི་རེ་ཡོད་པས་དེ་ཀས་ཚོག་ཀྱང་། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་ཚོལ་ལེ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིད་
རྟོ། །དེས་ན་ལྟ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་སྲོད་པ་དང་ལག་ལེན་ལ་སྐྱར་ན། སྲོད་པ་འཚོལ་ཞིང་ལག་ལེན་རྒྱན་གཙོད་
བའི་སྲིད། འདི་ཡང་གནད་རྣམས་བཅོས་པར་དོགས་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀ་དེ་ཀར་སྐྱང་རོ། །སྐབས་དོན་
འདི་ནི་བྱིས་པའི་སྐྱབ་ཀ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བྱིས་པའི་ཚོད་ལན་ཏེ། ཚིག་ཐུབ་སྒྲིམ་པའི་རྗེས་ལ་བསྐྱོ་བ་
བྱེད་པ་ལ། འོན་ཚིག་ཐུབ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཚིག་ཐུབ་རང་གི་བསྐྱོ་བས་གོ་མ་ཚོད་པར། སྐྱབ་བསྐྱོ་བ་བྱེད་
དགོས་བྱུང་འདུག་པའི་སྲིད་ཞེས་ཚོད་པའི་ལན་དུ། དེད་ཀྱི་འདི་བསྐྱོ་བ་ཐུག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཡིན། ཞེས་འབྲེལ་མེད་
བཀོད་པའི་སྲིད་ཏེ། བྱེད་ཀྱི་དེ་བསྐྱོ་བ་ཐུག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཡིན་ན། དེའི་རྗེས་ལ་བསྐྱོ་བ་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། ཁོ་རང་
བསྐྱོ་བའི་གོ་ཚོད་པའི་ཚིག་ཐུབ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །ཡང་འཐད་ན་རང་ཉིད་ལའང་། དེམ་གཉིས་དེམ་གཉིས་སུ་
བཞག་ཏུ་མི་ཡོང་། ཞེས་པའི་ལན་ནི། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྲིད་ཞེས་འདྲིའོ། །འཚང་རྒྱ་བ་ལ་དེམ་པ་གཉིས་མི་
དགོས་པར་ཐལ། དེམ་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་ཚོག་པའི་སྲིད། གསུང་རྒྱ་ཡིན་ན་ནི་བཞད་གད་དེ། ཁོ་བོས་ཉམས་མ་
བྱུང་ཀྱི་ལན་བཏབ་པས། མི་སྐྱབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་དགོས་པའི་སྲིད་རོ། །འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་སྲོགས་
སུ་ལོང་གཏམ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཚིག་ཐུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཐུག་ཚེན་ཡིན་པའི་

༼༥༽

སྐྱབ་བྱེད་གསང་བ་འདུས་པའི་ལུང་འདྲེན་གནང་བ་ནི། གསུང་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་སྟེ། རང་སེམས་གདོད་ནས་མ་
སྐྱེས་པ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ལུང་དེའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར། སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་དུ་ཁས་སྦངས་པས། བརྟན་གཡོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་བར་བསྐྱབས་
འདུག་པའི་སྲིད། བརྟན་གཉིས་ཀྱི་ལུང་འདྲེན་གནང་བའང་དེ་འདྲ་སྟེ། ལུང་གི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ཀུན་གྲུང་སེམས་
ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་དོན་དམ་གྲུང་སེམས་ཡིན་ན། འདོད་ཁམས་པའི་འགྲོ་བ་
པལ་ཆེད། བདེན་གཉིས་ལུང་འདུག་གི་གྲུང་སེམས་ཉམས་སྲུ་ལེན་བཞིན་པར་ཐལ་བའི་སྲིད་རྟོ། །གཤེས་
ལུགས་ཀྱི་དགོ་བ་བཤམ་པ་མི་འཐད་ན། ཚོས་མངོན་པའི་སྟེགས་བམ་རྒྱབ་དུ་སྐྱུར་རིགས་ཞེས་གསུངས་
བའང་། ལུགས་སྟོལ་སོ་སོར་མ་བྱེད་བ་སྟེ། མངོན་པ་འོག་མར། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དོན་དམ་པའི་དགོ་
བར་བྱས་ནས། དེས་དགོ་བའི་གོ་ཚོད་བ་དང་། མངོན་པ་གོང་མར། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པའི་དགོ་བར་
བྱས་ནས་དགོ་བའི་གོ་ཚོད་བ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ལུགས་ལ་ཚོས་དབྱིངས་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགོ་བ་ཁས་མི་
ལེན་པའི་ལུགས་སོ་སོར་ཡོད་པ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཁས་ལེན་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་།
མངོན་པའི་ལུགས་བཞིན་དེ་བཞིན་ཉིད་དགོ་བར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་། དེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་འགོ་དང་ཐར་
པའི་རྒྱ་བྱེད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ན་སྐྱེ་འགོ་ཐམས་ཅད་ལ་ངན་འགོ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེས་ན་བྱེད་རང་
བཞེད་པའི་གཤེས་ལུགས་ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་གནད་གཅིག་པས།
གལ་ཏེ་དེ་ནི་སྟོམ་ལེགས་ཀྱང་། །དབུ་མའི་སྟོམ་

༧༥༽

ལས་ལྷག་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱང་དེར་སྒྲུབ་དོ། །མདོར་ན་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་སུ་
འབྱུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། སེམས་ཉིད་གཅིག་སུ་ཀུན་གྱིས་ས་བོན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་འདྲེན་བ་ནི་རང་ལ་གཞོན་
ཅིང་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྟེ། འོན་ཐར་བ་སྤང་འདས་སྐྱབ་བ་ལ་དཀར་པོ་ཆེག་སྐབ་ཅེས་པའི་གདམས་ངག་དེ་ཡང་མི་
དགོས་པར་ཐལ་ཏེ། རྒྱགས་མེད་ཀྱི་སེམས་གཅིག་སུས་ཚོག་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་གཉིས་གནད་མི་འབྲའོ་སྟུམ་ན།
སེམས་ཉིད་གཅིག་སུ་དེ་དཀར་པོ་ཆེག་སྐབ་ཏུ་སོང་བས་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནག་པོ་ཆེག་སྐབ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཏེ། དེ་གཅིག་སུས་རྒྱགས་མེད་དུ་འཁོར་བར་འབྲམས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱགས་དགོས་ན་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་
ཨེ་ཡིན་དགོངས་ཤིག་ཡང་ཞིང་ལ་སྟོན་ཐོག་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་ཚུ་ལུང་ས་བོན་སོགས་མི་དགོས་པར་ཐལ་ཏེ་
སེམས་གཅིག་སུས་ཚོག་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་སེམས་གཙོ་ཆེ་བ་ཅམ་ལ་དགོངས་ཏེ་
གསུངས་པ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ན། དོན་སྐྱ་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཉོགས་ན། །བདག་ཉིད་ཉམས་ཤིང་སྟོ་ཉམས་
འབྱུང། །ཞེས་བ་དེས་རེག་པའོ། །ཡང་གན་མཛོད་ལས། གསུམ་བ་རྩོད་བ་སྤང་བ་ལ། དངོས་སུ་རྩོད་པའི་ལན་
དང་། རྒྱ་ཐབས་ཀྱི་རྩོད་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ད་ལྟའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། །རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་རྩོགས་ཆེན་
དང་། །ཞེས་སོགས་ནས། རྒྱ་ནག་མཁན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །ཡི་གེ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །ཞེས་
སོགས་ནས། བལ་ཆེར་རྒྱ་ནག་ཆོས་ལུགས་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་བཀོད་ནས། ཐོག་མར་ལོ་རྒྱུས་འདི་ཀ་མ་
དག་སྟེ། སྟོམ་རིམ་གྱི་དབྱར་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་རང་གི་སྟོབ་མ་དག་གིས་ཡི་གེར་བཀོད་བ་ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་

༩༦༧

ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་སྐོམ་པའི་རིམ་པ་དང་པོ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནོ། །བར་མ་ནི་རྣམ་སྤང་མངོན་
 བྱང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཐ་མ་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་པའོ། ཞེས་འབྱུང་གི་དེ་
 ལས་གཞན་ནི་སྤྱོད་པོས་སྦྱར་བའི་གཏམ་ཡིན་པས་ཚད་མར་བྱ་མི་རིགས་པས་སོ། །དེས་ན་རྩོད་པ་པོས། རྒྱ་
 རག་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་ཆེན་ཞེས་སྦྱར་བས་འདི་མ་གཟེགས་པར་བྱད་དོ། །འདིར་མདོ་སྤྲིད་སྐོམ་རིམ་དུ་བཤད་
 པ་ལ། རྫོགས་ཆེན་ནི། ཨ་ཉི་ཡོ་ག་ཡིན་པ་ཤན་མ་སྤྱེད་པར་རྩོད་པས་ཚར་གཅོད་ཀྱི་གནས་སོ། །གལ་ཉེ་
 རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ཁས་སྤངས་ན། ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལས་རྒྱུད་མདོ་སྤྲིད་དང་། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལུང་གིས་སྦྱར་
 ཡང་མི་འབྲེན་ཉེ། རྣམ་འབྲུར་པ་ཡང་སྐོ་བྱུང་གིས། །གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད། །ཅེས་འབྱུང་བས་
 སོ། །དེས་ན་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པར་ཤེས་སོ། །ཡང་རྒྱ་རག་མཁན་པོའི་
 ཚོས་ལུགས་སྤྱིས་འཕེལ་བའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་ན། དེའི་གཞུང་ལུགས་གར་འཕེལ། ཐོག་མར་སྤྲིད་ལག་ཏུ་
 བྱང་བྱིས་ན་སྦྱ་བཅད་དགོས་པས་ཚར་བཅད་གཉིས་པར་སྦྱང་དོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་བྲན་པ་མེད་པ་དང་།
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ནི། སྦྱིར་གྱི་དབྱུ་མ་གཤམ་སྐོས་སུ་སྐོམ་རིམ་པས་ཐེར་བཀག་ལེར་བཀག་བྱས་སོ་སྦྱུ་པ་
 མཁས་སྐོམ་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ན་སྤང་དོ། །མི་འཐད་དེ། གོང་དུ་བྱངས་པར། སོ་སོར་རྫོགས་པས་བྲན་པ་དང་ཡིད་
 ལ་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེས་སྦྱོང་ཉིད་རྫོགས། དེས་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བར་བསྦྱབས་པས་སོ། །དེ་བས་
 ར་བདག་ཅག་རི་ལྟ་བ་དང་འདིའི་ལུགས་མ་སྦྱུན། བདག་ཅག་གྱུང་སོ་སོར་རང་རིག་གིས་བལྟ་བ་ལྟ་བྱེད་བྲན་པ་
 དང་། ཡིད་བྱེད་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་རིག་འདི་

༩༩༽

མ་རྟེན་ཚུན། རྣམ་གཞག་འདི་དག་ཁས་མི་ལེན་པ་འདི་ཡང་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། དེས་
ན་དེས་གཅིག་ཅར་བ་བཀག་གོ་སྟེ་ནས་ཐ་སྟོན་དེ་བཟོ་བ་ལ་འཇིགས་འཇིགས་བཟོ་བའང་གང་ལྟེ། རྒྱ་ནག་
ལུགས་ཀྱི་གཅིག་ཅར་བར་བཞག་པ་དེ་བཀག་གི་སྤྱིར་གྱི་གཅིག་ཅར་བ་མ་བཀག་ བདག་ཅག་ལམ་འདི་དག་
གཅིག་ཅར་བའི་ལམ་དེ་གཉིས་ལའང་ཅིག་ཅར་ཐོད་རྒྱལ་རིམ་གྱིས་བ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པས། ཡས་བབས་དང་
ཉི་མས་འཇིག་གཉིས། །རིམ་གྱིས་བ་དང་གཅིག་ཅར་བ། །མིང་འདོགས་བསྐྱར་བ་མ་གཏོགས་ལ། །དོན་ལ་
ལྷན་པར་དབྱེ་བ་མེད། །ཅེས་བའང་བོད་སྟོན་འཕྲོད་ཡིན་པས་ཆར་བཅད་གསུམ་པར་ལྷུང་ངོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྱིས་
སོ། །འདིའི་ལན་ལ། དེ་ཡང་ས་དགེ་བོ་དོད་བཀའ་ལུགས་ལ་སོགས་པ་པལ་མོ་ཆེ་ཞེས་གཞན་སྟོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་
གང་ཡིན། ལུ་ཤང་གི་ལྟ་བར་སོང་ངོ་ཞེས་ཆོ་ངེས་འདེབས་པ་དེ་འདིར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན། དེ་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་ལ། ལུ་ཤང་གི་སྟོགས་སྤེལ་གནད་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལའི་རིགས་པའི་གནད་དང་།
དབང་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེད་ཕྱེ་བའི་གནད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་བོ་བེན་པ་ཞེས་གཅེས་ཀྱི། ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་དག་མ་
དག་དང་། མིང་འདོགས་ཅུང་ཟད་མ་མཐུན་པ་ལ་འགངས་ཆར་མི་སྤང་མོད། དོན་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་ནི་ལྷན་
བོས་སྐྱར་བའི་གཏམ་ཡིན་པས་ཆད་མར་བྱ་མི་དགོས་གསུངས་པའི་གཏམ་ནི། ལྷ་བ་བོ་རང་གི་གསུང་དེ་ཉིད་
དེ། ལུ་བ་བ་དགོངས་གསལ་དུ་ལོ་རྒྱུས་ལྷུང་ཅམ་བཀོད་ནས། རྒྱས་པར་རྒྱལ་བཞེད་དང་དབང་བཞེད། ར་
བཞེད་རྣམས་སུ་བཟོ་བར་བྱའོ་གསུངས་ནའང་། དེ་གསུམ་ན་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་སུན་སྐྱར་བའི་སྤྱིར་
ངོ། །འདི་མདོ་སྤེལ་སྟོན་རིམ་ཡིན་ལ། རྫོགས་ཆེན་ནི་ཨ་ཉི་ལོ་ག་ཡིན་པས། ཤེད་

༼༦༩༽

མ་སྐྱེད་བར་ཚོད་བས་ཚར་བཅད་གྱི་གནས་སོ་གསུངས་པ་ནི་ཚར་བཅད་གྱི་མིང་ཅམ་ལ་དགེས་བའོ་ཞེས་གོང་
དུ་བཤད་ཟིན་ཏེ། རྟོག་གེ་ཤེས་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས། །གང་ཞིག་ཚོད་བར་མངོན་རྣམས་ལ། །དེ་ཡི་དྲིགས་པ་གཞོན་
པའི་སྤྱིར། །ཚར་བཅད་གནས་འདི་བཤད་ཟིན་ཏེ། །ཅི་སྟེ་རྟོག་གེ་ལ་གྲགས་པ་དེ་མ་ཡིན་གྱི། །དབུ་མ་བ་ལ་
གྲགས་པ་དེའོ་སྟམ་ན། །དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དབུ་མ་བས། །ལྷག་ཚོད་དང་ཚར་བཅད་བ་ལ་སོགས་པ་ཁས་མི་
ལེན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། །དབུ་མའི་གཞུང་ལས། །ཚར་བཅད་པའི་གནས་ལ་ནི། །ཚར་གཅོད་བ་མེད་དེ་བཅེངས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་བས་སོ། །ཡང་རྫོགས་ཆེན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ། །རྒྱུའི་མདོ་སྟེ་དང་། །རྣམ་སྤང་མངོན་
བྱང་གི་ལུང་གིས་མི་གཞོད་གསུངས་པའང་མ་སྐྱེད་བ་སྟེ། །དེ་རྣམས་སུན་མོང་བའི་ལྷ་བ་ལོག་བར་སྟེ་བ་ལ།
འོག་མའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གཞོད་དེགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྟོན་དེ་རྣམ་གསུམ་དེ་དུས་ཀྱི་ལན་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
ཚོད་པའི་རྗེས་སུ་བཅུམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྟུ་ཤང་ལྷ་བ་ལ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་མིང་འདོགས་དེ་གཉིས་ཚོད་པའི་རྗེས།
ས་ལོ་ཆེན་པོའི་གོང་ཅམ་དུ་བྱུང་ངམ་སྟམ་སྟེ། །སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་རྫོགས་ཆེན་ལ་རྟུ་ཤང་གི་ལྷན་
ལོད་བར་སྟེ་བ་ལ། །སྤྱིས་རྟེན་མ་དག་གིས་ལན་མང་དུ་མཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་དེ་རྒྱ་ནག་མཁན་པོའི་ཚོས་
སྤྱིས་འཕེལ་བ་ཡིན་ན། །དེའི་གཞུང་ལུགས་གར་འཕེལ། །ཐོག་མར་སུའི་ལག་ཏུ་བྱུང་སོགས་དྲིས་བས། །སྟེ་
བཅད་དགོས་པས་ཚར་བཅད་གཉིས་པའོ་གསུངས་པའི་ལན་ནི། །དེ་ལྷ་བུ་ལ་ཚར་བཅད་འབྱུང་བར་ཚད་ལྡན་
ལས་མ་བཤད་ཀྱང་། །ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལུགས་སུ་སྤང་། །དེའི་གཞུང་ལུགས་བསམ་གཏན་ཉལ་ཚོག་ །བསམ་
གཏན་གྱི་ལོན། །ཡང་ལོན། །ལྷ་བའི་རྒྱ་བཤུ་མདོ་

༼ ༤༣ ༽

སྒྲིབ་རྒྱུ་ཅུ་ལྷན་སོགས་ལྷན་གསུམ་ཙམ་བྱུང་བ་གཏེར་དུ་སྐྱེས། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་དང་ཡུམ་བརྟན་འབྲུག་ས་
པའི་སྐབས་སྤྱི་དེའི་གཞུང་ལུགས་འགའ་ཞིག་གཏེར་ནས་ཐོན། ལྷན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་ཡི་གེ་ལ་བྱུང་
བཅོས་ཏེ་སྤྱི་བ་སེམས་སྤྱོད་སྤྱོད། སེམས་ནམ་མཁའ་དོ་སྤྱོད། ལམ་མཁའ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་དུ་དོ་
སྤྱོད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོ་སྤྱོད་གསུམ་པར་གྲགས་པ་བཅོས་ཏེ། ལྷ་ཤར་གི་ལྷ་བ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མིང་
འདོགས་བྱེད་པ་དེ་ནས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་རྩིང་མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་བཀོད་པར་སྤྱི་བས་སྤྱི་བཅད་མི་དགོས་
པར་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ན་གསལ་ལོ། །ཡང་བྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། བདག་
ཅག་དེ་ལྷ་བ་དང་། འདིའི་ལུགས་མ་ལུན་གསུང་བ་ནི། བཤད་གཞི་ཆེར་སྤྱི་བས། འདི་ལ་བཞི། ལྷ་ཤར་གི་
སྤྱི་གས་སྤོས་བཟུང་། ཀ་ཤྲིས་སྤྱོད་འཕེན་ཚུལ། དབང་པོས་དེ་ལྷ་བ་སྤྱི་ཚུལ། ཚོད་ལན་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་
ལྷ་བའི་གནད་དང་། སྤྱོད་པ་ལག་ལེན་གྱི་གནད་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་མཚན་ཤེས་བྱེད་མ་རྟོག་བཞིན་དུ། ཅི་
ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཀག་པའི་ལྷ་སྤོས་གཅིག་ལུས་ཚོག་ཅེས་པ་སྟེ།
སེམས་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་དང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་བྱུང་མེད་པའི་ལུང་གིས་འབྲུག་གཞི་བྱས་པར་
སྤྱི་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་བ་སྤོས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་དཀར་ནག་གིས་འཁོར་བར་འབྲུགས་
པས། སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་འཇུག་པ་ནི། དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལས་འཕྲོ་མེད་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་
ཞེས་སྤྱི་བ་སོགས་དཀར་སྤོས་ཀྱི་ལས་རྒྱུན་བཅད་པ་དེའོ། །དེ་ཡང་ས་ཐོབ་ནས་ལྷ་སྤོས་འཁོར་བ་འབྲིན་
པའི་ལས་དཀར་ནག་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་དེ་ཡན་ཆད་

༼༦༩༽

ནམ་སྒྲིབ་སྤྱོད་བས་ལས་དཀར་ལྷག་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་བཤད་པ་དེས་འཇུག་གཞི་བྱས་པར་སྤང་། དེས་ན་
ངེད་གྱི་ཚོས་ལུགས་འདི་དབང་པོ་རྣམ་པོའི་ལམ་ཡིན། ས་བཅུ་པ་ཐོབ་པ་འདྲ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་འཚང་རྒྱ་བས་
གཅིག་ཅར་བ་ཡིན། རྒྱུད་ནམ་མཁའ་ནས་བབས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡས་བབས་གྱི་ཚོས་ཡིན། ཞེས་སྒྲིབ་སྟེ།
སྒྲིབ་མིན་པ་ཞེས་གྲགས། བྱེད་གྱི་ལུགས་འདི་ནི་དབང་པོ་རྣམ་པོའི་ལམ་རིམ་གྱིས་པའི་ལམ་སྟེ། སྤྱི་ལོ་
ཅེར་འཛེག་པ་དང་འདྲ་སྟེ། མས་འཛེག་གི་ཚོས་ཡིན་ཞེས་སྒྲིབ་སྟེ། དེ་ལ་ཅེན་མིན་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །འདིའི་
སྤྱོད་སྒྲིབ་སྟེ་བཟོད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རྣམས་ནི་པལ་ཆེར་མ་ཐུན་པར་སྤང་བས་འདིར་རྒྱས་པར་མ་བྲིས་
སོ། །གཉིས་པ་འགོག་བྱེད་རིགས་པའི་གནད་ལ། ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་ལས། དཔེ་དོན་འགལ་བའི་རིགས་
པ་མདོར་བསྐྱས་ལས་མ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་སྒྲོམ་རིམ་གྱི་དབྱུག་བཞུགས་པ་བཞིན་བྱངས་པ་དང་། དབྱུས་པ་
སྒྲོ་གསལ་གྱི་ཚོས་འབྱུང་ནས་འབྱུང་བ་སོགས་ཚིག་སྒྲིབ་རིང་བས་དེ་བཞིན་བཤད་ན། འདི་ལ་གཉིས། ལྟ་བུ་དུང་
པ་སྐྱབ་དབྱུང་བ་དང་། སྤྱོད་པ་དུང་བ་སྐྱབ་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རིགས་པ་མང་དུ་སྤང་བའི་རིགས་པ་དང་པོ་
ནི། ལུ་ཤང་གི་ལྟ་བུ་འདི་བསྒྲོམས་པས། འཛེག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཛེག་ཉེན་
ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའམ་རྒྱ་ནི། ཡང་དག་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། བྱེད་གྱིས་ལྟ་
བའི་སྤང་བས་སོ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཅི་ཡང་མི་སེམས་སོ། །ཞེས་སྒྲིབ་པ་ནི། ཡང་དག་པར་སོ་
སོར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཤེས་པ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བ་ནི། ཡང་དག་
པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྤངས་ན་རྩ་བ་བཅད་

༼༦༥༽

བའི་སྲིད། འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པས་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་
 སྤྲིང་པོ་གྲིལ་ན། བར་དུ་བདག་རྫོག་གི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ལྷ་བུ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བའི་ལྷ་བ་སྐྱེ་ལ། ལྷ་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཡིན་སྟུང་དུ་སེམས་ཤིང་
 བསྐྱེམས་པས་མི་ཚོག་གི་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པ་གཏིང་
 ཚུགས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་བ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་སྐྱོམ་དགོས་སོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་མཐའ་མར་ལྷ་བ་ཀུན་སྡོག་ལྷ་བུའི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ། ལྷ་མཚན་མ་ངེས་
 བཞིན་དུ། དེ་བ་དང་ཡིད་བྱེད་སོགས་བཀག་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་བས། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་གནད་ལ་ངེས་པ་དངས་ནས། ཡིད་ལ་
 མི་བྱེད་པའི་དོན་བསྐྱོམ་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འོ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྟོག་པས། བདེན་མེད་དང་། སྤྲིང་ཉིད་
 དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སོགས་བསྐྱེམས་ཀྱང་། སྲིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞེས་ཏུ་སོང་བས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་རི་ལྷུང་འགྱུར་སྟུང་ན། ལྷ་མཚན་མེད་པར་ཡིད་དབྱེད་དམ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་
 དངས་ནས་དེ་ལྷུང་བསྐྱེམས་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མི་སྐྱེ་བ་བདེན་ཡང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པའི་སོ་སོར་
 རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྡོན་དུ་སོང་ནས་བསྐྱེམས་པ་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་ལྷ་བུའི་དེ། སོང་ཚོད་ལ་སྲིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་སོང་སྲིད་ནའང་། རྫོམ་ཚོད་ལ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྷུང་ཡང་
 བྱམས་མགོན་གྱིས། རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་ལ་སྲིན་ཅི་ལོག་། །སྲིན་

༩༩༩

ཅི་མ་ལོག་སྤྱིན་ཅི་ལོག་། །རྗེས་སུ་འབྲེལ་མེད་སྒྲོམ་པ་ལོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི།
སྤོང་གྱིས་བྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པ་བསྒྲོམས་པའི་ཚེ། དེའི་ཚེ་བྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་མི་བྱའོ་སྟེ།
པའི་བསམ་པ་སྒྲོན་དུ་གཏོང་དགོས་སམ་མི་དགོས། གཏོང་དགོས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་བྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ཡིན་པས་དམ་བཅའ་ཉམས། མི་དགོས་པར་ཐོག་བབས་སུ་སྒྲོམ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་
མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་གིས་ཚོས་འདི་བྲན་པར་མི་བྱའོ། །ཡིད་ལ་མི་
བྱའོ་སྟེ། ལྷ་སྒྲོམ་པ་དེ་དག་བྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་དག་ཤིན་
ཏུ་བྲན་པ་དང་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །ཡང་རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། སྤོང་གྱི་
བྲན་པ་དང་ཡིད་བྱེད་མེད་པའི་སྒྲོམ་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉི་ཚེ་བཀག་པས་ཚོག་གམ། རྣམ་རྟོག་མཐའ་དག་
བཀག་དགོས། དང་པོ་ལྷ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་གཉིད་མ་ཐུག་པོ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོམ་དུ་ཐལ་
ལོ། །གཉིས་པ་ལྷ་རྣམ་པར་མི་འཐད་དེ། སྤོང་གྱི་ལུགས་ལ་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
མེད་པས། སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་བྲན་པ་
དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅུ་ལ། བྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་སྐད་དུ་བྱས་ནས། དེའི་ཚེ་དེ་གཉིས་སོ་
རྣམ་སོ་གང་གིས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་དཔྱད་དགོས་ཏེ། མེད་པ་ནི་རྣུང་རྣུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་
གིས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། དེ་ཅུ་གྱི་སྤྱིར་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་དུ་ཟིན་ན་ནི། བརྒྱལ་བ་ལ་

༩༩༽

ཡང་བྱ་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པར་སོ་
སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་ཐབས་མེད་དོ་ཞེས་པ་
དེས་བསྟན་པ་ལོ། །ཡང་རིགས་པ་བཞི་པ་ནི། བྱིད་ཀྱི་སློམ་དེ་ལས་ནི། འབྲས་བུ་སློབ་ཞེས་སྐྱགས་པ་ཉིད་ཐོབ་
པར་འགྱུར་གྱི། ཐར་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་ལུགས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པར་བྱ་བ་
དང་ཡིད་བྱེད་བཀག་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་པ་ནི། ཡང་གལ་ཏེ་རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་
ཉམས་པ་འཕྲོ་སྤོངས་པས་བྱ་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འཇུག་ན་ནི། དེའི་ཆེ་ཤིང་ཏུ་སྤོངས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་
འབྱོར་དུ་རྩི་ལྟར་འགྱུར། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་དེ་ལ་བྱ་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་
བྱས་པས་སློབ་པ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པས་བསྟན་པས་སོ། །ཡང་རིགས་པ་ལྔ་པ་ནི། བྱིད་
གྱིས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སློམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་དེའི་རྒྱུ་ལ་བྱུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དམ་མེད།
ཡོད་ན་ནི། བྱ་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་དེས་ཁོ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཁོ་རང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་བྱ་བ་
དེས་དམིགས་པ་བྱ་བ་དང་། སེམས་བྱུང་ཡིད་བྱེད་དེས་ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཅི་སྟེ་མེད་
ན་ནི། བྱིད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་པ་དེས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས། སློབ་པ་སློང་བར་ཡང་
མི་བྱས་ཏེ། དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། སྤང་བྱ་སློང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་སོ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བྱིད་ཀྱི་
རྣམ་འབྱོར་པ་དེའི་རྒྱུ་ལ་བྱུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་

༼༦༽

ཤེས་མེད་པ་ཡང་མི་འབྲུག་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏུན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མ་
ཐོབ་བར་དུ། དགག་བྱ་སེམས་འགོག་མི་བྱས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དགག་བྱ་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཀག་
པའི་སེམས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཡོད་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་ནི་འབགས་ལམ་ཐོབ་
དགོས་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཐོབ་པ་སྲིད་ཀྱང་། དེ་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གཏུན་བཞི་
པའི་གནས་བརྒྱད་ལས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་དགོས་
པའི་སྤྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཡང་རྣམ་འགྲུབ་པ་ཉིང་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་དེའི་ཆེ་གདོན་མི་བར་ཅི་ཞེས་དམིགས་དགོས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། སྐོ་
བྱར་དུ་དམིགས་པ་མེད་པ་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་མེད་ན་ནི། དེའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
རྟོགས་པར་འགྱུར། གཉེན་བོ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་འགྱུར། བསམ་གཏུན་བཞི་པ་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་
སྐྱེ་བོས་སེམས་ནི་འགོག་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བསམ་བཞག་ཏོ། །རིགས་པ་དུག་པ་ནི། སྤོང་གི་ཡིད་ལ་མི་
བྱེད་པའི་རྣམ་འགྲུབ་པ་དེས། དེ་ལ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པར་མི་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས། དེ་ལ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན། ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་དེ་ལ་མི་བྱ་དུ་མི་བྱང་ཞིང་མཚན་འཛིན་
ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱར་མི་བྱང་བའི་གནད་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེན་
པའི་སྐྱོམ་པས། མཚན་འཛིན་གྱི་དེ་ལ་དང་ཡིད་བྱེད་

༧༩༽

བཀའ་པོའི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་མཐོང་དགོས་པ་ལས། རྒྱུ་ཉི་དེ་ལྟ་བུའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྤངས་
ནས་དྲན་པ་དང་ཡིད་བྱེད་བཀའ་པོ་ཙམ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན། དམ་པའི་ཚོས་ལྟ་བུ་
དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཞེས་འགྲུབ་པ་དེ་ཡང་། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སློབ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་བལྟ་
བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་སྲིད་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས། དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་
བྱེད་ཀྱས་ཀྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་འགྲུབ་པ་གང་གི་ཚེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་
ན། དོན་དམ་ན་དུས་གསུམ་དུ་ཚོས་སྐྱེས་པ་གང་དྲན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་དྲན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཞུགས་པས་སྦྱོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་རྟོགས་པས་ལྟ་
བ་པར་པའི་དུ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་
རབ་དེ་ཡང་ཅི་ཡིན་ཀྱིས་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་གནད་ཟབ་མོས། ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་
རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་ལ་ལྷུང་དེ་ངོས་
གཟུང་བར་སྤང་བས་སོ། །རིགས་པ་བདུན་པ་ནི། རྒྱུ་ཉི་གཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཐོས་བསམ་གྱི་
ཤེས་རབ་སློབ་དུ་མ་སོང་བའི་སྐྱོམ་པ་ཙམ་དང་། ས་ལམ་གྱི་ཐེམ་སྐྱས་འོག་མ་ནས་རིམ་གྱིས་མ་བཟོད་པར།
འབྲས་བུ་གོང་མར་སོན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་སྲིད་དེ། རིམ་གྱིས་དགྲུ་ས་བསྟན་ནས་རྟེན་ཅེར་ལྟར། ཚུལ་བཞིན་
ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་དུ་རྒྱུད་སྦྱོང་བ་དགྲུ་ས་བསྟན་པ་
ལྟར་བྱས་ནས། འབྲས་བུའི་

༩༥༠༽

སར་ཐོགས་མེད་དུ་སོན་པར་བྱེད་དགོས་པའི་སྲིད། ཞེས་པའི་རིགས་པ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱའི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་གྱིས་དགྲུ་ས་བསྟན་ནས་རྒྱལ་པ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཡང་།
ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འབྱུང་བས་ན།
ཡེ་ཤེས་དེ་འདོད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བྱུང་ན་ཤིང་
རྣམས་བྱུང་བ་ལས་མེ་བྱུང་ནས། ཤིང་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་ཡང་སྲིས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་
འབྱུང་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེས་བསྟན་ཏོ། །འདིར་རིགས་པ་འདི་དག་གི་སྡིང་སོ་ནི། མཚན་མ་དང་སྐྱོས་པ་བཀག་
པའི་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ། དབུ་མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཞན་དེ་ལ་ངེས་པར་
བངས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྲོན་དུ་བཏང་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་ཞེས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོས་བསམ་
སྐྱོམ་གསུམ་རིམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་སོང་བས། གཞན་དག་སྐྱིམས་འཚའ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སོར་
རྟོག་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ངང་ནས་དབྱུང་བའི་སོར་རྟོག་དེ་ཡིན་གསུངས་པ་ཡང་མི་མད་དེ། འོ་ན་ཞི་གནས་ངང་ནས་
དབྱུང་བའི་སོར་རྟོག་དེ་ཞི་གནས་ཡིན་ནམ་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྟོག་པ་ཞིག་ཡིན། ལྷ་མ་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་
སྐྱེས་ནས་དེ་བསྐྱེད་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་དགོས་པའི་སྲིད། ལྷ་མ་ལྟར་
ན། དེ་ལས་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་བྱེད་ལ་འགལ་ཏེ། རྟོག་པ་ལས་མཐོང་ལམ་མི་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པའི་སྲིད་དང་།
སྐྱོམ་རིམ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། སྐྱོམ་རིམ་ལས་དབྱུང་སྐྱོམ་དེ་ཐོས་བསམ་

༩༡༽

གྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཡང་དེས་སྤངས་པའི་འཛོགས་སྐོམ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་བཤའ་བའི་སྲིད་ཏེ། རྣམ་
བར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལས་རྣམ་བར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འབྱུང་བས་ན་ཞེས་སོགས་བཤའ་བས་སོ། །གཉིས་པ་སྦྱོད་པ་ངན་པ་སྐྱུན་དབྱུང་བ་ནི།
སྲོད་ཀྱི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ཡས་འབབ་དང་གཅིག་ཅུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། ཉེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ལམ་ལྷ་ས་བཅུ་
པར་སྤྱིན་དུག་སོགས་སྤངས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྤངས་པས་དམ་པའི་
ཚོས་མཐའ་དག་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་སྐད་སྐྱབ་སྐྱབ་བ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་
སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། དེ་སྤངས་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེས་བསྟན་ཏེ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་དབང་པོས་རི་ལྷུང་སྟེ་བའི་ཚུལ་ནི། སྤངས་
ཤེས་ཤེས་ཤེས་པ་ལས། སྲོད་གཅིག་ཅུང་བ་ལྷུང་ན་པ་ངོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་གི་གནད་བཅོས་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་པ་
མ་མཆིས་ན་སྤྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་སྤྱིན་པ་སྤངས་ཏེ་སྤྱིན་པའི་གནད་བཅོས། ཆགས་སྤང་བཀག་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཡིན་ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤངས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གནད་བཅོས་པ་སོགས་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་རྩོམ་མིན་བདེན་
པའི་གཏམ་སྤྲུལ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤངས་པའི་ཤེས་

༼༡༩༽

མཆིད་ནས། རྒྱལ་ལྷན་གཅིག་ཅེས་འཇུག་ཅིང་། རིམ་གྱིས་མི་སྣོར་བ་ལྟར་ན། བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་བ་བྱུག་ཀྱང་
འཛིན་བ་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་སྤྱིན་བར་མིང་བཏགས་སོགས་ནས། ཚོས་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ན་
ཤེས་རབ་ལགས། སྤོན་བ་འདས་ནས་རིང་ཞིག་ཏུ་ལྟ་བ་མི་མ་སྤུན་བ་མ་མཆིས། སྤྲད་ནས་སྤོན་མིན་གཅིག་ཅེས་
དུ་འཇུག་པ་མཆིས་ཏེ། མ་འཇུག་མ་ཉོགས་པས་དེ་ལྟར་གྱུར་ཅེས་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲས་སོ་ཞེས་བཤའ། དཔལ་
དབྱངས་གྱིས་ཤེས་སྤྱོད་བཞི། བྱིད་གཅིག་ཅེས་བས་ནི་ཚོས་གྱི་གཞན་བཅོས་པར་སོང་སྟེ། བྱིད་ལམ་ལ་གཅིག་
ཅེས་འཇུག་ཅིང་། ལྟ་བ་ཡས་སྤུབ་པ་ཡིན་ན། བྱིད་ད་ལྟ་ཐ་མལ་དུ་བསྐྱད་ནས་ཅི་བྱེད་དེ། དང་སོ་ཉིད་ནས་
སངས་རྒྱས་པར་རིགས་པས་སོ། །བྱིད་གྱི་ལམ་དེས་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་བ་ལྟ་ཞོག་ས་དང་སོ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་
བར་མི་བྱས་ཏེ། སྤྲས་གྱི་གདང་བྱ་ལ་རིམ་གྱིས་འཛིན་དགོས་པ་ལྟར། ལམ་འོག་མ་ལ་མ་སྤྲངས་པས་
སོ། །ཚོགས་མ་བསགས་ཤིང་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སྤོང་ལྟ་ཅམ་གྱིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཞོག་དང་།
རང་དོན་ཅམ་ཡང་སྤྲུབ་པར་མི་བྱས་ཏེ། འཚོ་བ་དང་བྲལ་ཏེ་སྤོག་འཆད་པ་ལས་མ་འདས་པས་སོ། །ཞེས་ཅིན་
མིན་གྱི་སྤོགས་གཟུང་བ་ལ་བྲང་སོའི་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་སྤྲས་པ། གཅིག་ཅེས་
འཇུག་ན། བྱིད་ད་དུང་ཅི་བྱེད། དང་སོ་ནས་སངས་རྒྱས་ན་ཅི་ཉེས། འཛིན་བ་ཡང་གོམ་བ་རེ་རེས་འཛིན་བ་
དཀའ་སྟེ། གོམ་བ་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་མི་བྱས་པ་ལྟར། ཞེས་སོགས་དང་། རེད་ཅེ་མིན་པས་ཤེས་རབ་གསུམ་
ལ་བཞེན་ནས་མ་འོར་བར་ཤེས། ཚོས་སྣོར་བཅུ་དང་བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་བ་བཅུ་ལ་བསྐྱབས། རྒྱུད་སྤྲངས། ཚོགས་
བསགས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན། བྱིད་ལྟར་ན་ཚོགས་མ་བསགས། སྤོང་སྤྲངས།

༼༡༣༽

འདིག་རྟོན་གྱི་བྱ་བ་ཡང་མི་ཤེས་ན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རིག་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་
འབྲུག་པར་ངེ་ལྟར་འགྲུལ། ཞེས་སོགས་ཤེས་འབྱེད་རྒྱས་པར་སྦྲས་པ་དེའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤོགས་སྤྱིའི་འཚང་
ལ་ངེས་པ་རྟོན་ན། རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་མཐའི་སྦྱོན་ཡོན། སྤང་ཚང་མ་དེས་གཏུན་ལ་འབེབས་པར་གོར་མ་ཆག་
གོ། །བཞི་བ་ལན་དངོས་ལ། བདག་ཅག་ངེ་ལྟ་བུ་དང་། འདིའི་ལུགས་མ་ཐུན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་མད་དེ།
འདིར་ནི། དེ་སྤྱིར་རྟོན་འབྲུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། སོ་
སོ་སྤྱི་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅེངས། །མི་རྟོག་རྣམ་འབྱོར་པ་ནི་གོལ་འགྲུར་བས། །རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་
འགྲུར་བ་གང་ཡིན་དེ། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར། དབྱ་མའི་
གཞུང་ནས་བཤའ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་མེད་
དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ། ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་སྡོན་དུ་བཏང་། སོར་རྟོག་ཤེས་རབ་དེས་
ཟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་བསྒྲོམས། དེ་ལས་བདེན་པ་མཐོང་དགོས་པར་བཤའ་གང་ལ་རྟོན་པར་དེའི་ཕྱག་ཆེན་མིང་གྱི་
ཆེ་དེ་འབྲེལ་ཞེས་མི་མཛད་པར་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་བདག་ཅག་ལམ་འདི་ཀ་གཅིག་ཅར་བའི་ལམ། དེ་གཉིས་
ལའང་། གཅིག་ཅར། ཐོད་ཀྱིས། རིམ་གྱིས་པ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པས། ཡས་འབབ་དང་ནི་མས་འཛེག་གཉིས་
ཞེས་པའང་བོང་སྦྱོན་འབྱོར་ཡིན་པས་ཚར་བཅད་གསུམ་པར་སྤང་ངོ་ཞེས་བཤའ་བའང་། བོང་སྦྱོན་འབྱོར་གི་
ལན་དུ་སྤང་སྟེ། ལྷ་ཤེས་ལས་འབབ་ཅེས་པའི་མིང་དེ། གཅིག་ཅར་བའི་མིང་དུ་བསྐྱུར། མས་འཛེག་ཅེས་པའི་
མིང་དེ་རིམ་གྱིས་པའི་མིང་དུ་བསྐྱུར་བ་ཅུ་མ་མ་

༩༥༽

གཏོགས་ཏུ་འད་གི་ལུགས་དང་། སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཆེན་པ་གཉིས་དོན་ལ་བྱུང་ཆེར་མི་སྤང་ཞེས་པ་ཅམ་གསུངས་
ཀྱི། སྤྱི་ཆེན་ལུགས་ལ་ཐོད་ཀླུ་བ་དང་རིམ་གྱིས་པ་མེད་ཅེས་མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དོན་ལ་བྱུང་པར་
མེད་པ་ཅེས་ཤེས་སྤྲོམ་ན། དགོངས་འཆོལ་ཅིག་སྤྱི་ཆུ་ཆེན་པོའི་ཆེག་ཆོད་ལ། །ས་ལམ་རྩི་བའི་རྫོངས་པ་
འབྱུལ། །ཞེས་རང་ཉིད་བཞེད་པའི་ཅིག་ཅར་བ་དེས། ལམ་ལྷ་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་
འདྲ་ན། དེ་འདྲའི་ཅིག་ཅར་བ་དེ་ནི། སངས་རྒྱལ་སར་ཡས་འབབ་དང་། ཐོག་འབབ་མཚན་ཉིད་པར་སོང་འདུག་
པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱུད་དབང་གིས་མ་སྤྲོན་པ་ལ། སྤྲོད་ལྷ་ཅམ་བསྟན་པའི་ལམ་དེ་སྤྱི་ཆེན་ཡིན་གསུངས་པ་ནི།
ཏུ་འད་ལས་ཀྱང་ཅུང་མི་རིགས་པར་སོང་སྟེ། ཏུ་འད་རང་གི་ལྷ་བ་དེ་སྤྱི་ཆེན་ཡིན་པར་ཁས་མ་སྤངས་པའི་
སྤྱིར་ཉེ། ལྷོགས་སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་ཀ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྲོན་པའི་ལམ་རིམ་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་མད་པར་སྤང་བའི་
སྤྱིར་དང་། ཏུ་འད་གིས་ཀྱང་ལམ་སྤྲོན་སོགས་ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་ཁོ་རང་གི་ལྷ་བ་དེ་བསྐྱངས་པས་ས་དང་
པོ་ཐོབ་པ་དང་འདྲ་བར་སྤྲུར་དུ་འཆོང་རྒྱ་བ་ཅམ་ལ་གཅིག་ཅར་བའི་མིང་བཏགས་ཀྱི། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་
ས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་དོག་པས་བརྗེས་ཉེ་ཅིག་ཅར་དུ་བགྲོད་ཅེས་ཁས་སྤངས་འདུག་པའི་སྤྱིར་དང་།
སྤྲོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། དཀར་པོ་ཆེག་སྤྱི་བ་ཅེས་པའི་མཚན་དོན་སྤྲི་བཞེན་བསྐྱངས་ཉེ། དེ་གཅིག་སྤྱི་
དབང་ལམ། སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོ་བ་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་ཀུན་གྱི་གོ་ཆོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་ཡང་། ཏུ་
འད་གི་སྤྱི་གས་དང་ཤེན་ཏུ་ཉེ་བར་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་དེ་འདྲ་བ་དེ། ལྷ་ནས་སངས་རྒྱལ་མ་ཐེན་པ་ཡང་
ཅེས་ཉེས་ཉེ། འཆོང་རྒྱ་བ་ལ་རྒྱལ་བས་

༩༥༽

གསུངས་པའི་ལམ་རིམ་བར་བཟོད་མི་དགོས་པའི་སྲིད་རྟོག་། །ཅི་སྟེ་ཆེ་སྲ་མ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤངས་པས། ཆེ་
འདིར་དབང་རྣམས་ཅིག་ཅར་བར་སོང་བའི་སྲིད་རྟོག་སྟེ་སྟེ་མ་ན། དེས་ན་སྲ་མ་རྣམས་སྤངས་པས་དང་། ས་སྲ་མ་འདི་ཅམ་
བཟོད་ནས། འདིར་ས་ལམ་འདི་ཡན་ཆད་བཟོད་པས་ཚོག་ཅེས་པ་ཅམ་རིགས་ཀྱི། རི་ལྟར་དབང་པོ་རྣེ་ཡང་
རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ས་ལམ་ལ་གཅིག་ཅར་བ་དང་། འཚོལ་བ་སོགས་མི་རིགས་པའི་སྲིད་རྟོག་། །སྤྲོ་ཤང་
ཚོས་ཀྱི་མེ་ལོང་བསྟར་བའི་ངོས། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་ག་ལྷགས་ངོ་འཇུག་གསལ། །བསྐྱེད་ངང་ཚུལ་ལུང་
དང་རིགས་པའི་མདུན། །ཆེད་དུ་མ་གཟས་དེ་ལ་སོག་པར་དེས། །ཞེས་རབ་རྟོགས་རྒྱུ་གྱིས་བསྟར་བའི་ཚིགས་
སྤྱི་བཅད་པའོ། །འདིར་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། སྤྲོགས་སྤྱི་ཚོགས་རིམ་བཟོ་མོ་ཉམས་སྤྱི་ལེན་པར་
འདོད་པ་སྲིད་ཆད་ཐམས་ཅད། །ཡུལ་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ། སྤྱོས་ཅིར་ཡང་མི་འདྲིན་པར་འདོད་པ་འདིར་ཁ་
འཚམ་ནས་འོང་བ་འདི། དབང་པོ་རྣམས་སོས་བསྟར་ན་ཤིན་ཏུ་མཚང་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་དང་། མཁས་པར་གྲགས་
པ་དག་གིས་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་རི་ཅམ་སྲིད་ཀྱང་། ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་བྱེད་ཆེ་བ་ལྟར་མི་
སྤོམ་པར། སྤོམ་དུས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སྤོམ་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་ནག་དུ་ཤང་
གི་ལྟ་བ་གྲུམ་ཆགས་པར་ལོག་པ་ལ་སྤྲོག་ཏུ་སྤང་ངོ། །ཞེས་དང་། རང་ཅག་སོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་པ་མང་དག་
གིས། ཆེ་རིམ་སོར་གནས་ལྷགས་སྤོམ་པར་སྤོམས་ཀྱང་། བདག་འདྲིན་ཁ་གྲི་བ་ཅམ་ཡང་མི་ཡོང་བ་འདི།
ཉམས་སྤྱི་ལེན་ཚུལ་སྲིད་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བའི་འབྲས་རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
བཤད་པ་

༩༥༩

འདིས་བཀའ་ལྷན་གཉིས་ལ་ཟུར་བུ་བར་སྤང་ཡང་། རང་གི་རང་ཚུལ་ངོམས་པ་སྟེ། མཐའ་མར་ལྷ་བ་ཀུན་བསྐྱོད་གི་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་ལ་བཀའ་ཚགས་ཅམ་ཡང་མ་བཞག་པའི་གཏམ་དུ་སྤང་བའི་སྲིབ་དང་། འདི་སྐབས་ཀྱི་ཚོད་ལན་དུ་ཡང་། སོར་རྟོག་ཤེས་རབ་སྡོན་དུ་སོང་ནས། མཚན་རྟོག་བྱ་བ་དང་། ཡིད་བྱེད་བཀག་དགོས་པར་བཤད་པ་མ་གཟིགས་པར་བཟད་པའི་སྲིབ་དང་། གནད་འདི་དགོངས་ནས་མཁས་པ་མཚོག་གི་གྲུབ་མཐའ་ཤེས་འབྱེད་ལས། དེས་ཤེས་འདིས་བྱངས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་དང་། །དུ་ཤང་ལྷ་བ་མཚུངས་པའི་སྐབས་མེད་པས། །གཉིས་བར་སྡོན་དུ་མ་བཏང་ཅམ་འཛོག་དང་། །གསུམ་པར་མེད་དགག་ནན་འཛིན་གཉིས་ཀ་འབྱུང་། །ཞེས་བཤད་པའང་། དོན་དང་མ་ཐུན་པའི་གཏམ་ཡིན་པའི་སྲིབ་རོ། །དེའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་བདེན་མེད་སྐྱོམ་པའི་ཚེ། བདེན་མེད་ཡིན་ལོ་སྐྱུ་པའི་འཛིན་སྤངས་སྤང་ངེ་བ་དགོས་ཏེ། རོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་བེ་ཏུ་བུམ་སྡོན་པོ་ལས། །ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་དུས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏམ་ལ་པབ་ནས། །སྐྱོམ་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་བསྐྱོམ་བེད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་འབྲེལ་མེད་སྟོང་ཉིད། །སོགས་སུ་བསྐྱོམ་པར་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྐྱོམ་དུས་ཉིན་ནའང་། །གཅིག་དང་དུ་བྲལ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས། །གང་ལ་གོམས་པས་སོ་སོར་བཏག་ཅིང་། །ཅུང་བཟད་མི་རྟོག་ཉིད་དུ་འང་གནས་བྱ། །ཞེས་པས་དོན་དེ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་སྲིབ་ཞེས་བཤད་པའང་། གནད་མ་བེན་པ་སྟེ། །སྐྱོམ་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་བསྐྱོམ། །ཞེས་པའི་འབའ་ཞིག་ཅེས་པའི་ཚིག་གི་རྣམས་པ་དང་། ཅུང་བཟད་མི་རྟོག་ཉིད་དུ་འང་གནས་བྱ། །ཞེས་པའི་རྣམས་པས་ལས་དང་པོ་བས་འཛོག་སྐྱོམ་རྒྱུ་བ་མི་བྱ་བར། དབྱེད་སྐྱོམ་དང་འཛོག་སྐྱོམ་སྟེལ་ནས་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྤང་བའི་

།།།

སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་སོར་རྟོག་སྤྱོད་དུ་སོང་ནས་དྲན་བ་དང་ཡིད་བྱེད་བཀག་བ་དེ། བདེན་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་དྲན་
བ་ཡིད་བྱེད་བཀག་པའོ་སྣམ་ན། དེ་ལྟ་བུ་དེ་བར་དུ་བདག་སྒྲོག་དང་། རྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པ་
ལས། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཙམ་ཡིན་མོད། དེའི་རྗེས་སུ་ཅི་
ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པ་ལས། དེ་ཡང་སྤྱི་སའི་སྤོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ས་སྤོང་རྒྱའི་མཚན་མ་
དེ་དང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་གང་ལ་དངོས་འཛིན་དེས་ན། དོན་དང་མ་ཐུན་པའི་ལན་མེད་པས། རྒྱགས་པའི་རྣམ་
འགྱུར་བ་རྒྱུན་པ་ཞེན་མཛེས་པ་ཡིན་འོ། །ཡང་གན་མཛོད་ལས། ལྟ་བ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཡིན། །ཞེས་པའང་རང་
ཉིད་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་ཏེ། ལམ་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་བ་ཐད་དུ་བཞག་པའི་ཞེན་པས་སོ། །འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་ལྟ་བའི་མདོར་བསྐྱུས་སུ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཁོ་ན་ལྟ་བར་བཞག་པས་སོ་ཞེས་པའི་ལན་ལ། དེ་སྐད་
གསུངས་པ་ནི། འབེན་མ་མཐོང་བའི་ཐུན་པའི་མདའ་སྟེ། ཁོ་ལོ་ཅག་ལྟ་བ་དེ་ལ་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་ལྟ་བར་བཞག་
པའི་ལྟ་བ་གཅིག་དང་། ཉམས་སྤོང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ལྟ་བར་བཞག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ནས། ལྟ་བ་འདི་རྒྱ་
དུས་ཀྱི་ལྟ་བ་དུག་ཅན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལ་དངོས་འཛིན་པས། ལྟ་བ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཡིན། །ཞེས་པ་དེ། ཐོས་
བསམ་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ལགས། ལྟ་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ནི། ཉམས་སྤོང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་
ལྟ་བ་དེ་ལ་འཛོག་ཅིང་། དེར་སྐབས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་གཙོ་བོར་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་མན་ཆད་ན་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་ལྟ་
བུ་ག་ལ་འགལ་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་བཞི་བོ་གང་རུང་ལ། ཉམས་སྤོང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་ལྟ་བའི་མཚོག་མཚོན་བུ་
དོན་ཀྱི་ཐུག་ཆེན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་

།།།

ལེན་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རྗེའི་ཚིག་རྒྱུ་ལས། སྲོན་སྒྲ་མས་རྒྱ་དུས་ན་
བསྟན་པའི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དེ་ཅམ་ན་རྟོགས། ཞེས་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ལྟ་བུ་གི་སྐབས་སུ་
བསྟན་པའི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ། ལམ་དུས་སུ་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་སྲོང་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་
དེར་ན་འཕོ། ས་དང་པོའི་ཆེ་བྱུང་མཐའ་ལ་རྟགས་སུ་འདར་ཏེ། ལྟ་བུ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས། ལྟ་བུ་མཐའ་དང་པོ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཅེས་གྲགས་པ་དེར་ན་འཕོ་བར་བཤད་བདོག་ཅིང་། རྗེ་
བཙུན་འཁྲུལ་བའི་དྲི་མ་ཟད་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དབང་གི་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱི་ལྟ་བུ་
དང་། །ཉམས་སྲོང་སངས་རྒྱས་ས་དང་འོ་པོ་གཅིག་ །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྒྱ་བའི་དཔེ་ཡིས་བསྟན། །ཅེས་
བཤད་པ་ལགས། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད། འཕེན་མ་མཐོང་བར་སྟུན་པའི་མདའ། །འཕེན་དོན་མེད་དེ་འཕེན་མཁན་
མང་། །ཞེས་པ་དེར་གདའ་འོ། །ཡང་གཞན་མཐོང་ལས། སྲོང་ཉིད་སྲིང་རྗེའི་སྲིང་པོ་ཅན། །པ་རོལ་སྲིན་པའི་
གཞུང་ལུགས་ཡིན། །དེ་ཡིས་རྗེ་ལྟར་སྲུང་ན་ཡང་། །གངས་མེད་གསུམ་གྱི་དཀའ་སྲུང་དགོས། །ཞེས་པའང་
རང་ཚིག་ སྲོང་ཉིད་སྲིང་རྗེའི་སྲིང་པོ་ཅན། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྒྱུང་འཇུག་ཏུ། །མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བས་
གསུངས། །ཞེས་པ་དང་ནང་འགའ་བ་དང་། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྟུན་འབྲེན་པ་སྟེ། སྲོང་ཉིད་སྲིང་རྗེའི་སྲོམ་
ལས་ལོགས་སུ་བཀར་བས་སོ་ཞེས་པའི་ལན་ནི། དེ་འདྲའི་སྟུན་འབྲེན་གཉིས་ཀའང་ལྟར་སྲུང་སྟེ། སྲོང་ཉིད་སྲིང་
རྗེ་སོགས་སྲོམ་པ། །པ་རོལ་སྲིན་པ་ཁོ་ནའི་ཡིན། །ཞེས་པ་ཡོད་ན། ལྷི་མ་དེ་དང་རང་ཚིག་འགའ་བར་འགྱུར་
མོད། སྲོང་ཉིད་སྲིང་རྗེ་སོགས་སྲོམ་པ། པ་རོལ་སྲིན་པའི་གཞུང་ལུགས་ནས་

༧༩༽

བཤད་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཞེས་པར་སྤྱོད་ཁོ་ནར་མ་ཟད། ལྷོང་ཉིད་སྤྱིང་རྗེས་སྤྱིང་པོ་ཅན་གྱི་ཉམས་ལེན་འདི།
 མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་སྤྱིང་བ་ལ་རང་ཚིག་འགའ་བའི་བྱི་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྷོང་
 ཉིད་སྤྱིང་རྗེས་སྤྱིང་པོ་ཅན། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་འཇུག་ཏུ། །མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བས་
 གསུངས། །ཞེས་ལྷོང་ཉིད་སྤྱིང་རྗེས་སྤྱིང་པོ་ཅན་གྱི་ཉམས་ལེན་འདི་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་དགོས་
 སོ། །ཞེས་སྤྱིང་བཞེན་དུ། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྐྱོམ། ལྷོང་ཉིད་སྤྱིང་རྗེས་སྤྱིང་པོ་ཅན་ལས་ལོགས་སུ་བཀར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་སྤྱོད་སྤྱོར་བའི་གསུང་དུ་སྤྱང་ཡང་རང་གི་རང་ཚུལ་གསལ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་གན་
 མཚོན་ལས། རྗེ་གསལ་བའི་སངས་རྒྱས་ལམ་པོ་ཆེ། །རྩོད་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བའི་ཚོས། །མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་
 གུས་པས་བསྟོན། །འདིའི་ཞེ་འདོད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྩོད་པ་ཅན་དུ་གཏོང་འདོད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བ་རྩོད་
 བ་འབྱུང་བ་ཅམ་གྱི་རྩོད་པ་ཅན་དུ་འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་རྩོད་པ་ཅན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་བཀར་བསྐྱབས་པ་
 མདོ་སྤེ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་བྲག་གསང་སྤྲགས་བཀར་བསྐྱབས་པ་རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
 ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་པར་བྱ་བ་ལ་རིགས་པས་གཞོན་ལུས་པ་རྩོད་པ་ཅན་དུ་བཞག་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་
 ལས། ཚོས་འཁོར་དང་པོ་དང་བར་པ་རྩོད་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང་། དབྱུ་མ་པས་བསོད་ནམས་མིན་པ་
 བསྐྱོག་པ་ལ་བདག་སྐྱོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ལྷ་བ་ཀུན་བསྐྱོག་པའི་རིགས་པས་གཞོན་པས། དེ་
 གཉིས་རྩོད་པ་ཅན་སྤང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྲིས་སོ། །འདིའི་ལན་ལ་གཉིས། དངོས་དང་འཕྲོས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན། ཡང་ན་པ་རོལ་སྤྱོད་པ་

༡༠༽

ཡི། །མདོ་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བཞིན་གྱིས། །ཡང་ན་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཡི། །རྒྱུད་སྡེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་
 མོངས། །ཞེས་ལུགས་དེ་གཉིས་གང་རུང་དང་མ་སྟུན་པའི་ཚོས་ཞིག་ལ་ཉམས་ལེན་བྱའི། དེ་གཉིས་དང་མི་
 མ་སྟུན་པ་རང་བཟོའི་ཚོས་ལ་ཉམས་ལེན་བྱ་མི་རིགས་ཞེས་བ་ཅམ་དུ་སྤྲང་ཞིང་། རབ་དབྱེ་འདྲིའི་སྤྱོད་པ་སྡེ་མ་
 ཡང་བརྒྱ་ཅམ་ཞིག་བདོག་པས། ལུག་ཆེན་པ་ཁོ་ནས་འབེན་དུ་ངོས་སྤངས་གནང་རང་མི་དགོས་པ་འདྲ། འོན་
 །ཀྱང་ཐེག་ཆེན་རྣམ་གཉིས་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་དག་སྤྲུལ་ཉིད་དུ་བཀའ་བསྐྱབས་ཟེན་པས། ད་ལྟ་ཚོད་མེད་དུ་
 གྲུབ་ཟེན་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ནི། དེར་སང་གི་ལུག་ཆེན་ཚོད་པ་ཅན་ཡིན་མིན་ལས་འཕྲོས་ནས།
 དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཚོས་འཁོར་དང་པོ་གཉིས། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་རིགས་པས་གཞོན་པའི་ཚོད་པ་
 ཅན་ཡིན་གསུངས་པ་ཡང་སྐབས་མ་སྟེད་པ་སྟེ། རྣམ་རིག་པ་ཁ་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཤེར་སྤྱོད་གྱི་མདོ་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་བཤད་ཀྱང་། དབྱུ་མ་པས་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། དེའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རིགས་པས་གཞོན་པ་ཁས་སྤང་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཁས་སྤངས་ན་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་བདེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་ཁས་སྤང་དགོས་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །དབྱུ་མ་པས། ལྟ་བུ་གུན་བརྗོད་གི་རིགས་
 པས། བདག་རྗོད་ལ་གཞོན་གསུངས་པ་ཡང་། ལྟ་རིམ་དེ་གཉིས་ངོས་མ་ཟེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཞོན་ན། བདག་
 རྗོད་གི་རིགས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གཏུན་ལ་པབ་པ་དེ་ལ། རིགས་པ་སྤྱི་མས་གཞོན་དགོས་
 པའི་སྤྱིར་རྟོ། །ཡང་གསུང་ལས་འདྲིར་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལོ་སྟུམ་ན། ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་
 དག་པས་ཅི་ཞིག་གིས་དགག་སུ་ཞིག་

༩༡

གིས་ཚོད་བ་རུས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱང་མ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། ཚོད་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཚོད་བ་
 མི་འབྱུང་ཡང་། ཕྱག་ཆེན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྫོམ་པའི་ཞེ་འདོད་དེ་ཕྱག་ཆེན་ཡིན་མིན་ལ་ཚོད་བར་སྣང་
 བའི་སྲིབ་རོ། །ཡང་གན་མཛོད་ལས། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་འགོག་པར་སྣང་། །ཞེས་བའང་རིགས་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་
 སོ་སྟེ་བོས་བསམ་གཏུན་བཞི་བ་མ་ཐོབ་པར་འགོག་པར་འཇུག་མི་རུས་པར་སྟོམ་རིམ་ལས་གསུངས་བ་དང་།
 ཉན་ཐོས་འགོག་པ་ལའང་དེ་དག་ལས་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་སྲིབ་འགོག་སྟོམས་ལས་ཡིན་པས་དེ་ཡང་རིགས་
 བ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྲིས་སོ། །དེའི་ལན་ནི་དེ་འབྲེལ་ཡང་དེས་བ་མ་རྟེན་པའི་སྟེ་བ་སྟེ། སྟོམ་རིམ་ལས། བསམ་
 གཏུན་བཞི་བ་མ་ཐོབ་པར་འཇུག་མི་རུས་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ལ།
 འགོག་སྟོམས་ནི། སེམས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཉན་ཐོས་འགོག་པ་ནི། དམན་པའི་ལྷག་
 མེད་སྤང་འདས་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་སྲིབ་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་འགོག་པར་སྣང་། །ཞེས་
 བ་ནི། མཐར་ཉན་ཐོས་འགོག་པར་སྣང་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཚང་རྒྱ་
 བྱས་པས་གཞན་ལ་སྟོམ་མེད་དུ་དེ་མ་ཐམ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་མི་དགོས་པའི་སྲིབ་རོ། །ཡང་གན་མཛོད་ལས། རྟོགས་
 ལྡན་མཚན་ཉིད་འདི་ཡིན་ཞེས། །མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ལས་བཤད་པ་མེད། །དེས་ན་རྟོགས་ལྡན་སྟེན་པོ་ལ། །བྲགས་
 ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་མིན། །ཞེས་བའང་མི་འཐད་དེ། སྤྲ་མདོར་བུརྟེན་རྟོགས་པ་ལོ། །ཞེས་པའི་བྱིངས་ལ་སྤྲ་
 སྤྲ་བ་མཛོད་ནས། རྟོགས་ལྡན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱུང་བ་བསྐྱབས་སྣང་ལོ། །དེའི་ལན་ནི། དེ་ནི་སྟོམ་པ་ཆེ་
 ཞིང་དོན་ཚུང་བ་སྟེ། རྟོགས་ལྡན་

༼༡༽

གྱི་སྐྱ་བཤའ་ཚང་ན་རྟོགས་ལྡན་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་ན་རྟོགས་ལྡན་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་
 པའི་གཞན་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པར་སྤང་བའི་སྲིར་ཉེ། མཚོ་ལས་སྐྱེས་ན་མཚོ་སྐྱེས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པ་དང་། ལག་
 པ་དང་ལྡན་ན་ལག་ལྡན་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པ་སོགས། ཐད་སོའི་བད་ཚད་གཞག་མཚམས་མ་འཚོལ་བ་གཅིག་
 དགོས་པའི་སྲིར་རྟོ། །སྤྱིར་ཡང་། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་གསུངས་པ་མེད། །ཅེས་པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱང་རྟོགས་
 དགོས་སོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཚན་ལ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་འབྲུང་ཡང་། རྟོགས་ལྡན་ཞེས་པའི་ཐ་
 ལྷན་མ་གཤམ་ཉེ། མི་ལག་པ་དང་ལྡན་ཡང་ལག་ལྡན་གྱི་ཐ་ལྷན་མ་གཤམ་པ་བཞིན་ལོ། །ཡང་གསུང་ལས།
 དེས་ན་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱུ་ལས་རྟོགས་ལྡན་གཅིག་ཅི་ལ་མི་དགལ། གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་སྤུན་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་
 ལ་གྲུས་པས་སྟོན་བརྟུང་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་པའི་ལན་ནི། དེ་ལྟར་དེ་ནི་སྐྱ་བཤའ་འཇུག་ལྷ་བཞི་ཅམ་ཡང་མ་
 དགོངས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱ་བཤའ་དུ་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱ་བཤའ་དུ་ཡོད་པ་དང་།
 རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྐྱ་བཤའ་དུ་ཡོད་པ་སོགས་ལ་དེ་དང་དེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་ཁས་ལེན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་བད་
 ཚད་འཚོལ་ཞིང་། སྐྱ་བཤའ་དུ་ཡོད་ལ་འཇུག་ཏུ་མེད་ཅེས་པ་དེ་དོས་མ་ཟེན་པའི་སྟོན་ཡིན་པའི་སྲིར་
 རྟོ། །སངས་རྒྱུས་ལ་རྟོགས་ལྡན་སྐྱ་སྐྱབ་མཁས། །གྲུབ་ཐོབ་གཞན་རྟོགས་ལྡན་ལྷ་ནས་བྱད། །རང་བཞིན་པའི་
 གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་དང་། །འགལ་མི་འགལ་གཟུ་བོས་དཔྱོད་པ་ལྟ། །སྤུན་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་ཅམ་ཐོབ་པས་གྲུབ་
 ཐོབ་ཏུ་འགོ་ན་སྤྱི་རོལ་པའི་རྣམ་འགྲུར་པ་པལ་ཆེར་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་ཐལ་བའི་སྲིར་དང་། གུམས་མགོན་གྱིས། ས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་དང་། །གྲུབ་པ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །གྲུབ་པ་དག་ཀྱང་མ་གྲུབ་དང་། གྲུབ་

༼༤༩༽

བ་དག་ཏུ་ཡང་འདོད་དོ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་མན་ཆད་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ས་དང་། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་
གྲུབ་པའི་ས་ཞེས་པའི་བད་ཆད་བཞག་པའི་གནད་ཀྱིས་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས། གྲུབ་ཐོབ་ཅེས་པའི་གངས་སུ་འགོ་
ཞིང་དེ་མ་ཐོབ་ན་མི་འགོ་བའི་གནད་ཀ་དེ་ཀར་མཆིས་པས། སྟོན་བརྟུང་རྒྱ་ཡོད་མེད་དེ་ཀར་ཞུས་པས། ལྷང་
བསྟན་གསལ་པོར་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་གན་མཛོད་ལས། ལ་ལ་ཉམས་དང་གོ་བ་དང་། རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་
རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡི། །གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཉམས་དེ་ཡོད། །ཅེས་པའི་
བར་བྲངས་ནས་ཞེས་པ་ནི། ལུན་པའི་མདའ་སྟེ། དེད་ཅི་ཟེར་མ་དགོངས་པ་བྱི་རུང་མཛད་པས་སོ། །ཚོངས་པ་
བསལ་བར་བྱའོ། །ཉམས་རྟགས་ལ་ཟེར། ལྷོང་བ་རྟགས་ཅན་འོད་གསལ་དེ་དོན་སྦྱུ་ལུས་ཡིན། རྟོགས་པ་ལྷག་
མཐོང་ལ་ཟེར། གོ་བ་ལུལ་རྟེན་པ་ཅམ། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལྷོང་བ་དོན་སྦྱི། རྟོགས་པ་རྣམ་འབྱོར་མཛོན་
སུམ། དེའི་སྤྱིར་བཟང་ངན་དུ་བཞག་པ་ལགས་སོ། །གོ་བ་དང་ནི་རྟོགས་པ་གཉིས། རྣམ་གངས་སྦྱ་ཡིན་དོ་པོ་
གཅིག །རྒྱ་རྒྱན་གཅིག་ལ་ལོ་རྒྱ་བས། །འགྲུར་གྱི་དབྱེ་བ་ཁོ་ནར་ཟད། །འདིས་གོ་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱབ་ཅུས་ན་
ས་དང་སྟོགས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྲུར་ཏེ། སྦྱབ་བྱེད་མཚུངས་པས་སོ་ཞེས་བྲིས་སོ། །དེའི་ལན་ནི། འདི་ནི་ལུན་
པའི་ནང་ནས་གཉིད་ཀྱི་མདའ་ཁོ་ནར་སྦྱང་དོ། །ཅིའི་སྤྱིར་སྦྱམ་ན། རབ་དབྱེད། ལྷོང་བ་ངན། གོ་བ་འབྲིང་།
རྟོགས་པ་བཟང་ཟེར་བ་དེ་སྟོགས་སྦྱར་བྱས་ནས། ཉམས་ཞེས་པ་རྟོག་གེ་ལ་གྲགས་པའི་རང་རིག་གི་ཉམས་སུ་
ལྷང་བྱ་ཅོམ་མམ། རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་གྲགས་པའི་སྟོམ་པའི་ཉམས་ལྷོང་ཅོམ་ནས། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལ་བྱེད་པ་གསུམ་ལས་གང་ཡིན་

༩༩༽

ཞེས་དབྱུང་ནས་ཐེས་པ་ལ། ཉམས་དང་སྤྱོད་བ་སོ་སོར་སྤེལ་ནས་ཉམས་ཉམས་ཉམས་ལ་ཟེལ། སྤྱོད་བ་ཉམས་ཅན།
འོད་གསལ་དང་སྐྱུ་ལྷུས་ཞེས་སོགས་ནི་འབགས་ལམ་དུ་གྱུར་བའི་ཉམས་དང་སྤྱོད་བ་མེད་བར་སོང་བས་སྤྱིང་
སོས་དབེན་བའི་སྤྱིར་དང་། ཉམས་དང་སྤྱོད་བ་སོ་སོར་སྤེལ་ནས་སྤྱོད་བ་དེ་འོད་གསལ་དང་སྐྱུ་ལྷུས་ཐོས་
བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་གང་ལ་བྱེད་མཐའ་གཉིས་བའི་ལན་ཅམ་ལས་དངོས་ལན་མ་གྱུང་བས་སྤྱིང་སོས་དབེན་
བའི་སྤྱིར་དང་། ཉམས་ཉམས་ལ་ཟེལ། སྤྱོད་བ་ཉམས་ཅན་འོད་གསལ་ཞེས་བ་མི་མཁས་བ་དག་གིས་རང་
བཟོའི་རྗེས་སུ་མཁས་བར་རྣོམ་བ་ཡང་རང་འབྲུགས་གྱིས་ཤོར་བར་སྤང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཞེས་
བའི་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་བར་བྱས་བའི་ཚིག་ཡིན་བ་ལ་ཉམས་དང་སྤྱོད་བ་སོ་སོར་སྤེལ་བའི་བཤད་བ་
མཁས་བ་ལ་མ་གྲགས་ཤིང་། དོན་ལ་ཡང་མི་གནས་བའི་སྤྱིར་དང་། འདིར་ཉམས་དང་ཉམས་ཅན་ཞེས་བ་ཅམ་
ལ་ངོ་མཚར་དུ་ཅི་ཡོད་དེ། ཁོ་བོ་ཅག་རྒྱ་ལ་གནས་བ་དབང་ལས་ཐོབ་བ་ལམ་ལ་གོམས་བ་ལྟ་བ་ལ་ཉམས་སུ་
སྤྱོད་བ། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཉམས་སུ་ཤར་བ། འབྲས་བུ་ལ་དོན་མ་ལུས་བ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས། རྒྱ་རྒྱུད་ཐབས་
རྒྱུད་འབྲས་རྒྱུད་བར་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་དོན་དུ་གྲུབ་ལྷན་ལྷན་ཉམས་སུ་ལེན་བའི་ཚེ་ལྟ་བ་ལ་
ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དེ། གནས་སྐབས་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཉམས་སུ་ཤར་བ་ཞེས་བ་དེ་འབྱུང་།
མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་བའི་ཚེ། དོན་མ་ལུས་བ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བ་དེ་འབྱུང་བར་བཞེད་བ་
ནི་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་གྱུང་བའི་ལྷགས་མཚོག་ཡིན་བའི་སྤྱིར་དང་། བྱིད་གྱི་ཉམས་དེ་རྒྱ་ལ་ངོས་བཟུང་བ་འབྲ་སྟེ་
རི་ལྟར་ལགས་སམ། བ་རོལ་དུ་སྤྱིན་བར་ཡང་རྣམ་ཉམས་མཚོན་མ་ཞེས་བའི་རྣམ་བ་ངོ་བོ། ཉམས་འབྲས་བུ།
མཚོན་མ་རྒྱ་ལ་ངོས་བཟུང་མཚིས། གོ་བ་ཡུལ་རྟེན་ཅམ་ཞེས་དང་། ཉམས་བ་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བ་དང་། ཉམས་
བ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཟེལ། དེའི་སྤྱིར་བཟང་ངན་

༼༥༽

དུ་བཞགས་གསུངས་བ་ནི། རྟོགས་བ་གསལ་དང་མི་གསལ་ལ། གོ་དང་རྟོགས་བར་འདོགས་ན་ཐོགས། །ཞེས་
བཀའ་སླུང་བ་དེ་གདམ། གལ་ཏེ་གོ་བ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་ཟེར། རྟོགས་བ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་
ཟེར་གསུང་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་། རྟོགས་བ་མི་གསལ་བ་ལ་གོ་བ་ཞེས་བཤད་པར་སོང་བས། གོ་དང་རྟོགས་བར་
འདོགས་ན་ཐོགས། །ཞེས་གནང་བ་སྦྱིན་བ་དེ་ཀར་མཆིས་བས་འཆིང་བ་དམ་སོ་ལས་རང་གོ་ལ་ཡིན་ནོ། །བྱུ་
རྟོགས་བའམ་གོ་བ་འདིས་གོ་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱབ་ཅུས་ན་ས་དང་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་མཚུངས་
བ་ནི་བཞད་གདམ། དག་སྟོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །བ་ལང་མིག་དང་རྗེ་རྗེ་དང་། །མཐོ་རིས་ཚུད་དོན་
དགུ་ལ། །མཁས་བས་གོ་སྐྱེ་རིས་བར་བསྟུན། །ཅེས་བ་ལྟར། གོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ། དག་སྟོགས་སོགས་དོན་དགུ་ལ་
ཆོག་འགོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་སྐབས་སྲིད་ཀྱང་། དེ་དག་ཀུན་གྱི་སྐད་དོན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ་ཡིན་ན་གོ་
སྐྱེ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེ་དག་སྟོགས་སོགས་དགུ་ཆར་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྲུང་དགོས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གོ་རྟོགས་
གཉིས་ལ་སྐད་དོན་གཅིག་གིས་ཆོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་གན་མངོན་ལས། ཅེ་གཅིག་དང་ནི་སྟོས་བྲལ་
དང་། །སོགས་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་མ་འཚལ་བར་དགག་བཞེད་པར་འདུག་པས། ཅེ་གཅིག་ནི་སྟོར་ལམ་མཚན་ཉིད་
ལ། སྟོས་བྲལ་མ་དག་པའི་ས། རོ་གཅིག་དག་ས། སྟོམ་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །ཅི་སྟེ་འཕགས་པའི་སར་
བྱེད་ན། མདོ་རྒྱད་ཀུན་དང་འགལ་བར་འགྱུར། འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་ན། དེ་བཞེད་ནས་གསུང་རིགས་ཏེ་མ་
བྱུང་བར་ཟད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྲིས་སོ། །དེའི་ལན་ནི། དེ་འདྲ་མདོ་རྒྱད་དང་འགལ་ཏེ། མདོ་རྒྱད་ལས་དེ་འདྲ་མ་
བཤད་པས་རང་བཟོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གསུང་བར་སྤང་བས་

༩༩

དེ་བཤད་པའི་སྐབ་བྱེད་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་ཡོད་ན། དེ་གསུང་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་མ་བྱུང་བར་སྐྱབ་པོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཡང་གན་མཛོད་ལས། འདིའི་ཅལ་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འདོད་པ་
 དང་མཚུངས་པར་སྐྱབ་བྱུང་བས། རྩོགས་ཚར་བཅད་པས། རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་རྩོད་པ་ཐམས་ཅད་ལྟར་
 སྐྱབ་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་གྲིས་སོ། །འདིའི་ལན་ནི། འདིའི་རྩོད་སྲོང་གི་ལན་དང་། གཞོན་བྱེད་ལུང་རིགས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྟར་སྐྱབ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ཁོ་བོས་རེ་རེ་ནས་དོ་སྲུང་བྱེད་པས། དེ་བྱེད་ལྡན་གཟུང་བོར་གནས་པ་
 དག་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒོས་རྩོགས་སྲ་སྲི་ལ་གཞིག་བརྟེན་ལེགས་པར་བཅུག་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་
 ཆེས་པར་མཛོད་ཅིག་ས་ལོ་རྩེ་བའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ནི། ཚོས་དང་མ་ཐུན་པར་བརྟེན་པའི་སུན་འབྱེད་ཀྱི་སྒོ་
 ལས་སུས་ཚར་གཅོད་པར་མི་བྱས་ཏེ། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས། རང་བཞིན་ལ་ནི་སྲིན་ལོག་གིས། །འབད་
 དུ་བྱེད་ཀྱང་མི་སྒོག་སྟེ། །སྒོ་ནི་དེ་རྩོགས་འདྲིན་སྲིར་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཞི་ཚོས་དབྱིངས་འོད་གསལ། ལམ་
 ལྡན་སྐྱེས་ཕྱག་ཆེན། འབྲས་བུ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྩོགས་ན་གནས་པའི་སྲིར་
 དོ། །གནད་དེས་ན་རབ་དབྱེད་བསྐྱེད་བཅོས་དག་ལ། དཔལ་འབྱུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་ལན་
 གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་ཕྱག་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། སྐལ་སྐྱབ་བརྟེན་དཀར་པོ། འདིའི་ལན་འདེབས་པ་ལ་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་སྐྱབ་སྐྱེ་བ་བསམ་བཞིན་བཞེས་དགོས་པར་སྐྱབ་བའི་སྲིར་དོ། །ས་བཤ་ཆེན་ལ་འཁོན་འདྲིན་མི་མངའ་
 ཡང་། །ཚོས་ལོག་སྐྱེ་ལ་ཚར་གཅོད་བརྒྱ་ལྷན་གཏམ། །གཞི་གནས་ལུགས་ལ་འབྱུང་བ་མི་གདའ་ནའང་། །ལམ་
 བྱང་པོ་འདི་ཡི་རྩོགས་སུ་འབྱུང་། །ལམ་བྱང་པོ་ཡ་ཡོ་མི་གདའ་ནའང་། །

༼༡༽

གཏམ་དང་པོར་སྐྱ་བའི་སྟོགས་སུ་འབྲོག། །ཁོང་སངས་རྒྱལ་ལ་སྟོགས་སྟུང་མི་གདའ་ནའང་། །ཚོས་ཚད་མར་
སྐྱ་བའི་སྟོགས་སུ་བཞེངས། །ཞེས་ཀྱང་འབྲུགས་འབྱུང་དུ་སྐྱས་སོ། །ཉི་མས་གདུངས་པའི་གཉེས་འཇུག་བརྒྱའི་
མཚོར། །བསེལ་བའི་གཉེས་འཇུག་འོད་ཟེར་བརྒྱ་བའི་སྟོགས། །གཞོན་ཚེད་སྤང་བས་ཞུགས་ཞེས་སྟུན་དག་
མཁམ། །རབ་རྟོག་རྒྱན་ལ་མཁས་པར་མ་གྱུར་ཅིག། །རི་སྐད་སྐྱ་འདི་བདེན་ནམ་གཞན་ཞིག་ཅེས། །སྟོག་ཏུ་མ་
གྱུར་རྒྱལ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་དགོངས། །རྣམ་དཔྱོད་མིག་བྲལ་གཟུང་མི་གནས་པ་འགས། །ཅལ་ཅོལ་སྐྱ་ལ་བ་
སྐྱ་གཡོ་རེ་སྐྱེ། །ཡང་སྐྱས་པ། དཀའ་སྤྱད་དམ་པོའི་སྤྱོད་རུམ་ནས། །མོས་གུས་སྟོགས་མེད་ཉི་མ་
འཤམ། །ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་བཞེན་རས་གསལ། །ཕྱག་ཚེན་པ་དག་ཨ་རེ་སྐྱིད། །འདི་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་
རྣམ་ཐར་ཡིན། །རང་མི་སྤེད་སྤྱོད་གི་དཀྱིལ་ན་བཞུགས། །སྟོལ་འདི་ལ་འདུན་པའི་སྟོ་ཡོད་ན། །ཁོང་དེ་བཞེན་
མཚན་ན་མི་ལེགས་སམ། །ཆགས་སྤང་དམ་པོའི་ཚུ་འཛིན་འཐེབས། །ཕྱང་རིགས་འབྲུག་སྐད་རྟོང་སྐྱ་
སྟོག། །དག་སྤང་ཉི་མ་འཆར་དུས་མེད། །རྟོག་གི་མཁམ་རྣམས་འོ་རེ་བརྒྱལ། །དེ་རྟོག་གི་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་
ཡིན། །སྤྱི་རིག་པ་སྤྱངས་ཀྱང་དེར་མ་འཇུག། །ནང་རིག་པ་ཀུན་ལ་རྣམ་དཔྱོད་གསལ། །སྟོགས་གཅིག་ཏུ་མ་
ཞེན་ཉམས་རེ་དགལ། །དུས་ད་རེས་བརྒྱ་དཀར་པོ་ཡིས། །ཡུལ་དབུས་གཙང་ས་སྐྱའི་ཞལ་འཛིན་ལ། །ཕྱང་
རིགས་པའི་ཚོ་འདྲི་བརྒྱུག་པའི་སྤྱིར། །མཚོན་རྣོན་པོ་མིན་ཡང་ཐལ་ནས་སོང། །ཁོང་རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྐྱའི་ཡ་
ལད་མནལས། །ཉོན་མོངས་པའི་རུ་མཚོན་རྩལ་ཀྱང་འཇམ། །ཞལ་དགེས་པའི་འཇུག་མདངས་འགྱུར་མེད་
ཅིང་། །དུས་ཀུན་ཏུ་མཇལ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་མཛོད། །ཅེས་ཀྱང་སྐྱས་སོ། །ཡང་སྐྱས་པ། ས་སྐྱ་པོའི་གདའས་ལ་ཉི་
མ་འཤམ། །

༼༼༼

ལྷོ་ལྷུལ་བའི་ལྷན་རུམ་དབྱངས་སུ་ཡལ། །དོན་མ་ལོར་གནད་ཀྱི་རང་གཟུགས་མཐོང་། །སེམས་བདེ་ཆེན་རང་
 དུ་ཉིལ་ལ་ཐོང་། །དབལ་ལྡན་ས་སྐྱོན་འདི་དོན་ལྟོ་བཟུང་། །ས་སྐྱོ་ལོ་ལྷ་འཇམ་བའི་དོན་ལྟོ་དོས། །ལུང་རིགས་མན་
 རག་ཡིད་ཆེས་བསྐྱུ་བ་མེད། །བཤའ་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་བ་སྐྱོགས་བཅུར་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བ་སྐྱོམ་བ་གསུམ་གྱི་
 རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དཀའ་འགྲུལ་སྐྱུ་བ་དོན་གནད་ཀྱི་སྐྱོང་པོའི་གསལ་བྱེད་ལས། ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཚོད་བ་སྐྱོང་
 བའི་རྣམ་བཤའ་འདི་ཡང་། བཀའ་འདི་གཞུང་དུ་མ་མཆིས་བ་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་སྐྱོ་གྲོས་སྐྱོགས་ཐམས་ཅད་
 ལས་རྣམ་བར་རྒྱལ་བའི་ཞབས་རུལ་གཙུག་གིས་བསྐྱེན་བས་སྤྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་བ་ལ་སྐྱོའི་སྐྱུང་བ་ཅུང་ཟད་
 གསལ་ཞིང་། དེ་ཅན་ལྷ་མ་སྐྱུ་བ་རྒྱུད་འདི་ན་བའི་གཙུག་རྒྱུ་ལྷ་ཆེན་ཆོར་བ་སྐྱོ་གསལ་རྒྱ་མཚོ་དང་། འཇམ་
 མགོན་མཁས་ཤིང་གྲུབ་བའི་གཙུག་རྒྱུ་ལྷ་ཉུང་དགའ་གྲོལ་མཚོ་གསྐྱོ་གསལ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིའི་བཀའ་འདི་ལས།
 ཟབ་གསལ་སྐྱུ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་གནད་ལ་དཀའ་བའི་བག་ཆགས་སད་པ། །ཤུགས་དགེ་སྐྱོང་རིག་བ་འདི་ན་བ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་
 ཅེས་བྱ་བས། རང་གཞན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་ཤིང་གྲུབ་བ་དག་གིས། འདི་ལ་ལན་དུ་འོས་བ་ཞིག་
 གི་བར་འོས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་འདི་པོ་ནས། རྣ་བར་འཇུག་བ་དང་། སྐྱུ་སྐྱུ་མཚོག་བསྐྱུ་དཀའ་པོ་ཡང་ལན་གྱི་རྣམ་
 བ་འདེབས་བ་པོ་སུ་གང་དག་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་དགེས་བ་སྐྱུར་ལེན་བ་ཞིག་གོ། །ཞེས་ཐོས་བས་རྐྱེན་གྱས་ཏེ། ས་
 སྐྱོང་ཞེས་བ་ཤིང་མོ་བྱའི་ལོ། རི་བྱའི་རྒྱལ་སྤིང་མཁའ་ལ་ཤར་བས་སྤྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པའི་དུས་
 བཟང་། འཇམ་མགོན་ས་ལོ་ལྷ་བས་བྱེན་གྱིས་བསྐྱུ་བས་བའི་ཆེས་བཅུ་བའི་ཉིན། ལུང་སྐྱོགས་སའི་ཐེག་ལེ་
 གཙང་པོ་གདོང་གྱ་རྐྱོད་གཤོངས་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་འཆི་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་ཚལ་དུ་སྐྱུར་
 བའོ། ། ། །

{ ༡༥ }

རོར་བུའི་ས་འཛིན་མཐོན་པོའི་ཅེར། །ཀུན་ལེ་པོན་པོ་ལྟར་དཀར་བའི། །གངས་རིའི་དུམ་དགེགས་རྣམ་བཤའི་
 མཁར། །གཙང་སྟོང་རོར་འཛིན་ལྟེ་བའི་དབུས། །དག་བགོགས་འདར་བྱེད་དཔའ་པོ་མཚོག། །ཚོས་སྐྱོང་དོ་རྩེ་
 གགས་དཀར་གྱི། །རི་མོ་ས་ལ་མ་ཉམས་བར། །བགང་ཡས་བསོད་ནམས་ཡོངས་འདུའི་ཁྲིར། །ལྷན་གྱིས་བྱུབ་
 པའི་རིགས་བཟང་གིས། །དག་ཚོགས་འདུལ་བའི་དོ་རྩེ་མཚོག། །མི་དབང་མཆེད་གྱི་ལྷག་བསམ་གྱི། །མ་ལ་ཡ་
 ལྷང་གིས་བསྐྱལ་བས། །རབ་དབྱེའི་གཞུང་ལ་འཁྱལ་སེལ་བ། །སྐར་དུ་བསྐྱབ་པའི་དྲི་བཟང་གིས། །དཀར་
 རྩོགས་ཚོས་སྐྱང་བུང་བའི་ཚོགས། །བསྐྱུས་ནས་དག་བགོགས་རིང་དུ་སྐྱོད། །དེ་སྟོང་ལྷན་མཁས་བ་ཡིད་འཕྲོག་
 ཅིང། །འཁྱལ་མེད་བྱག་ཚེན་ལམ་པོ་ཚེར། །སྐལ་བཟང་བྱངས་ནས་མཐར་ཐུག་གི། །ཟག་མེད་བདེ་ལ་འགོད་
 པར་ཤོག། །རྩོགས་འདིར་ཚོས་བཞེན་ས་སྐྱོང་བའི། །ལྷན་གྱིས་བྱུབ་བ་ཡུམ་དང་བཅས། །རིགས་སྐྱས་མཆེད་
 གང་དེ་ཡི་ཡུམ། །སྐས་ནི་དཔལ་གྱི་འཕྲོར་བས་ཐུག། །དབུ་ཚོག་རབ་བཅོན་མངའ་ཐང་གི། །ཆབ་སྲིད་འཇམ་
 དར་ཆེ་བ་དང། །ལྷན་གགས་རྩོགས་གྱི་མཛེས་མ་ཡི། །རྣ་བའི་རྒྱན་དུ་མཛེས་གྱུར་ཅིག། །རྐང་འཐུང་ལྷ་ཤེལ་
 སྟེགས་བུ་ལ། །བྱག་ཚེན་འཁྱལ་སེལ་རི་མོའི་གཟུགས། །མཛེས་པའི་རྒྱ་ཡིས་བཅེངས་བ་འདིས། །ལོག་ལྷའི་
 ལུན་སྐྱལ་སྟོམ་བས་མཚར། །བྱབ་དབང་ཡོངས་འདུས་གསུམ་སྟོང་དང། །བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་
 བ། །ལྷགས་པོ་ལྷག་གི་བགང་གཞི་ལ། །མདར་སྟོང་རྣམ་རྒྱལ་ལྷག་ཅེ་ཡི། །པོ་བྱང་ཚེན་པོའི་ཡང་ཅེ་རུ། །ཡི་
 གའི་རིག་བྱེད་བཟང་ལྷན་བ། །སངས་རྒྱས་བཟང་དང་རྟོས་བྱེད་མཁར། །བི་ལྷའི་རྣམ་འཕྱལ་མང་མཁར་
 བ། །སྟོ་སྟོས་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་དང། །དེ་སྟོབ་བུམས་བ་ཚོས་བཟང་སྟེ། །དག་བྱེད་རབ་འབྱམས་རྣམ་མཁའ་
 དང། །འཇམ་དབྱངས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། །དཀར་ཆག་ཚོགས་སུ་བཅད་བ་འདི་ཡང་དགོས་མཛད་
 རྒྱུད་གསུམ་འཆད་པའི་ཞར་བྱང་དུ་རྣམ་གཞུ་ནས་སོ།། །།དགོ་ཞིང་བཤེས་པར་གྱུར་ཅིག །། ༥། །བལ་ཡུལ་ནས་
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཚེན་ཞེས་བ་ལས་གུ་རུས་སྟེལ། །།